DE IMMIGRATIE IN BELGIË
AANTALLEN, STROMEN EN ARBEIDSMARKT

Rapport 2008

Algemene Directie Werkgelegenheid en Arbeidsmarkt

Deze brochure is gratis te verkrijgen:

- telefonisch op het nummer 02 233 42 11
- door rechtstreekse bestelling op de website van de FOD: http://www.werk.belgie.be
- schriftelijk bij de Cel Publicaties van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
  Ernest Blerotstraat 1
  1070 Brussel
  Fax: 02 233 42 36
  E-mail: publicaties@werk.belgie.be

Deze brochure is eveneens raadpleegbaar op de website van de FOD: http://www.werk.belgie.be

Cette brochure peut être également obtenue en français.

©FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
Alle rechten voorbehouden voor alle landen. Niets uit deze uitgave mag geheel of gedeeltelijk worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of enige wijze, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de Directie van de communicatie van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg. Indien de verveelvoudiging van teksten uit deze brochure echter strikt niet-commercieel gebeurt, voor informatieve of pedagogische doeleinden, is dit toegestaan met bronvermelding en, in voorkomend geval, met vermelding van de auteurs van de brochure.

De redactie van deze brochure werd afgesloten op 31 augustus 2008

Coördinatie: Directie van de communicatie

Redactie: Afdeling van de studie van de arbeidsmarkt van de Algemene Directie Werkgelegenheid en Arbeidsmarkt

Lay-out: Rilana Picard

Omslagachtergrond: Isabelle Rozenbaum

Druk: Drukkerij Bietlot

Verspreiding: Cel Publicaties

Verantwoordelijke uitgever: Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

Wettelijk depot: D/2008/1205/72

M/V
De termen "personen", buitenlanders", "werknemers", en "werkgevers" verwijzen in deze brochure naar personen van beide geslachten.

Voorwoord

Elk jaar publiceert de OESO een rapport van het Systeem voor permanente observatie van de migraties[1] *(Système d'observation permanente des migrations (SOPEMI)). Dat rapport is grotendeels gebaseerd op de bijdragen van een dertigtal nationale correspondenten. Dit document is het Belgisch rapport met het oog op de opmaak van het internationale rapport voor 2008. Hierin wordt een overzicht gegeven van de recente migratietrends en van de evolutie inzake het migratie- en inburgeringsbeleid in België in 2006.*

Het eerste gedeelte geeft een beschrijving van de populaties van Belgen en vreemdelingen die op het Belgisch grondgebied verblijven en van de evolutie in de periode 1983 tot eind 2006. In dat eerste hoofdstuk worden ook de recentste evolutie van de natuurlijke aangroei (de geboorten verminderd met de overlijdens) en de verwervingen van de Belgische nationaliteit tot 2006 geanalyseerd.

Het tweede gedeelte behandelt de migratiestromen van Belgen en buitenlanders en de evolutie van het migratiesaldo tussen 2005 en 2006.

Het derde hoofdstuk geeft een kijk op de situatie van de asielzoekers en de vluchtelingen.Er worden vragen in behandeld, zoals: Hoeveel asielaanvragen werden er tot 2006 ingediend? Welk traject moet een asielzoeker doorlopen? Hoeveel asielzoekers worden erkend als vluchteling? Welke zijn de nieuwe wetten op gebied van het asielvraagstuk en de bescherming van personen die bedreigd worden in hun land van herkomst?

1 « Internationale migratie perspectieven ». Het rapport 2008 werd gepubliceerd op september 2008.

In een vierde hoofdstuk worden de vreemdelingen belicht vanuit de invalshoek van de werkgelegenheid en werkloosheid. Na te hebben toegelicht aan welke voorwaarden ze moeten voldoen om toegang te krijgen tot de Belgische arbeidsmarkt, onderzoeken we de evolutie van het aantal instromende buitenlandse werknemers die in België werden geregistreerd tussen 1990 en tot 2006. Vervolgens volgt een raming van de totale –Belgische en buitenlandse – beroepsbevolking tot 2006 en een vergelijking van hun werkzaamheids- en werkloosheidsgraad uitgaande van diverse administratieve gegevens.

In het vijfde hoofdstuk onderzoeken we de gegevens uit de arbeidskrachtenenquête. Met die gegevens wordt het mogelijk de positie te onderzoeken van de allochtonen (en niet enkel van de personen met vreemde nationaliteit) op de arbeidsmarkt, alsook om nieuwe indicatoren aan te reiken die met name betrekking hebben op het scholingsniveau of op deeltijdarbeid.

Tot slot , wordt in het zesde hoofdstuk teruggekomen op de positie van de buitenlanders op de arbeidsmarkt ; er worden hypotheses naar voren geschoven over de oorzaken van de vastgestelde ongelijkheden. Wij bespreken er ook de besluiten in van het recent OESO-onderzoek naar de integratie van de migranten op de arbeidsmarkt in België.

Inhoudstafel

Voorwoord **3**
Inhoudstafel **5**
Lijst van tabellen en grafieken **8**
Lijst van afkortingen **9**

1 Aantallen en structuur van de buitenlandse bevolking in België . . 11
1.1 Demografische kenmerken van de buitenlandse bevolking 12
1.1.1 Nationaliteit van in België verblijvende vreemdelingen 12
1.1.2 Uitsplitsing per geslacht en leeftijdsgroep van de buitenlandse bevolking in België 13
1.1.3 Opsplitsing van de vreemdelingen per Belgische regio 13
1.2 Aangroei van de totale en buitenlandse bevolking 14
1.2.1 De natuurlijke aangroei 15
1.2.2 Verwerving van de Belgische nationaliteit 15

2 Migratiebewegingen van en naar België 19
2.1 Immigraties 19
2.2 Emigraties 21
2.3 Migratiesaldo of netto immigraties 22

3 De asielzoekers en de vluchtelingen 23
3.1 Het aantal ingediende asielaanvragen 23
3.2 De procedure en het aantal erkende vluchtelingen 24
3.2.1 De asielprocedure 24
3.2.2 De subsidiaire beschermingsstatus 25
3.2.3 Aantal erkende vluchtelingen 25
3.2.4 Regularisatie van de langdurige asielprocedures 26
3.3 Opvang van asielzoekers 27

4 Werkgelegenheid en werkloosheid bij buitenlandse werknemers 29
4.1 Toegang tot de arbeidsmarkt 29
4.1.1 Niet –Europese werknemers 29
4.1.2 Europese werknemers : beginsel van het vrij verkeer 30
4.1.3 Werknemers uit de nieuwe EU-Lidstaten : overgangstermijn 30
4.2 De instroom van buitenlandse werknemers 31
4.2.1 De instroom van loontrekkenden 31
4.2.2 De arbeidskaarten C 32
4.2.3 De instroom van hooggeschoolde werknemers 33
4.2.4 De instroom van zelfstandigen 34
4.3 Buitenlandse beroepsbevolking op de arbeidsmarkt 35
4.3.1 Bronnen 35

4.3.2 Definities 35
4.3.3 De beroepsbevolking 36
4.3.4 De binnenlandse werkgelegenheid en de werkzaamheidsgraad 38
4.3.5 Werkloosheid 40

5 Werkgelegenheid en werkloosheid van de allochtone werknemers 43
5.1 Definities 43
5.2 De beroepsbevolking 44
5.2.1 Activiteitsgraad 44
5.2.2 Samenstelling van de beroepsbevolking 44
5.3 De niet-werkende beroepsbevolking 46
5.3.1 Werkloosheidsgraad 46
5.3.2 Werkloosheidsgraad en scholingsniveau 47
5.3.3 Langdurige werkloosheid 48
5.4 De werkende beroepsbevolking 48
5.4.1 Werkzaamheidsgraad 48
5.4.2 Werkzaamheidsgraad en scholingsniveau 50
5.4.3 Beroepsstatuut 50
5.4.4 Deeltijdarbeid 52
5.4.5 Tijdelijk werk 52
5.4.6 Toestand van de personen die een baan bekleedden één jaar vóór de enquête 53

6 Werkzaamheid en werkloosheid van de buitenlandse werknemers: besluiten 55

Bibliografie 57
Bijlagen 57

Lijst van tabellen en grafieken

Tabel 1: Belangrijkste buitenlandse nationaliteiten in België
Tabel 2: Verdeling van de buitenlandse bevolking volgens taalgebied op 31.12.2006
Tabel 3: Evolutie van het aandeel van de buitenlandse bevolking in elk gewest
Tabel 4: Verwerving van de Belgische nationaliteit volgens land van de vorige nationaliteit
Tabel 5: Immigraties naar de belangrijkste nationaliteiten
Tabel 6: Emigraties naar de belangrijkste nationaliteiten
Tabel 7: Netto immigraties (migratiesaldo) naar de belangrijkste nationaliteiten
Tabel 8: Beslissingen ten gronde door het CGVS
Tabel 9: Belangrijkste landen van herkomst van in 2006 erkende vluchtelingen
Tabel 10: Afgegeven eerste arbeidskaarten B
Tabel 11: Arbeidskaart B voor hooggeschoolde werknemers en directiefuncties van de 9 meest voorkomende nationaliteiten
Tabel 12: Startende zelfstandigen en helpers in de loop van het jaar
Tabel 13: Beroepsbevolking volgens de voornaamste nationaliteiten
Tabel 14: Binnenlandse niet-loontrekkende werkgelegenheid volgens de voornaamste nationaliteiten
Tabel 15: Werkloosheid volgens de voornaamste nationaliteiten
Tabel 16: activiteitsgraad volgens nationaliteit en geboorteland in 2006
Tabel 17: Verdeling van de totale beroepsbevolking volgens nationaliteit en geboorteland in 2006
Tabel 18: Verdeling naar geslacht van de totale beroepsbevolking volgens nationaliteit en geboorteland in 2006
Tabel 19: Werkloosheidsgraad per gewest naar nationaliteit en geboorteland in 2006
Tabel 20: Langdurige werkloosheid naar nationaliteit en geboorteland in 2006
Tabel 21: Werkzaamheidsgraad per gewest naar nationaliteit en geboorteland in 2006
Tabel 22: Werkzaamheidsgraad per scholingsniveau volgens de nationaliteit en het geboorteland in 2006
Tabel 23: Onvrijwillige deeltijdarbeid (ODA) naar nationaliteit en naar geboorteland in 2006

Grafieken

Grafiek 1: Aantallen buitenlanders en in het buitenland geboren personen die in België wonen
Grafiek 2: Verdeling van de Belgische en buitenlandse bevolking per leeftijdscategorie eind 2006
Grafiek 3: Bijdragen (%) aan de groei van de totale Belgische bevolking
Grafiek 4: Aantal netto verwervingen van de Belgische nationaliteit
Grafiek 5: Evolutie van de bevolking van Marokkaanse oorsprong in België
Grafiek 6: Evolutie van het migratiesaldo van de Belgen en de buitenlanders
Grafiek 7: Jaarlijkse evolutie van het aantal asielaanvragen
Grafiek 8: Activiteitsgraad van de Belgen en de buitenlanders naar geslacht
Grafiek 9: Werkzaamheidsgraad van de Belgen en de buitenlanders naar geslacht

Grafiek 10: Werkloosheidsgraad van de Belgen en de buitenlanders naar geslacht
Grafiek 11: Verdeling van de beroepsbevolking naar scholingsniveau in 2006
Grafiek 12: Werkloosheidsgraad volgens scholingsniveau in 2006
Grafiek 13: Beroepsstatuut van de werkende beroepsactieven volgens hun nationaliteit in 2006
Grafiek 14: Beroepsstatuut van de werkende beroepsactieven volgens hun geboorteland in 2006
Grafiek 15: Toestand van de personen die een baan bekleedden één jaar vóór de enquête

Lijst van afkortingen

ADSEI:	(ex-NIS) Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie
CIMIRe:	Compte Individuel Multisectoriel – Multisectoriële Individuele Rekening
CGVS:	Commissariaat-generaal voor Vluchtelingen en Staatlozen
DVZ:	Dienst Vreemdelingenzaken
EER:	Europese Economische Ruimte
EAK:	Arbeidskrachtenenquête
EU:	Europese Unie
FOD:	Federale Overheidsdienst
FOD WASO:	Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
FOREM:	Office Communautaire et Régional de la Formation professionnelle et de l'Emploi (Waalse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding)
KMO:	Kleine en Middelgrote Ondernemingen
KUL:	Katholieke Universiteit Leuven
MH:	Mensenhandel
NBB:	Nationale Bank van België
NGO:	Niet-gouvernementele organisatie
OCMW:	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OESO:	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
RSVZ:	Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen
RSZ:	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
RVA:	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
RvV:	Raad voor Vreemdelingenbetwistingen
SOPEMI:	Système d'observation permanente des migrations (Systeem voor permanente observatie van de migraties)
VDAB:	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

1 Aantallen en structuur van de buitenlandse bevolking in België

Op 31 december 2006 telde België 10.584.534 inwoners[2], onder wie 932.161 personen met een vreemde nationaliteit, ofwel 8,81% van de totale bevolking (tegenover 8,57% in 2005). Zo benadert het aandeel van de buitenlanders in België geleidelijk 9%, een percentage dat ook bereikt werd in de jaren 1990. Het aantal buitenlanders en hun aandeel in de totale bevolking vertoont een dalende trend sinds 1995, en bereikte zijn laagste niveau in 2001 (8,21% van de totale bevolking, 846.734 personen). Sinds 2002 is er weer sprake van een omgekeerde tendens en vertoont het aantal buitenlanders in België een lichte stijging.

Gelet op het grote aantal vreemdelingen dat sedert de jaren '90 (voor meer details zie punt 1.2.2), de Belgische nationaliteit heeft verworven, is het interessant om een blik te werpen op het aantal personen, niet langer vreemdeling, maar wel in het buitenland geboren (van Belgische of buitenlandse nationaliteit). In 2006 waren 1.319.302 van de in België verblijvende personen geboren in het buitenland[3] wat overeenstemt met 12,5% van de totale bevolking (tegenover 12,1% in 2005). We stellen dus vast dat dit aantal constant toeneemt.

Grafiek 1: Aantallen buitenlanders en in het buitenland geboren personen die in België wonen

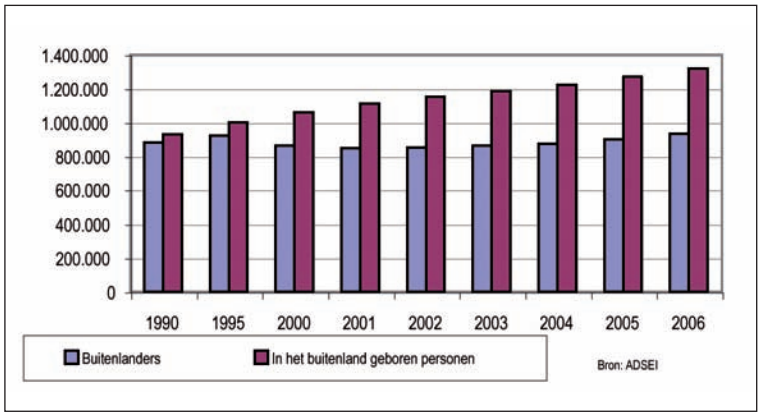

2 Bijlage 1. Belgische en buitenlandse bevolkingsstroom

3 Bijlage 4. In het buitenland geboren bevolking volgens geboorteland

1.1 Demografische kenmerken van de buitenlandse bevolking

1.1.1 Nationaliteit van in België verblijvende vreemdelingen

Het merendeel van de in België verblijvende vreemdelingen (66%) zijn EU-burgers: eind 2006 verbleven 617.250 onderdanen van de Europese Unie in België, een stijging met 2,3% ten opzichte van eind 2005. De Italianen vormen de grootste buitenlandse bevolkingsgroep hoewel hun aantal tussen 2005 en 2006 opnieuw met 2% is afgenomen; eind 2005 waren ze nog steeds met 171.918 (zie onderstaande tabel 1). Dan volgen de onderdanen uit de buurlanden: de Fransen (125.061) en de Nederlanders (116.970) van wie de aantallen op één jaar lichtjes –met respectievelijk 3,7 en 5,9%– zijn gestegen. Tenslotte zijn de Polen (23.212) de Europese bevolkingsgroep die het sterkst is toegenomen, met 28,8% tussen december 2005 en december 2006.

Tussen 2005 en 2006 is de niet-Europese bevolking toegenomen met 6%. De Marokkaanse en Turkse gemeenschap zijn de grootste onder de niet-Europese bevolking met respectievelijk 80.579 en 39.419 personen, gevolgd door de Kongolese gemeenschap met 14.216 onderdanen in België. Daar waar de Marokkaanse en de Turkse gemeenschappen tussen 1999 en 2004 in aantal sterk zijn afgenomen (een daling met respectievelijk 33% en 42,3%) door de invoering in 2000 van de nieuwe naturalisatiewet (zie punt 1.2.2 Verwerving van de Belgische nationaliteit), blijven ze nu zowat stabiel: tussen 2005 et 2006 is hun aantal maar zeer lichtjes gedaald (respectievelijk met 0,03 en 0,6 %). We stellen ook vast dat de bevolkingsgroep van Europese burgers van buiten de Europese Unie in één jaar het sterkst is toegenomen: het aandeel van de Roemenen is gestegen met 35,3% en dat van de Russen met 17,2%.

Tabel 1 : Belangrijkste buitenlandse nationaliteiten in België

	2005	2006	Evolutie ten opzichte van 2005
Italië	175.498	171.918	-2,0 %
Frankrijk	120.600	125.061	3,7 %
Nederland	110.492	116.970	5,9 %
Marokko	80.602	80.579	-0,03 %
Spanje	42.907	42.765	-0,3 %
Turkije	39.664	39.419	-0,6 %
Duitsland	37.007	37.621	1,7 %
Portugal	27.975	28.724	2,7 %
Verenigd Koninkrijk	25.697	25.139	-2,2 %
Polen	18.026	23.212	28,8 %
Griekenland	16.325	15.742	-3,6 %
Kongo (DR)	13.454	14.216	5,7 %
Verenigde Staten	11.180	11.149	-0,3 %
Roemenië	7.535	10.195	35,3 %
China	7.452	7.845	5,3 %
Algerije	7.481	7.776	3,9 %
Rusland	5.469	6.408	17,2 %
India	5.300	5.714	7,8 %
Andere landen	135.431	135.431	0,0 %
Totaal buitenlanders	900.473	932.161	3,5 %
Waarvan EU	603.383	617.250	2,3 %
Waarvan niet EU	297.090	300.816	6,0 %

Bron : ADSEI (Bijlage 2)

1.1.2 Uitsplitsing per geslacht en leeftijdsgroep van de buitenlandse bevolking in België

Tussen 1999 en 2006 bleef het aandeel van de vrouwen in de buitenlandse bevolking beneden 50%, terwijl het vrouwelijk aandeel in de Belgische bevolking ongeveer 51,3% bedroeg. Niettemin werd het evenwicht tussen beide geslachten geleidelijk hersteld, waarbij het vrouwelijk aandeel in de buitenlandse bevolking van 46% in 1989 gestegen is tot 49,1% in 2006 (49% in 2005). Daarnaast zijn er wat de nationaliteiten betreft ook aanzienlijke verschillen in het aantal mannen en vrouwen: 48,5% van de Europese bevolkingsgroep en 50,4% van de niet-Europese bevolkingsgroep in België waren vrouwen. Bij de burgers van buiten de Europese Unie stellen we een groter aandeel vast van de vrouwen binnen de personen uit de Oost-Europese landen (bijvoorbeeld: 57% van de Bulgaren of 61% van de Russen)[4] en uit Brazilië (65%).

Ook de leeftijdsstructuur van de buitenlandse bevolking verschilt van de Belgische (grafiek 2 infra). We stellen vast dat de buitenlandse bevolking jonger is dan de Belgische en dat ze zich vooral concentreert in de leeftijdsgroepen tussen 25 en 54 jaar. De niet-Europese bevolkingsgroep telt het minste bejaarden: slechts 6% is ouder dan 65 jaar tegenover 18% bij de Belgische en 14% bij de Europese bevolkingsgroep.

Grafiek 2: Verdeling van de Belgische en buitenlandse bevolking per leeftijdscategorie eind 2006

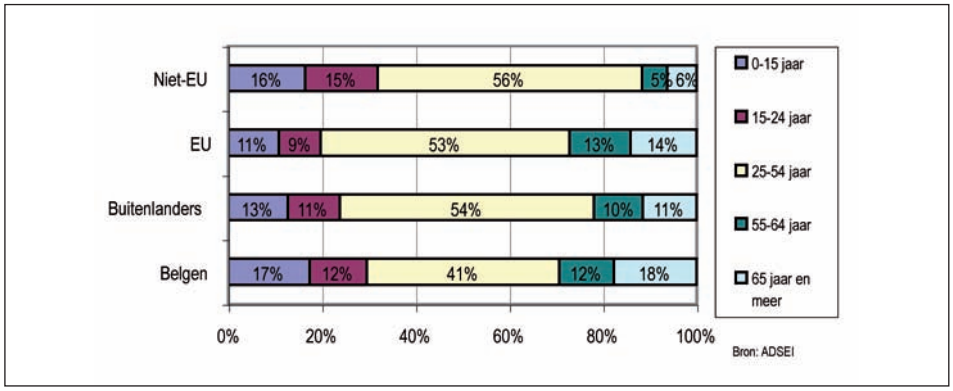

1.1.3 Opsplitsing van de vreemdelingen per Belgische regio

Eind 2005 telt het Vlaamse gewest in absolute cijfers het grootste aantal vreemdelingen (zie onderstaande tabel). In verhouding is het evenwel het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dat met 27% van zijn totale bevolking het meeste vreemdelingen telt tegenover slechts 5% in het Vlaams gewest (en 9% in het Waals gewest).

Tabel 2: Verdeling van de buitenlandse bevolking volgens taalgebied op 31.12.2006

	Mannen	Vrouwen	Totaal	Verhouding van de buitenlanders
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	140.845	142.682	283.527	27,49%
Vlaams gewest	171.317	160.377	331.694	5,42%
Waals gewest	162.273	154.667	316.940	9,22%
Totaal	**474.435**	**457.726**	**932.161**	**8,81%**
Bron: ADSEI				

4 Voor meer details over het aandeel van de vrouwen per nationaliteit, zie bijlage 2bis.

In elk gewest werd tussen eind 2005 en eind 2006 een lichte stijging opgetekend van het aantal buitenlanders, maar in het Vlaamse gewest was die het grootst (+5,57%).

Tabel 3 : Evolutie van het aandeel van de buitenlandse bevolking in elk gewest

	2005	2006	Evolutie ten opzichte van 2005
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	273.693	283.527	3,59 %
Vlaams gewest	314.202	331.694	5,57 %
Waals gewest	312.578	316.940	1,40 %
Totaal	**900.473**	**932.161**	**3,52 %**
Bron: ADSEI			

1.2 Aangroei van de totale en buitenlandse bevolking[5]

De jaarlijkse aangroei van de totale bevolking tussen eind 2005 en eind 2006 bedroeg 0,70% (73.152 personen). De Belgische bevolking is toegenomen met 41.464 eenheden (+0,43%) en de buitenlandse bevolking met 31.688 eenheden (+3,5%).

De aangroei van de totale bevolking en deze van de Belgische en buitenlandse bevolking hangen af van drie factoren:

- De natuurlijke aangroei stemt overeen met de evolutie van de geboortes en sterfgevallen die opgetekend zijn in het desbetreffende jaar onder de Belgische en buitenlandse bevolking, of dus met het geboortecijfer min het sterftecijfer.
- Het migratiesaldo stemt overeen met de jaarlijkse evolutie van de immigraties en emigraties (meer bepaald het immigratiecijfer verminderd met het emigratiecijfer).
- Een andere factor beïnvloedt eveneens de evolutie van het respectieve aandeel van de Belgische en buitenlandse bevolking, met name het aantal naturalisaties.

Onderstaande grafiek 3 toont de impact van de natuurlijke aangroei en het migratiesaldo van de Belgen en de buitenlanders op de jaarlijkse aangroei van de totale bevolking die in België verbleef in 2005 en 2006. De bijdragen zijn berekend op basis van de gegevens vermeld in bijlage 1. De niet te verwaarlozen statistische aanpassing omvat de laattijdig geregistreerde wijzigingen (na de maand maart van het daaropvolgende jaar) en vooral de "registerwijzigingen", de personen die reeds in België verbleven zonder dat ze opgenomen waren in het bevolkingsregister: asielzoekers zijn bijvoorbeeld opgenomen in een wachtregister en worden pas opgenomen in het bevolkingsregister zodra ze erkend vluchteling zijn of geregulariseerd worden.

5 Bijlage 1. Belgische en buitenlandse bevolkingsstroom

Grafiek 3: Bijdragen (%) aan de groei van de totale Belgische bevolking

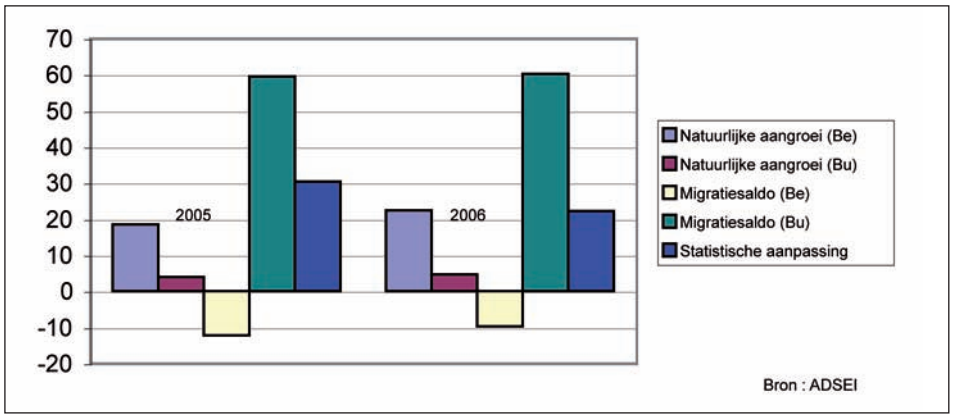

We stellen vast dat vooral de buitenlandse migratiestromen bijdragen tot de aangroei van de totale bevolking in België. De grootste bijdrage in de totale aangroei vloeit voort uit het migratiesaldo van de vreemdelingen: 60% in 2006 (tegenover 59% in 2005). Vervolgens zijn de natuurlijke aangroei van de Belgen en de statistische aanpassing (hoofdzakelijk veranderingen van register) beide goed voor 22% van de totale groei. Tot slot vertegenwoordigt de natuurlijk aangroei bij de buitenlanders 5% , terwijl het migratiecijfer bij de Belgen negatief is (-10% van de totale aangroei).

1.2.1 De natuurlijke aangroei

De totale natuurlijke aangroei, die begin van de jaren 2000 (met 5.110 netto geboorten in 2003) een bijzonder laag peil had bereikt, is sedertdien zeer duidelijk gestegen. In 2006, bedroeg deze 19.795 netto geboorten[6]. De natuurlijke aangroei van de Belgische bevolking heeft duidelijk dezelfde trend gevolgd: van 3.349 in 2003, is deze gestegen naar 16.354 in 2006. Hoewel beduidend minder, is de natuurlijke aangroei bij de buitenlandse bevolking sedert 2003 ook gaan stijgen, tot 3.441 in 2006.

Voor het aantal geboorten stelt men eenzelfde evolutie vast (zie bijlage 3. Aantal geboorten bij de Belgen en bij de buitenlanders). Bovendien is het aandeel van de buitenlandse geboorten in het totaal aantal geboorten lichtjes gestegen van 6,9% in 2005 naar 7,4% in 2006.

1.2.2 Verwerving van de Belgische nationaliteit

De evolutie van de Belgische en buitenlandse bevolking hangt eveneens af van het aantal personen dat van nationaliteit wil veranderen. Op die manier stijgt de Belgische bevolking met het aantal buitenlanders dat de Belgische nationaliteit verworven heeft, verminderd met het aantal Belgen dat een buitenlandse nationaliteit heeft verworven[7] (netto verwerving van de Belgische nationaliteit) terwijl de buitenlandse bevolking met hetzelfde aantal afneemt.

Sedert 1984 heeft België een wetboek van de Belgische nationaliteit[8] ingevoerd, dat in 1985 van kracht werd. Sindsdien werd dit wetboek driemaal gewijzigd (in 1991, 1995 en 2000), waarbij de verwerving van de Belgische nationaliteit telkens versoepeld werd[9]: de laatste wijziging van 2000 zorgde voor een vereenvoudiging van de procedure, de kostenloze aanvraag tot naturalisatie, een korte termijn voor de behandeling van de dos-

6 Bijlage 1. Belgische en buitenlandse bevolkingsstroom

7 Het aantal Belgen dat een andere nationaliteit aanneemt is zeer beperkt (enkele tientallen per jaar).

8 28 JUNI 1984. Wetboek van de Belgische nationaliteit.

9 Voor verdere toelichting bij de wijzigingen, zie "De immigratie in België. Aantallen, stromen en arbeidsmarkt. Rapport 2001", FOD WASO, 2003, blz 14 en 15

siers en het schrappen van de notie "wil tot integratie". Door de hervorming van 2006[10] echter, waarbij een aantal begrippen uit het wetboek werden verduidelijkt, wordt het verwerven van de Belgische nationaliteit enigszins beperkt. Door de verduidelijking van de term « hoofdverblijfplaats » bij voorbeeld, worden de buitenlanders die niet wettelijk in België (zouden) verblijven uitgesloten van de procedures voor het verwerven van de Belgische nationaliteit (terwijl het voordien volstond feitelijk in België te hebben verbleven).

Grafiek 4: Aantal netto verwervingen van de Belgische nationaliteit

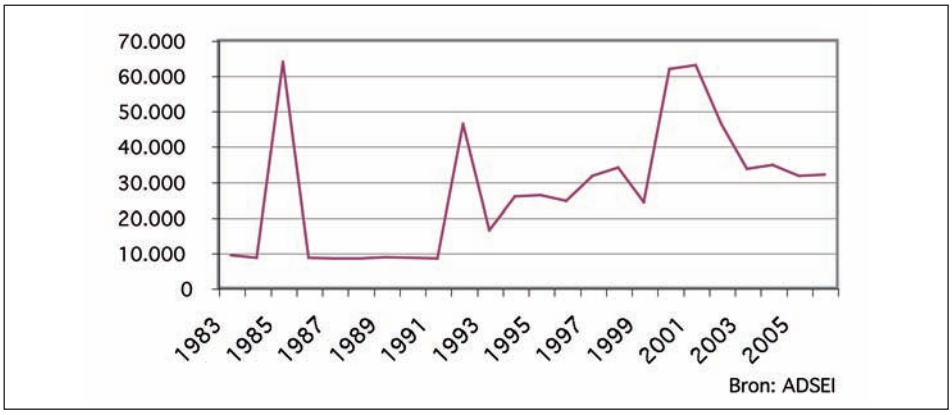

De cijfers illustreren de versoepelingen: voor 1985, 1992, 2000 en 2001 werd een opmerkelijk hoog aantal netto verwervingen van de nationaliteit vastgesteld. Ook hebben de wijzingen in de wetboek van de Belgische nationaliteit een duurzaam effect teweeggebracht, waarbij het aantal naturalisaties sinds 1993 op meer dan 20.000 per jaar komt terwijl dit aantal in de jaren '80 ongeveer 8.000 bedroeg (uitgezonderd in 1985). De wet van 1 maart 2000 heeft geleid tot de grootste stijging van het aantal naturalisaties: respectievelijk 61.878 en 62.881 naturalisaties in 2000 en 2001. Nadien is dit cijfer weliswaar gedaald, maar toch waren er nog steeds 31.860 naturalisaties in 2006. In de piekjaren (1985, 1992 en 2000, 2001) daalt de buitenlandse bevolking terwijl de Belgische bevolking in verhouding toeneemt.

De naturalisaties dragen dus in hoge mate bij tot de vermindering of het gelijk blijven van het aandeel van de vreemdelingen in de totale bevolking. Eind 2006 stellen we vast dat het aantal personen geboren in het buitenland (van buitenlandse of Belgische nationaliteit) dat in België verblijft[11] 12,5% van de totale bevolking uitmaakte (1.319.302 personen) en voortdurend toenam. Van de in België verblijvende en het buitenland geboren bevolking heeft 42,5% de Belgische nationaliteit verworven.

10 27 DECEMBER 2006. - Wet houdende diverse bepalingen (I).

11 Bijlage 4. In het buitenland geboren bevolking volgens geboorteland

Onderstaande grafiek 5 geeft een beeld van het aantal gevallen van verwerving van de Belgische nationaliteit in de bevolkingsgroep van Marokkaanse oorsprong in België : hoewel het aantal personen met de Marokkaanse nationaliteit sedert 1995 fors is gedaald (van 140.303 naar 80.579 in 2006), merkt men dat het aantal in Marokko geboren personen is blijven stijgen (van 93.945 in 1995 tot 155.126 in 2006). Om een zicht te krijgen op dergelijke evoluties, is het onontbeerlijk uit te gaan van statistieken op grond van de geboorteplaats.

Grafiek 5: Evolutie van de bevolking van Marokkaanse oorsprong in België

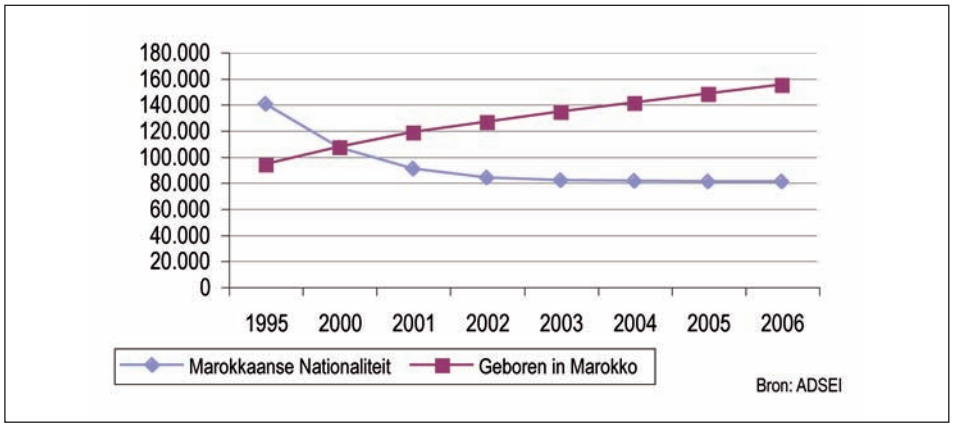

Verwerving van de Belgische nationaliteit volgens vorige nationaliteit

Onderstaande tabel geeft de voornaamste landen van de vorige nationaliteit vóór verwerving van de Belgische nationaliteit tussen 1999 en 2006. Zoals reeds bleek uit onze vaststellingen omtrent de aantallen, zijn Marokko en Turkije de twee belangrijkste landen van oorsprong van de genaturaliseerde Belgen: Marokkanen en Turken waren op zich goed voor 63,1% van de personen die geopteerd hadden voor de Belgische nationaliteit in 2000, hun aandeel bedroeg 34,4% in 2006. In totaal hadden eind 2006 54% van de personen afkomstig uit derde landen en verblijvend in België de Belgische nationaliteit verworven. We stellen daarentegen vast dat de Europese onderdanen (uit Italië, Frankrijk en Nederland) minder vaak opteren voor de Belgische nationaliteit, hoewel ze groter in aantal zijn, aangezien « slechts » 31% van de Europese onderdanen (geboren in een EU-land) eind 2006 de Belgische nationaliteit hadden verworven.

Tabel 4 : Verwerving van de Belgische nationaliteit volgens land van de vorige nationaliteit

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Marokko	9.133	21.917	24.018	15.832	10.565	8.704	7.977	7.753
Turkije	4.402	17.282	14.401	7.805	5.186	4.467	3.602	3.204
Italië	1.187	3.650	3.451	2.341	2.646	2.585	2.086	2.360
Kongo (DR)	1.890	2.993	2.991	2.809	1.796	2.271	1.876	1.569
Servië-Montenegro	756	2.187	2.487	2.678	1.593	2.155	1.823	765
Frankrijk	363	948	1.025	856	698	780	772	820
Algerije	520	1.071	1.281	926	826	830	739	658
Rwanda	..	..	794	1.012	557	571	700	635
Nederland	234	492	601	646	522	665	672	692
Pologne	253	551	677	630	460	465	470	550
Andere	5.234	10.132	11.321	11.373	9.034	11.726	10.795	12.854
Totaal	**24.273**	**62.082**	**62.982**	**46.417**	**33.709**	**34.754**	**31.512**	**31.860**

Bron: ADSEI

2 Migratiebewegingen van en naar België

In 2006 zijn 96.260 personen naar België geïmmigreerd[12], dat zijn er zowat 6.000 meer dan in 2005. 87% van die immigranten (namelijk 83.433) hadden een vreemde nationaliteit. In 2006 bedroeg het aantal emigranten[13] 59.250, wat dus een daling betekende met 192 eenheden ten opzichte van 2005. 39.354 emigranten (66%) hadden een vreemde nationaliteit.

In 2006 bedroeg het migratiesaldo of het aantal netto immigraties dus 37.040, dit is een toename van 20% ten opzichte van 2005[14].

Grafiek 6: Evolutie van het migratiesaldo van de Belgen en de buitenlanders

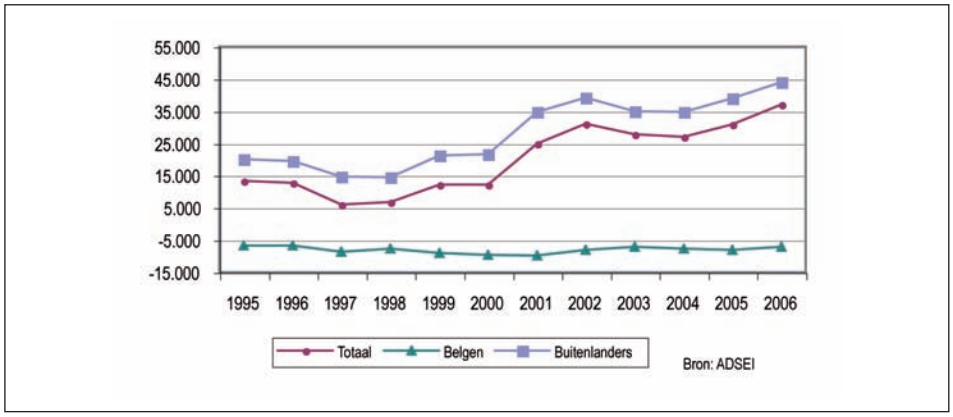

Ook het migratiesaldo van de vreemdelingen is gestegen met 13% (44.079 netto immigraties in 2006, meer details onder punt 2.3) daar waar dat van de Belgen nog steeds negatief is(-7.039).

2.1 Immigraties

Tussen 1990 en 1999 was een aanzienlijk deel van de migratiebewegingen toe te schrijven aan Europese onderdanen: in 1990 was 59,1% van de immigranten EU-onderdaan, in 1999 was dat 48,5%[15]. Tussen 2000 en 2003 trad een lichte daling op van het aandeel van de EU-onderdanen in het totale immigrantenaantal: van 51,7% naar 44,3% (tabel 4). Met de toetreding van 10 nieuwe Lidstaten in 2004, bedraagt het aandeel van de Europese onderdanen binnen de immigranten meer dan de helft: 51,4% in 2004, 53,4% in 2005 en 54,8% in 2006. De meeste immigranten uit de Europese Unie komen uit Frankrijk en Nederland: respectievelijk 11.570 en 11.488 immigranten in 2006, wat overeenkomt met een toename van respectievelijk 12 en 14% ten opzichte van 2005. We stellen vast dat het aantal Poolse immigranten in twee jaren gevoelig is gestegen (+92%) van 3.481 naar 6.694 immigranten in 2006.

12 Sinds 1994 staan aangekomen asielzoekers in België ingeschreven op een wachtlijst en is hun aantal niet langer opgenomen in de immigratiegegevens, zoals vroeger wel het geval was. Eenmaal asielzoekers erkend zijn als vluchteling worden ze ingeschreven in het bevolkingsregister. Ze worden dus ondergebracht onder de rubriek "statistische aanpassing" en staan niet geboekstaafd als migrant.

13 De emigraties worden berekend op basis van gegevens van de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie. Sommige lezers zullen opmerken dat het aantal emigraties en het migratiesaldo verschillen van die welke zijn gepubliceerd door de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie. Dat verschil is als volgt te verklaren: in onze categorie "emigraties" nemen we ook de categorie "ambtshalve geschrapte personen" (min de heringeschreven personen) op van de ADSEI, dit wil zeggen de personen die klaarblijkelijk niet langer in België verblijven maar die hun vertrek niet hebben gemeld. Daardoor liggen ons emigratiecijfer hoger en ons migratiesaldo lager dan die van de ADSEI

14 Voor een analyse van de evolutie van het migratiesaldo op lange termijn (1983-2004), zie het rapport "De immigratie in België. Aantallen, bewegingen en arbeidsmarkt" FOD WASO, verslag 2006.

15 Bijlage 5. Immigraties per nationaliteit

Tabel 5: Immigraties naar de belangrijkste nationaliteiten

	2005	2006	Evolutie ten opzichte van 2005
Frankrijk	10.378	11.570	11,5 %
Nederland	10.109	11.488	13,6 %
Marokko	7.106	7.488	5,4 %
Polen	4.816	6.694	39,0 %
Duitsland	3.250	3.290	1,2 %
Roemenië	2.322	3.059	31,7 %
Turkije	3.387	2.999	-11,5 %
Italië	2.464	2.613	6,0 %
Verenigde Staten	2.408	2.553	6,0 %
Portugal	1.934	2.030	5,0 %
Verenigd Koninkrijk	2.213	2.015	-8,9 %
Spanje	1.827	1.848	1,1 %
India	1.339	1.516	13,2 %
China	1.222	1.469	20,2 %
Congo (DR)	1.105	1.068	-3,3 %
Andere landen	21.531	21.733	0,9 %
Totaal buitenlanders	**77.411**	**83.433**	**7,8 %**
Waarvan EU	41.311	45.717	10,7 %
Belgen	12.953	12.857	-0,7 %
Aandeel-EU/Buitenlanders (%)	53,4	54,8	2,6 %

Bron: ADSEI

De Marokkanen, de Amerikanen en de Turken zijn het talrijkst onder de migranten uit niet EU-landen. In vergelijking met 2005, is het aantal Marokkaanse en Amerikaanse migranten gestegen (met respectievelijk +5,4% en +6%) in tegenstelling tot het aantal Turkse migranten, dat is gedaald met 11,5%. De migrantengroep die het sterkst aangroeit (+31,7%) tussen 2005 en 2006 zijn de Roemenen, waardoor Roemenië een twee-

de plaats inneemt onder de niet EU-landen. In vergelijking met het jaar 2004 bedraagt de stijging van het aantal Roemeense migranten over twee jaar 113%.

We wijzen erop dat het vrouwelijke aandeel in de immigratiestroom in 2006 lichtjes daalt tot 50,8% (tegenover 51,9% 2005 en 52,4% in 2004).

2.2 Emigraties

De EU-onderdanen maken het grootste aandeel van de buitenlandse emigraties[16] uit, 60% sinds 1995 tot zelfs 70% in 2002 – en dat aandeel bedroeg nog 67,1% in 2006. Ook hier bezetten de Fransen en Nederlanders de eerste plaatsen (tabel 6) met respectievelijk 6.418 en 4.837 emigranten in 2006 (of respectievelijk –0,6% en +11,2% ten opzichte van 2005). De niet-Europese landen daarentegen zoals Marokko of Turkije tellen weinig emigranten (634 en 727).

Tabel 6: Emigraties naar de belangrijkste nationaliteiten

	2005	2006	Evolutie ten opzichte van 2005
Frankrijk	6.454	6.418	-0,6 %
Nederland	4.349	4.837	11,2 %
Duitsland	2.524	2.570	1,8 %
Verenigd Koninkrijk	2.421	2.489	2,8 %
Verenigde Staten	2.652	2.478	-6,6 %
Italië	2.292	2.218	-3,2 %
Spanje	1.683	1.558	-7,4 %
Polen	887	1.520	71,4 %
Portugal	1.286	1.266	-1,6 %
China	906	888	-2,0 %
India	605	879	45,3 %
Japan	962	845	-12,2 %
Turkije	642	727	13,2 %
Griekenland	715	685	-4,2 %
Marokko	803	634	-21,0 %
Andere landen	9.278	9.342	0,7 %
Totaal buitenlanders	**38.459**	**39.354**	**2,3 %**
Waarvan EU	25.195	26.405	4,8 %
Belgen	20.983	19.896	-5,2 %
Aandeel-EU/Buitenlanders (%)	65,5	67,1	2,4 %
Bron: ADSEI			

16 Bijlage 6. Emigraties per nationaliteit

2.3 Migratiesaldo of netto immigraties

Het migratiesaldo van de Europeanen toont een ruimschoots positief resultaat, met 19.312 netto immigraties in 2006 (tabel 7). Aangezien veel Europese onderdanen emigreren, blijft hun bijdrage aan het migratiesaldo en dus aan de netto buitenlandse immigratiestroom (43,8%) kleiner dan het bruto aantal immigraties laat vermoeden. Tussen 2005 en 2006 stellen we niettemin een stijging vast van het netto immigraties bij alle EU-onderdanen (+19,8%) en vooral bij de Polen (+31,7%), de Fransen (+31,3%) en de Nederlanders (+15,5%).

In weerwil van die stijging zijn vooral de niet-Europese burgers (voornamelijk Marokkanen en Turken) verantwoordelijk voor het belangrijkste deel van het migratiesaldo aangezien zij veel minder emigreren dan de Europese burgers. Toch valt het op dat de netto migratiecijfers voor de Turken tegen het jaar nadien zijn gedaald (-17,2%) en die voor de Marokkanen lichtjes gestegen (+8,7%). Bovendien moet worden gewezen op de snelle stijging van het aantal Roemeense migranten (+32%).

Tabel 7: Netto immigraties (migratiesaldo) naar de belangrijkste nationaliteiten

	2005	2006	Evolutie ten opzichte van 2005
Marokko	6.303	6.854	8,7 %
Nederland	5.760	6.651	15,5 %
Polen	3.929	5.174	31,7 %
Frankrijk	3.924	5.152	31,3 %
Turkije	2.745	2.272	-17,2 %
Roemenië	2.039	2.691	32,0 %
Kongo (DR)	813	775	-4,7 %
India	734	637	-13,2 %
Duitsland	726	720	-0,8 %
Portugal	648	764	17,9 %
Bulgarije	632	598	-5,4 %
Rusland	417	508	21,8 %
China	316	581	83,9 %
Brazilië	446	735	64,8 %
Algerije	578	632	9,3 %
Andere landen	8.942	9.335	4,4 %
Totaal buitenlanders	**38.952**	**44.079**	**13,2 %**
Waarvan EU	16.116	19.312	19,8 %
Belgen	-8.030	-7.039	12,3 %
aandeel-EU/ buitenlanders (%)	41,4	43,8	5,9 %

Bron: ADSEI

3 De asielzoekers en de vluchtelingen

3.1 Het aantal ingediende asielaanvragen

In 2006 werden door de Dienst Vreemdelingenzaken 11.587 asielaanvragen geregistreerd - wat overeenkomt met 14.648 personen[17]. Dat is het laagste aantal asielaanvragen dat België heeft gekend sedert 1995. Het aantal asielaanvragen is met 27% gedaald in vergelijking met 2005 en met 73% in vergelijking tot 2000, het jaar tijdens hetwelk in België de meeste asielaanvragen werden ingediend (42.691). In Europa bekleedt België een 8ste plaats in de Europese Unie wat het aantal geregistreerde asielaanvragen betreft (terwijl dat in 2005 nog een 6de plaats was).

Grafiek 7 : Jaarlijkse evolutie van het aantal asielaanvragen

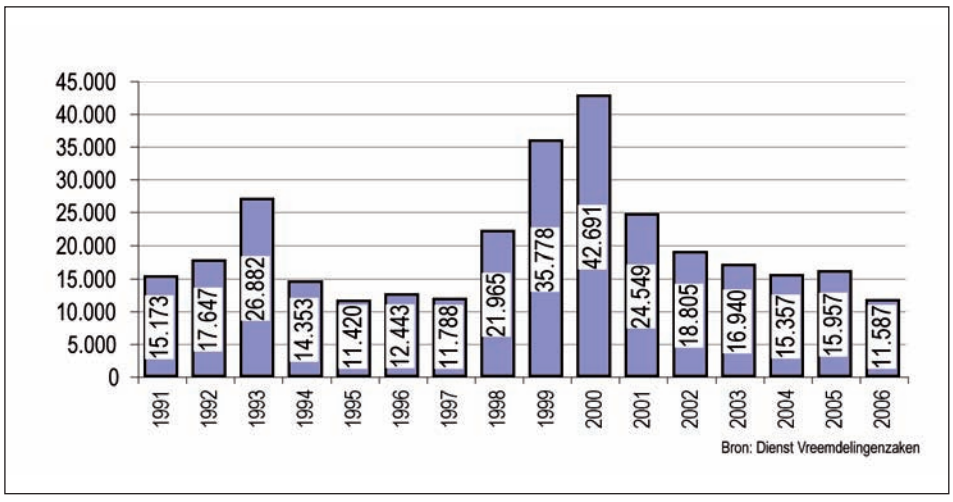

In 2006 kwamen de meeste asielaanvragen uit Rusland (inclusief Tsjetsjenië): 1.582, wat overeenstemt met 13,7% van het totaal aantal ingediende aanvragen. Hierna volgden de Democratische Republiek Kongo met 843 asielaanvragen en Servië-Montenegro (778 aanvragen, inclusief Kosovo)[18].

17 Een asielaanvraag kan over verschillende personen handelen (bij voorbeeld 4 leden van een gezin) maar het cijfer dat meestal door de betrokken instanties wordt verstrekt verwijst naar het aantal ingediende asielaanvragen en niet naar het aantal personen waar de aanvragen op slaan. Die schatting van het aantal betrokkenen in 2005 wordt verstrekt door DVZ.

18 Voor meer details zie bijlage 7. Asielaanvragen ingediend in België.

3.2 De procedure en het aantal erkende vluchtelingen

3.2.1 De asielprocedure

Sedert 1 juni 2007 is de asielprocedure grondig gewijzigd[19]. De hervorming doelde op een eenvoudigere en versnelde asielprocedure in België. Daar waar de vroegere procedure in twee fases[20] verliep die door twee verschillende instanties werden behandeld, omvat de nieuwe procedure slechts één fase. Het CGVS Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen staat in voor het onderzoek van de aanvragen en dit zowel qua vorm als qua inhoud. Het Centrum is voortaan de enige overheid die beschikt over een onderzoeksbevoegdheid. Daarnaast is een onafhankelijk rechtscollege opgericht, de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, die de Vaste Beroepscommissie vervangt voor het behandelen van beroepen bij weigering door het CGVS. Dankzij die hervorming moet de asielprocedure in principe op maximaal één jaar afgehandeld zijn.

Concreet moet een vreemdeling die in België aankomt zijn aanvraag indienen bij de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ). De DVZ registreert de aanvraag en gaat na of België wel degelijk de verantwoordelijke staat is volgens het Verdrag van Dublin[21], neemt de vingerafdrukken en verzamelt de verklaringen van de aanvrager (identiteit, herkomst, redenen voor de aanvraag en mogelijke terugkeer). De Dienst Vreemdelingenzaken is tevens bevoegd om vast te stellen welke taal zal worden gebruikt bij de procedure en de behandelingen van de verschillende aanvragen (hij kan beslissen om een nieuwe aanvraag te weigeren indien geen enkel nieuw element is aangevoerd).

De door de aanvrager ondertekende verklaring en het volledige dossier worden overgelegd aan het CGVS dat moet beslissen of hij het vluchtelingenstatuut of de subsidiaire beschermingsstatus toekent (zie punt 3.2.2). Tijdens het onderzoek van een aanvraag roept het CGVS de asielzoeker minstens éénmaal op. Het CGVS onderzoekt vervolgens de aanvraag op basis van het gesprek, alle bewijsstukken en van de evaluatie van de situatie in het land van herkomst. Bij weigering van het statuut van vluchteling, beslist het CGVS over de toekenning of weigering van de subsidiaire beschermingsstatus. Het

19 15 SEPTEMBER 2006. Wet tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

15 SEPTEMBER 2006. Wet tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen

20 De vorm werd onderzocht door de Dienst Vreemdelingenzaken tijdens een ontvankelijkheidsfase en als het dossier aanvaard werd, stelde het CGVS een onderzoek in naar de inhoud van het dossier.

21 Het Verdrag van Dublin regelt de bevoegdheden op asielgebied voor elk land van de EU. Het bepaalt criteria om vast te leggen welk land een asielaanvraag moet behandelen (Staat waarmee de aanvrager het nauwst verbonden is of eerste Europese Lidstaat waar hij aangekomen is) en zorgt ervoor dat een afgewezen asielzoeker geen aanvraag indient in een andere EU-Lidstaat.

Schema van de nieuwe Belgische asielprocedure

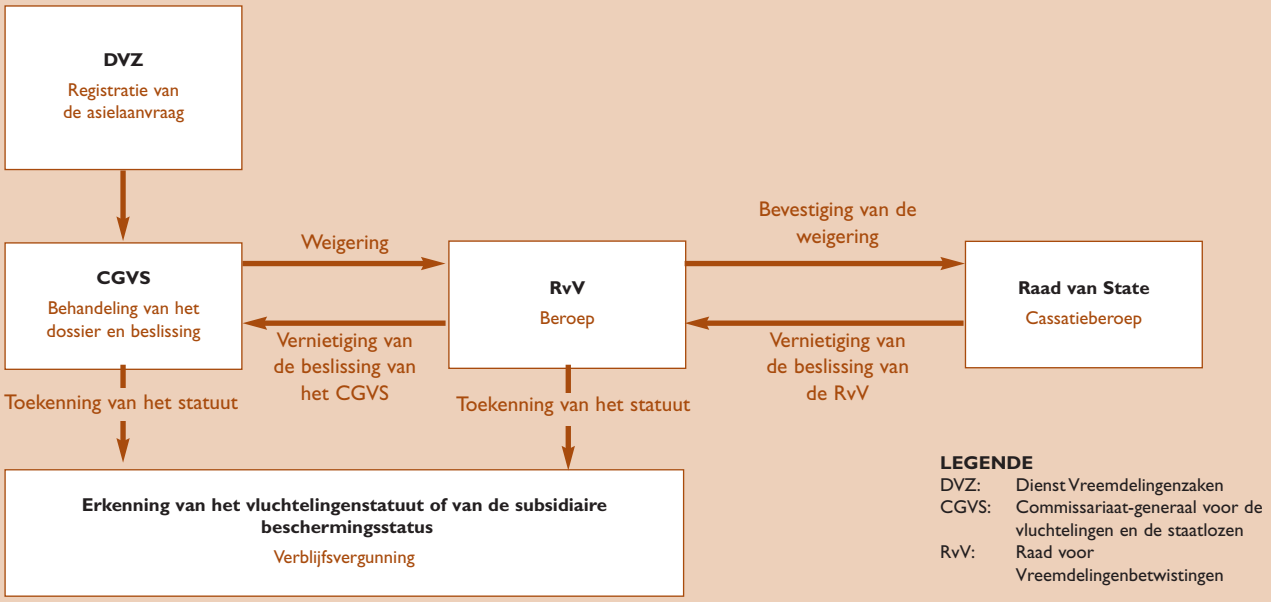

CGVS is ook bevoegd om te beslissen of het vluchtelingenstatuut of de subsidiaire beschermingsstatus wordt ingetrokken.

Indien het CGVS beide statuten weigert kan de aanvrager beroep aantekenen bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RvV) die de beslissingen van het CGVS kan bevestigen of herzien. De RvV kan de beslissingen van het CGVS ook vernietigen omwille van onregelmatigheden (bijvoorbeeld wanneer bij de behandeling van het dossier essentiële elementen over het hoofd werden gezien). Het CGVS moet dan zijn onderzoek opnieuw beginnen. De procedure voor de RvV gebeurt schriftelijk, ook al kunnen tijdens de hoorzitting opmerkingen worden gemaakt. Beide partijen, de asielaanvrager (vertegenwoordigd door een advocaat) en het CGVS verschijnen op die zitting die openbaar is.

Tenslotte kan een cassatieberoep worden ingesteld tegen de beslissing van de RvV bij de Raad van State. Om niet-gefundeerde aanvragen te vermijden (en dus om de Raad van State te ontlasten), worden de beroepen vooreerst onderworpen aan een toelaatbaarheidsonderzoek waarbij wordt nagegaan of de Raad van State wel degelijk bevoegd is, en of dat het beroep niet doelloos is. Wanneer de Raad van State de beslissing vernietigt, wordt het dossier teruggestuurd naar de RvV die zich opnieuw moet uitspreken overeenkomstig het advies van het uitgebrachte arrest.

3.2.2 De subsidiaire beschermingsstatus

Bij de wet van 15 september 2006 wordt de subsidiaire beschermingsstatus ingevoerd: sedert 10 oktober 2006 moet België een (voorlopige maar hernieuwbare) verblijfstitel toekennen aan vreemdelingen die geen aanspraak kunnen maken op het vluchtelingenstatuut zoals bepaald in de Conventie van Genève, maar waarvoor er zwaarwegende gronden bestaan om te geloven dat zij een reëel risico lopen op ernstige schade[22] bij terugkeer naar hun land van herkomst[23].

Voortaan moet het CGVS niet enkel onderzoeken of de asielaanvrager de vluchtelingenstatus in de zin van de Conventie van Genève kan verwerven, maar ook, doch pas in tweede instantie, of ze de subsidiaire beschermingsstatus kunnen genieten. Vreemdelingen van wie de asielaanvraag werd verworpen maar die momenteel houder zijn van een niet-terugleidingsclausule naar hun land van oorsprong (omwille van bedreigingen van hun leven, hun fysieke integriteit of vrijheid) kunnen sedert 10 oktober een aanvraag indienen om de subsidiaire beschermingsstatus te verkrijgen.

3.2.3 Aantal erkende vluchtelingen

In 2006 heeft het CGVS 1.914 aanvragen m.b.t. het vluchtelingenstatuut erkend (tegenover 3.059 in 2005) daar waar het aantal weigeringen is toegenomen tot 5.600 (7.790 in 2005).

Tabel 8 : Beslissingen ten gronde door het CGVS

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Erkenningen	1.559	1.707	1.446	1.238	1.198	897	1.166	1.201	2.275	3.059	1.914
Afwijzingen	4.068	4.059	2.268	1.826	3.262	1.890	4.446	4.964	5.860	7.790	5.600
Intrekking van het statuut											8
Totaal	**5.627**	**5.766**	**5.779**	**5.794**	**5.802**	**5.807**	**5.798**	**6.165**	**8.135**	**10.849**	**7.522**
Bron : CGVS											

22 Onder "ernstige schade" wordt verstaan: "doodstraf of executie, foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing van een verzoeker in zijn land van herkomst of ernstige en individuele bedreiging van het leven of de persoon van een burger als gevolg van willekeurig geweld in het kader van een internationaal of binnenlands gewapend conflict". – Europese Richtlijn 2004/83/EG.

23 5 SEPTEMBER 2006. Wet tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. 5 OKTOBER 2006. Omzendbrief betreffende de subsidiaire beschermingsstatus.

23,15% van de erkende aanvragen betroffen Russen, hoofdzakelijk Tsjetsjenen en 15,5% voor de vluchtelingen uit de Democratische Republiek Kongo (zie onderstaande tabel 9).

Tabel 9: Belangrijkste landen van herkomst van in 2006 erkende vluchtelingen

Rusland	443
Kongo (DR)	296
Rwanda	281
Ivoorkust	123
Guinee	114
Servië-Montenegro	65
China	57
Wit-Rusland	50
Iran	46
Irak	42
Overige	397
Totaal	**1.914**
Bron : CGVS	

Als men tevens de door de VBCV[24] erkende vluchtelingenstatuten in aanmerking neemt, zijn in 2006 2.383 personen als vluchteling erkend.

3.2.4 Regularisatie van de langdurige asielprocedures

Sedert 3 jaar voert DVZ ten behoeve van de buitenlanders die verwikkeld waren in langdurige asielprocedures[25] een regularisatiebeleid. De situatie van asielzoekers wier procedure (beroep bij de Raad van State niet inbegrepen) na drie jaar (voor gezinnen met kinderen) of vier jaar (voor alleenstaanden of koppels zonder kinderen) nog niet afgehandeld is, wordt quasi-automatisch geregulariseerd. Het volstaat om een aanvraag in te dienen volgens de procedure die is vastgesteld bij de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen: volgens artikel 9bis[26] van deze wet kan een verblijfsvergunning in uitzonderlijke omstandigheden (in dit geval de wachttijd en het daaraan verbonden integratieproces) worden aangevraagd bij de burgemeester van de gemeente waar de buitenlander verblijft[27]. Voor lange procedures worden de lange wachttijd en integratie die er uit volgen beschouwd als uitzonderlijke omstandigheden. Ook de asielzoekers van wie de aanvraag is verworpen, maar na een procedure die 3 of 4 jaar in beslag heeft genomen, kunnen een aanvraag indienen. Zij moeten dan het bewijs leveren dat ze daadwerkelijk geïntegreerd zijn.

24 De VBCV, die nu niet meer bestaat, was bevoegd om de beslissingen van de CGVS te bevestigen of te veranderen in de oude asielprocedure. De RvV heeft deze rol nu overgenomen.

25 Dit beleid werd niet openbaar gemaakt middels een omzendbrief of een regelgevende tekst maar geeft uitvoering aan een verklaring van de Minister in 2004.

26 Artikel 9bis werd ingevoegd bij de wet van 15 september 2006. Het stemt overeen met het vroegere artikel 9 maar omvat een aantal aanvullingen en preciseringen bij de omschrijving "uitzonderlijke omstandigheden" (bijvoorbeeld, de elementen die reeds van nut waren bij een voorgaande asielaanvraag die werd geweigerd).

27 Normaal dient een verblijfsvergunning, om geldig te zijn, te worden aangevraagd in de Belgische diplomatieke post in het land van oorsprong van de vreemdeling.

3.3 Opvang van asielzoekers

De nieuwe asielprocedure gaat gepaard met een aantal wijzigingen wat betreft de opvang van asielzoekers[28]. Vóór juni 2007 kregen de asielzoekers materiële prestaties in de eerste procedurefase (ontvankelijkheid) en financiële bijstand (financiële steun van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn – OCMW) eens ze zich in de 2de procedurefase bevonden. Tijdens die tweede fase mochten ze tevens arbeid verrichten met een arbeidskaart C. Voortaan telt de procedure nog slechts één fase van maximaal één jaar en genieten de asielzoekers niet langer financiële bijstand maar worden ze materieel bijgestaan gedurende de volledige procedure (beroep bij de Raad van State inbegrepen). Zo mogen ze voortaan ook niet meer werken.

De opvang gebeurt in twee fases. Tijdens de eerste vier maanden van hun procedure verblijven de asielzoekers in een collectief opvangcentrum dat hen wordt toegewezen door de Dienst Dispatching van Fedasil (zie hieronder). De materiële bijstand omvat dus logies, maar ook voedsel, kledij, medische, psychologische, sociale en juridische begeleiding en de toekenning van een dagelijkse uitkering (zakgeld). De asielzoeker is niet verplicht om te verblijven in de structuren maar wanneer hij ervoor kiest elders dan in het hem toegewezen opvangcentrum te verblijven, geniet hij uitsluitend medische hulp.

Na de eerste vier maanden kan de asielzoeker worden overgebracht naar een individuele opvangstructuur binnen de grenzen van het aantal beschikbare plaatsen. Die woonruimten zijn beter afgestemd op de individuele situatie van elkeen. De tweede opvang wordt georganiseerd door de OCMW's of door de ONG CIRE en Vluchtelingenwerk Vlaanderen.

Het "Federaal Agentschap voor de opvang van asielzoekers" (Fedasil) staat in voor de coördinatie van de verschillende opvangstructuren en de controle van hun opvangmodaliteiten. Fedasil werd opgericht in 2002 toen de regering besliste om de financiële steun om te zetten in materiële hulp (tijdens de ontvankelijkheidsfase in eerste instantie) en om op verschillende locaties te voorzien in opvangstructuren. Het staat in voor de "organisatie en het beheer van de verschillende opvangmodaliteiten voor asielzoekers alsook voor de coördinatie van de vrijwillige terugkeer"[29]. De voornaamste taken van Fedasil zijn: het beheer van de 18 opvangcentra, de coördinatie van de verschillende opvangstructuren (Rode Kruis, Lokale Opvanginitiatieven van de OCMW's, opvangplaatsen die door NGO's worden beheerd…), de spreiding van de asielzoekers en het verstrekken van materiële, medische en psychosociale bijstand aan de asielzoekers en oriëntatie, informatie en begeleiding.

Eind 2006 bedroeg de totale opvangcapaciteit in België 15.874 plaatsen terwijl er in 2000 nog maar 8.246 plaatsen beschikbaar waren. Eind 2006 werd in totaal aan 12.816 asielzoekers opvang verleend[30].

28 12 JANUARI 2007. 12 januari 2007. Wet betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen.

29 19 JULI 2001. Programmawet.

30 Fedasil, "Jaarverslag 2006", 2007.

4 Werkgelegenheid en werkloosheid bij buitenlandse werknemers

4.1 Toegang tot de arbeidsmarkt

4.1.1 Niet–Europese werknemers

Niet-Europese werknemers (van buiten de EER[31]) die in België wensen te werken hebben een arbeidskaart nodig om tot arbeid in loondienst te worden toegelaten of een beroepskaart om toegang te krijgen tot arbeid als niet-loontrekkende. Voor statutaire ambten bij de overheid komen zij niet in aanmerking, behalve, sedert kort, bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest[32] en bij de diensten van de Franse Gemeenschapscommissie[33].

A. Arbeid in loondienst

Om toegang te krijgen tot arbeid in loondienst heeft een niet-Europese werknemer een arbeidskaart nodig. Het koninklijk besluit van 9 juni 1999[34] omschrijft de diverse bestaande arbeidskaarten alsook de afgiftevoorwaarden daarvan. Er bestaan drie types arbeidskaarten:

De arbeidskaart A geldt voor onbepaalde tijd en voor alle werkgevers, sectoren en beroepen. Zij wordt uitgereikt aan buitenlandse werknemers die reeds verschillende jaren in België verblijven en werken met arbeidskaart B[35].

De arbeidskaart B geldt voor een bepaalde tijd (ten hoogste twaalf maanden , verlengbaar) . Zij wordt uitgereikt aan vreemdelingen die gaan werken bij werkgevers die vooraf een arbeidsvergunning hebben gekregen . Een arbeidsvergunning wordt slechts verleend indien na een arbeidsmarktonderzoek is komen vast te staan dat voor de job geen Belgische of Europese werknemers beschikbaar zijn. Bovendien wordt die vergunning slechts afgegeven voor werknemers uit landen waarmee België een internationale overeenkomst heeft gesloten[36]. In tegenstelling tot de arbeidskaarten A en C , is de arbeidskaart B dus beperkt tot één baan bij één werkgever.

In 2003 is een derde soort arbeidskaarten ingevoerd (de arbeidskaarten C). Zij hebben een beperkte geldigheidsduur (maximum één jaar, verlengbaar) en gelden voor om het even welke werkgever, sector of beroep. Zij worden afgegeven aan wettelijk en tijdelijk in België verblijvende vreemdelingen, van wie het verblijfsrecht op een andere reden dan hun baan is gebaseerd (bijvoorbeeld kandidaat-vluchtelingen van wie het verzoek ontvankelijk is verklaard of studenten).

Sommige categorieën vreemdelingen genieten een vrijstelling van arbeidskaart. Dat geldt bijvoorbeeld voor vluchtelingen of voor wie met een Belg gehuwd is (zie artikel 2 van het KB van 9 juni 1999).

De arbeidskaarten worden afgegeven door de drie Gewesten van het land en door de Duitstalige Gemeenschap. Concreet moeten de formulieren voor het aanvragen van de arbeidskaarten en van de arbeidsvergunningen worden aangevraagd en ingediend bij de gewestelijke bemiddelingsdiensten: de VDAB in Vlaanderen, ACTIRIS in Brussel, de FOREM in Wallonië en het Arbeitsamt in de Duitstalige Gemeenschap. De aanvragen voor een arbeidskaart A en C worden door de werknemer ingediend terwijl een arbeidskaart B wordt aangevraagd door de werkgever. Als de aanvraag wordt ingewilligd,

31 D.w.z. de onderdanen van de landen van buiten de EER (Europese Economische Ruimte = de Europese Unie, IJsland, Liechtenstein, Noorwegen en Zwitserland).

32 11 JULI 2002. Ordonnantie tot verruiming van de nationaliteitsvoorwaarden voor de toegang tot betrekkingen in het gewestelijk openbaar ambt.

33 19 MAART 2004. - Decreet tot verruiming van de nationaliteitsvoorwaarden voor de toegang tot betrekkingen van het Openbaar Ambt in de schoot van de diensten van de Franse Gemeenschapscommissie.

34 9 JUNI 1999. - Koninklijk besluit houdende de uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers.

35 Het gaat hierbij om vier jaar tijdens een periode van tien jaar wettelijk en ononderbroken verblijf. Deze periode wordt teruggebracht tot drie jaar voor wie uit een land komt waarmee België een overeenkomst heeft (zie hieronder) of voor de werknemer waarvan de partner of de kinderen legaal in België verblijven.

36 Algerije, ex-Joegoslavië, Marokko, Tunesië, Turkije en de nieuwe EU-Lidstaten (via aansluitingsakkoorden), waarbij deze laatste voorrang hebben.

dan geeft het gemeentebestuur van de verblijfsplaats van de werknemer (of van de werkgever indien de werknemer nog niet in België verblijft) de arbeidskaart af. Bij weigering kan tegen die beslissing binnen één maand bij de bevoegde gewestminister een met redenen omkleed beroep worden ingediend.

B. Arbeid als niet-loontrekkende

Elke vreemdeling (van buiten de EER) die op het Belgisch grondgebied een beroepsactiviteit uitoefent als zelfstandige moet houder zijn van een beroepskaart[37]. Een beroepskaart wordt afgegeven door de FOD Economie, KMO's, Middenstand en Energie voor een maximumduur van vijf jaar (verlengbaar). Zij is persoonlijk en er staat precies op omschreven welke activiteit door de houder mag worden uitgeoefend. Er bestaan categorieën vreemdelingen die van de verplichting tot het hebben van een arbeidskaart zijn vrijgesteld, bijvoorbeeld de vluchtelingen of de vreemdelingen die gemachtigd zijn om voor onbepaalde tijd in België te verblijven[38].

Een beroepskaart wordt aangevraagd, verlengd of hernieuwd bij het gemeentebestuur van de verblijfplaats of bij een diplomatieke post voor de vreemdelingen die nog niet in België verblijven (gelijktijdig wordt dan een verblijfsvergunning gevraagd). De beslissing wordt genomen door een afgevaardigd ambtenaar aangewezen door de Minister van Middenstand en wordt aan de aanvrager via de gemeentelijke administratie of de diplomatieke post bezorgd. In geval van weigering kan binnen de dertig dagen beroep worden aangetekend bij de Minister van Middenstand die een beslissing zal treffen op basis van een advies van de Raad voor Economisch Onderzoek inzake Vreemdelingen[39].

4.1.2 Europese werknemers : beginsel van het vrij verkeer

Onderdanen van landen behorend tot de Europese Economische Ruimte hebben vrij toegang tot de arbeidsmarkt. Zij kunnen dan ook onvoorwaardelijk arbeid als loontrekkende of als niet- loontrekkende uitoefenen. Voor de onderdanen van de nieuwe EU-Lidstaten geldt tijdelijk een uitzondering m.b.t. arbeid als loontrekkende.

4.1.3 Werknemers uit de nieuwe EU-Lidstaten : overgangstermijn

Op 1 mei 2004 is de Europese Unie verruimd met 10 nieuwe Lidstaten (Estland, Cyprus, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, de Tsjechische republiek, Slowakije, Slovenië). De bevolking van de Unie is daardoor met 19,4% gestegen: bij de 383 miljoen burgers die de EU al telde, zijn er aldus 74 miljoen mensen bijgekomen. Bij die toetreding is overeengekomen dat de oude Lidstaten[40] overgangsmaatregelen zouden mogen hanteren waardoor het aantal onderdanen van de nieuwe Lidstaten dat toegang kreeg tot hun arbeidsmarkt werd beperkt. Die overgangsbepalingen mogen echter maximaal 7 jaar (2+3+2 jaar) van kracht blijven. De eerste fase van die overgangstermijn is op 30 april 2006 afgelopen en vóór die tijd moesten de landen beslissen of zij de beperkingen handhaafden of niet en zulks aan de Europese Commissie mededelen.

Van 1 mei 2004 tot 30 april 2006 behoorde België tot de landen die ervoor gekozen hadden beperkingen inzake toegang tot hun arbeidsmarkt te handhaven. Tijdens die eerste periode hadden slechts drie Europese landen hun arbeidsmarkt helemaal opengegooid : Ierland, het Verenigd Koninkrijk en Zweden. Om in België een verblijfsvergunning te krijgen voor het uitoefenen op het Belgische grondgebied van een economische activiteit als loontrekkende moesten de onderdanen van de nieuwe Lidstaten (behalve die van Cyprus en Malta) nog steeds houder zijn van arbeidskaart[41].

37 19 FEBRUARI 1965. Wet betreffende de uitoefening van de zelfstandige beroepsactiviteiten der vreemdelingen.

38 3 FEBRUARI 2003. Koninklijk besluit tot vrijstelling van bepaalde categorieën vreemdelingen van de verplichting houder te zijn van een beroepskaart voor de uitoefening van een zelfstandige beroepsactiviteit.

39 Sedert 21 september 2006 wordt de beslissing in een eerste fase genomen door een gedelegeerd ambtenaar (en niet langer door de minister zelf) om de procedure te versnellen: 1 MEI 2006: Wet tot wijziging van de wet van 19 februari 1965 betreffende de uitoefening van de zelfstandige beroepsactiviteiten der vreemdelingen.

40 Of veeleer van 8 van die nieuwe Lidstaten (Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Polen, de Tsjechische Republiek, Slowakije, Slovenië). Voor Cyprioten en Maltezen geldt geen overgangsperiode.

41 12 APRIL 2004. - Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 9 juni 1999 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers naar aanleiding van de toetreding tot de Europese Unie van nieuwe Lidstaten.

Op 1 mei 2006 is de tweede fase van de overgangstermijn ingegaan. België heeft ervoor gekozen een overgangsregeling te handhaven maar gelijktijdig voor een aantal knelpuntberoepen de procedure te versoepelen[42]. De onderdanen van de nieuwe Lidstaten hebben dus nog steeds een arbeidskaart nodig om hier arbeid in loondienst te verrichten. Sedert 1 juni gebeurt de afgifte van die arbeidskaart aan onderdanen van de EU-8 landen echter automatisch en veel sneller (maximum 5 dagen) voor activiteiten die op de lijst staan van de knelpuntberoepen. België kan er op om het even welk moment toe beslissen die bepalingen te schrappen maar het zal voor de eventuele verlenging ervan (voor maximum 2 jaar) op 1 mei 2009 alleszins moeten bewijzen dat er een gevaar bestaat voor een ernstige verstoring van de arbeidsmarkt.

Op 1 januari 2007 zijn twee nieuwe Lidstaten toegetreden tot de Europese Unie: Bulgarije en Roemenië. België heeft besloten om op hun onderdanen dezelfde overgangsbepalingen toe te passen als op de burgers van de acht andere "nieuwe" Lidstaten[43]. Zij moeten dus ook beschikken over een arbeidskaart om in België arbeid in loondienst te verrichten maar zij komen in aanmerking voor de versnelde procedure voor de toekenning van arbeidskaart B voor de beroepen die te kampen hebben met een tekort aan arbeidskrachten.

4.2 De instroom van buitenlandse werknemers

4.2.1 De instroom van loontrekkenden

De enige beschikbare informatie over de instroom van buitenlandse loontrekkenden komt uit de statistiek over de eerste aan vreemdelingen afgegeven arbeidskaarten B – en die heeft enkel betrekking op de niet-Europese werknemers en op werknemers uit de 10 nieuwe Lidstaten tijdens de overgangsperiode.

42 24 APRIL 2006.Koninklijk besluit ter vervanging van het Koninklijk Besluit van 9 juni 1999 belast met de uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de buitenlandse werknemers met het oog op de verlenging van de overgangsmaatregelen die zijn ingevoerd volgend op de uitbreiding van de EU met de met de nieuwe lidstaten.

43 19 DECEMBER 2006: Koninklijk Besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 9 juni 1999 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers naar aanleiding van de toetreding tot de Europese Unie van Bulgarije en Roemenië.

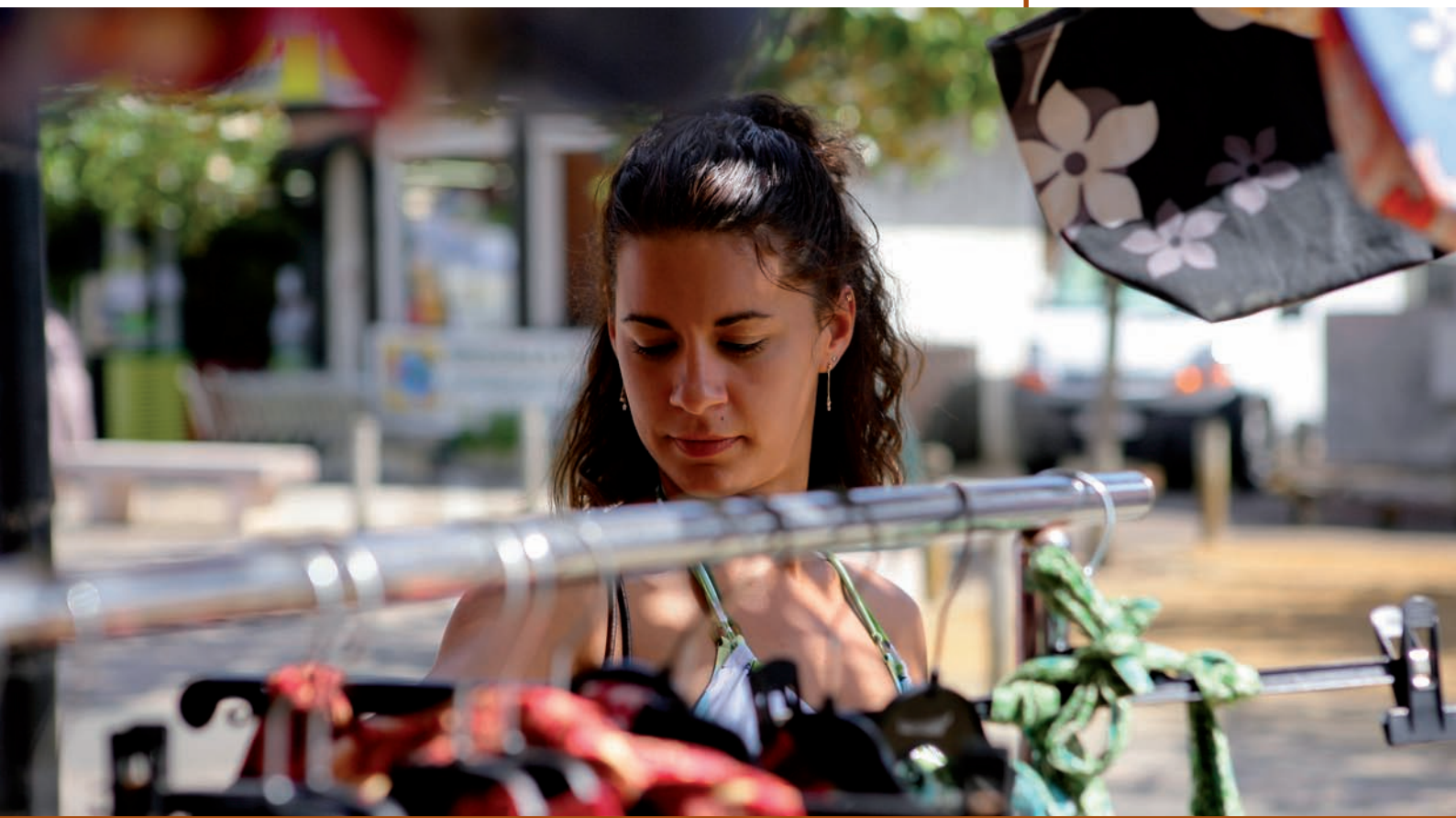

In 2006 werden 12.472 eerste arbeidskaarten B afgegeven aan buitenlandse werknemers (zie onderstaande tabel 10) zowat 6.000 meer dan in 2005. 3.757 van die eerste kaarten werden afgeleverd aan vrouwen (30%). Haast 60% van het totale aantal eerste kaarten werden afgegeven aan Poolse werknemers. Zij zijn goed voor een totaal van 7.212 arbeidskaarten (waarvan 2.186 voor vrouwen).

Tabel 10: Afgegeven eerste arbeidskaarten B

				Waarvan vrouwen		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Polen	1.046	2.122	7.212	346	734	2.186
India	666	795	1.084	74	98	120
VS	504	591	607	106	141	133
Japan	405	467	399	29	43	35
Roemenië	105	210	339	40	42	242
China	131	220	298	61	123	81
Slowakije	60	80	294	29	38	88
Turkije	95	193	207	24	48	37
Hongarije	91	95	190	35	34	83
Tsjechië	61	99	159	26	49	61
Rusland	71	111	126	15	19	54
Canada	107	104	120	22	28	47
Bulgarije	68	96	105	55	55	75
Brazilië	114	101	99	55	55	29
Andere	947	1.241	1.233	316	463	486
Totaal	**4.312**	**6.311**	**12.472**	**1.123**	**1.860**	**3.757**

Bron: FOD WASO

Nadien volgen de Indiërs (1.084 arbeidskaarten), de Amerikanen (607) en Japanners (399) met het meeste aantal eerste arbeidskaarten. Het aantal afgegeven eerste arbeidskaarten is dus sedert 2005 fors toegenomen maar daarbij dient te worden opgemerkt dat een groot deel van die stijging een gevolg is van de vele arbeidskaarten B die in het kader van de versnelde procedure zijn afgegeven voor sommige knelpuntberoepen aan onderdanen van de nieuwe EU-landen. Een groot aantal van de arbeidskaarten werden aangevraagd en afgegeven in Vlaanderen: in 2006, werden in Vlaanderen enkel voor knelpuntberoepen 8.742[44] arbeidskaarten (eerste arbeidskaarten en verlengingen) afgegeven. 6.831 van die arbeidskaarten werden afgegeven aan seizoenwerkers in de tuinbouwsector. Als men daarbij de 1.108 arbeidskaarten voegt die werden afgegeven vóór de invoering van de versnelde procedure, werden in 2006 door de Vlaamse overheid 7.939 arbeidskaarten afgegeven aan seizoenwerkers (tegen 2.639 in 2005 en 1.003 in 2004), waarvan het merendeel aan Poolse staatsburgers.

4.2.2 De arbeidskaarten C

Sedert 2003 bestaat er een nieuwe arbeidskaart C die wordt afgegeven aan vreemdelingen aan wie een voorlopige verblijfsvergunning is afgegeven omwille van andere redenen dan arbeid. Een dergelijke arbeidskaart wordt bijvoorbeeld uitgereikt aan asielzoekers van wie de aanvraag ontvankelijk is verklaard (volgens de oude procedure, zie hoofdstuk 3) of aan studenten die tijdens het schooljaar wensen te werken[45]. Het aantal afgegeven arbeidskaarten C geeft echter geen aanwijzing omtrent het aantal houders van een dergelijke kaart die ook daadwerkelijk werken, aangezien de arbeidskaarten C

44 Het aantal arbeidskaarten mag niet verward worden met het aantal werknemers : één werknemer kan in de loop van het jaar verschillende arbeidskaarten krijgen.

45 Buitenlandse studenten die tijdens de schoolvakantie willen werken zijn van het bezitten van een arbeidskaart vrijgesteld.

aan de vreemdelingen voor ongeacht welk soort arbeid worden afgegeven, maar geen verplichting inhoudt ook daadwerkelijk te werken. Het is dus best mogelijk dat veel vreemdelingen de kaart aanvragen "voor het geval dat" maar dat slechts een klein gedeelte van hen ze ook echt gebruikt. In 2006 werden er 26.528 arbeidskaarten C afgegeven (hetzij 1.000 minder dan in 2005), waarvan 10.440 aan vrouwen[46].

4.2.3 De instroom van hooggeschoolde werknemers

Zoals al gesteld kan een arbeidskaart B slechts worden toegekend wanneer er op de lokale arbeidsmarkt een schaarste is aan arbeidskrachten. De werknemers uit de nieuwe EU- Lidstaten of landen waarmee België een overeenkomst heeft gesloten genieten voorrang. Er bestaan evenwel uitzonderingen en voor diverse categorieën werknemers wordt geen rekening gehouden met de arbeidsmarkttoestand, noch met de het land van oorsprong van de werknemers. Tot september 2007 kwamen hooggeschoolde werknemers in aanmerking voor die afwijking[47]. Sedert september 2007 is een reeks vrijstellingen van kracht voor vorsers en kaderleden die naar België komen in het kader van welbepaalde opdrachten (bijvoorbeeld : de vorsers tijdens de duur van hun onderzoeksproject, werknemers die komen deelnemen aan congressen of aan vergaderingen van maximum 5 dagen per maand, de werknemers van een multinational die in de Belgische vestiging een cursus komen volgen van hoogstens 3 maanden[48]…)

In 2006 zijn er 6.968 arbeidskaarten (1ste arbeidskaart en verlengingen) afgegeven aan hooggeschoolde werknemers die een directiefunctie bekleedden, of 520 meer dan in 2005. Voor alle in 2006 afgegeven arbeidskaarten B betekent dit dat 34% (tegen 50% in 2005) ervan is afgegeven aan hooggeschoolde werknemers. De duidelijke daling van het aandeel van aan hooggeschoolde werknemers afgegeven arbeidskaarten B in het totaal aantal afgegeven arbeidskaarten B heeft te maken de bijna verdubbeling van het aantal afgegeven kaarten, als gevolg van het groot aantal kaarten dat voor knelpuntberoepen werd afgegeven aan onderdanen uit de nieuwe EU-lidstaten afgegeven kaarten (waarvan het merendeel voor seizoenarbeid in de tuinbouwsector) en niet omdat er minder hooggeschoolden waren.

Zowat de helft van de arbeidskaarten voor hooggeschoolden ging naar Indiërs, Japanners en Amerikanen.

Tabel 11: Arbeidskaart B voor hooggeschoolde werknemers en directiefuncties van de 9 meest voorkomende nationaliteiten

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
India	459	508	678	795	1.006	1.207	1.521
Japan	835	588	897	876	931	1.111	1.149
VS	1.307	795	1005	750	753	971	889
Roemenië	107	153	148	152	174	256	264
Turkije	137	138	153	167	173	248	293
Canada	303	205	256	208	208	227	218
China	149	169	170	169	170	211	296
Rusland	145	167	198	181	189	210	210
Polen	108	105	126	132	170	201	201
Overige	1.809	1.669	1.614	2.059	2.111	1.806	1.927
Totaal	**5.359**	**4.497**	**5.245**	**5.489**	**5.885**	**6.448**	**6.968**
Bron: FOD WASO							

46 Detailtabel in bijlage 10

47 Bij voorbeeld voor stagiairs, onderzoekers, gespecialiseerde technici ….

48 12 SEPTEMBER 2007. - Koninklijk besluit tot wijziging, wat betreft de onderzoekers en de kaderleden, van het koninklijk besluit van 9 juni 1999 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers.

4.2.4 De instroom van zelfstandigen

Het aantal in België instromende zelfstandigen wordt berekend op basis van de gegevens verstrekt door het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ). Het gaat eigenlijk om het aantal buitenlanders die in de loop van het jaar met een zelfstandige beroepsactiviteit zijn begonnen[49].

Uit tabel 12 blijkt dat in 2006 11.791 vreemdelingen en 60.082 Belgen in België met een niet-loontrekkende beroepsactiviteit zijn gestart. In 2006 zijn dus meer zelfstandigen een activiteit begonnen dan in 2005 en de toename was het sterkst bij de vreemdelingen (+14% tegenover +7% voor de Belgen). De stijgende trend sedert 2002 is groter bij de vreemdelingen: een toename van 105% tussen 2002 en 2006 bij de vreemdelingen tegenover 38% bij de Belgen.

Tabel 12: Startende zelfstandigen en helpers in de loop van het jaar

	2005	2006
Polen	1.880	2.411
Nederland	1.505	1.752
Frankrijk	1.028	1.269
Roemenië	750	1.009
Italië	769	865
Portugal	316	453
Turkije	448	427
Marokko	430	415
Duitsland	287	317
Verenigd Koninkrijk	298	279
Overige	2.616	2.594
Totaal vreemdelingen	10.327	11.791
België	56.082	60.082
Algemeen totaal	**66.409**	**71.873**
Bron: RSVZ		

Onder de best vertegenwoordigde nationaliteiten vinden we de onderdanen van de EU-landen. De Polen, die in toenemende mate starten met een zelfstandige activiteit, voeren sedert 2005 de tabel aan. In 2006 kwamen er aldus 2.411 nieuwe zelfstandigen bij. Zij worden gevolgd door de Nederlanders en de Fransen waarvan het aantal zelfstandigen eveneens, maar niet zo sterk, is toegenomen.

49 Weeral is het onmogelijk uit te maken of de zelfstandige beroepsactiviteit onmiddellijk aansluit op de migratie of dateert van geruime tijd later.

4.3 Buitenlandse beroepsbevolking op de arbeidsmarkt

4.3.1 Administratieve bronnen

Er moesten verschillende bronnen worden geraadpleegd om een beeld te krijgen van de buitenlandse beroepsbevolking per nationaliteit. De twee bronnen die cijfers opleveren met betrekking tot de beroepsbevolking, namelijk de algemene socio-economische enquête en de enquête naar de arbeidskrachten, verstrekken momenteel immers geen recente en gedetailleerde informatie[50].

Met het oog op een schatting van de buitenlandse beroepsbevolking heeft de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg berekeningen verricht op basis van drie bronnen:

- de statistieken betreffende de loontrekkenden. Deze zijn gebaseerd op de individuele pensioenrekeningen van de CIMIRe en hebben betrekking op alle personen die arbeid in loondienst hebben verricht tussen 1 januari en 31 december;
- de gegevens betreffende de werkzoekenden op 30 juni. Deze zijn afkomstig van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening en hebben betrekking op de werkzoekenden die zijn ingeschreven bij een van de gewestelijke arbeidsbemiddelingsbureaus;
- de statistieken betreffende de arbeid als niet-loontrekkende. Deze worden geleverd door het RSVZ (het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen). De gepubliceerde gegevens dateren van 31 december.

4.3.2 Definities[51]

Binnenlandse werkgelegenheid: Het concept binnenlandse werkgelegenheid omvat alle personen van 15 tot 64 jaar die minstens 1 uur per week tewerkgesteld zijn in een in België gevestigde productie-eenheid. Twee grote groepen kunnen onderscheiden worden : de loontrekkende werkgelegenheid en de niet-loontrekkende werkgelegenheid.

Loontrekkende werkgelegenheid: Onder loontrekkende werkgelegenheid wordt verstaan alle personen die in dienst staan van een werkgever uit de publieke- of privésector en die hiervoor een vergoeding ontvangen onder de vorm van de wedde of loon, een commissie, een betaling per stuk of een betaling in natura.

De niet-loontrekkende werkgelegenheid: Het begrip niet-loontrekkende werkgelegenheid omvat alle personen die een winstgevende beroepsbezigheid uitoefenen uit hoofde waarvan zij niet door arbeidsovereenkomst of een statuut verbonden zijn. De bezoldigde helpers en de zelfstandigen zijn opgenomen in de categorie der loontrekkenden.

Werkloosheid: Worden als werklozen beschouwd alle personen van 15 tot 64 jaar, die geen werk hebben, beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt en actief naar werk zoeken. In de praktijk komt dit er op neer dat volgende groepen niet-werkende werkzoekende worden opgenomen : de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen, de niet-werkende vrij ingeschreven werkzoekenden die geen uitkering ontvangen en de verplicht ingeschreven werkzoekenden.

Beroepsbevolking: De beroepsbevolking omvat alle personen van 15 tot 64 jaar die zich op de arbeidsmarkt aanbieden (werkenden) of willen aanbieden (werklozen) Het begrip beroepsbevolking beperkt zich enkel tot de in België gevestigde bevolking ongeacht of zij tewerkgesteld is (in eigen land of in het buitenland) of werkloos. De

50 De gegevens van de algemene socio-economische enquête uit 2001 zijn nog niet gepubliceerd en de enquête naar de arbeidskrachten (EAK) verstrekt geen opsplitsing van de vreemdelingen per nationaliteit.

51 De definities zijn overgenomen uit de publicatie "De beroepsbevolking in België. Het land: situatie op 30 juni 1999", Federaal Ministerie van Werkgelegenheid en Arbeid, 2001.

in het buitenland woonachtige werknemers tewerkgesteld in Belgische productie-eenheden worden bijgevolg uitgesloten uit het begrip. In de praktijk omvat de beroepsbevolking de werklozen en de binnenlandse tewerkstelling, waaraan het saldo van de grensarbeid[52] wordt toegevoegd.

Saldo van de grensarbeid: is gelijk aan het aantal Belgische grensarbeiders die in het buitenland zijn tewerkgesteld, waarvan men het aantal grensarbeiders aftrekt die in andere landen verblijven en in België werken.

De activiteitsgraad: geeft aan in welke mate een bevolking aan het actieve leven wenst deel te nemen. Hij wordt bekomen door de verhouding tussen de totale beroepsbevolking en de bevolking van 15 tot 64 jaar.

Werkzaamheidsgraad: geeft het aandeel aan van de tewerkgestelde bevolking t.o.v. de bevolking van 15 tot 64 jaar.

Werkloosheidsgraad: geeft het aandeel weer van het aantal niet-werkende werkzoekenden t.o.v. de totale beroepsbevolking.

4.3.3 De beroepsbevolking

In 2006 telt de totale beroepsbevolking[53] 4.832.042 personen van wie 3.566.000 loontrekkenden, 693.100 personen die arbeid als niet-loontrekkende verrichten en 572.942 werklozen. De buitenlandse beroepsbevolking telt 449.810 personen of 9,3% van de totale beroepsbevolking[54]. De totale beroepsbevolking is tussen 2005 en 2006 dus toegenomen met 1,1% en sterker bij de vreemdelingen (2,3%) dan bij de Belgen (0,9%).

Het aandeel van de vrouwen in de beroepsbevolking is ten opzichte van 2005 lichtjes gestegen aangezien de vrouwen in 2006 44,8% van de totale beroepsbevolking vertegenwoordigden (tegenover 44,7% in 2005), 45,5% van de Belgische beroepsbevolking (tegenover 45,4% in 2005) en 38,5% van de buitenlandse beroepsbevolking (net als in 2005).

In 2006 is de activiteitsgraad[55] van de Belgen constant gebleven op 70% en die van de buitenlanders op 65%. Zowel bij de Belgen als bij de buitenlanders blijft de vrouwelijke activiteitsgraad lager dan de mannelijke. Het verschil is groter bij de buitenlandse bevolking met een kloof van 26 procentpunten (tegenover 12 bij de Belgen). Er kan tenslotte worden aangestipt dat de mannelijke activiteitsgraad voor buitenlanders (77%), die tussen 2004 en 2005 ongewijzigd was gebleven (zie grafiek 8 hieronder), in 2006 met één procentpunt is gedaald maar desondanks die van de Belgische mannen met één punt overtreft (76%).

52 In de statistieken van de FOD WASO wordt het saldo van de grensarbeid niet opgenomen in de beroepsbevolking aangezien dit saldo niet beschikbaar is per nationaliteit. De beroepsbevolking (en alle afgeleide percentages) omvat dus de binnenlandse tewerkstellingsgraad en de werklozen.

53 Ter herinnering, de beroepsbevolking waarnaar wij verwijzen wordt berekend op de binnenlandse tewerkstelling en houdt dus geen rekening met het saldo van de grensarbeid.

54 Bijlage 11 bevat een tabel betreffende de beroepsbevolking per nationaliteit van 1990 tot 2005.

55 Bijlage 12 omvat de verschillende graden (activiteit, werkzaamheid en werkloosheid).

Grafiek 8 : Activiteitsgraad van de Belgen en de buitenlanders naar geslacht

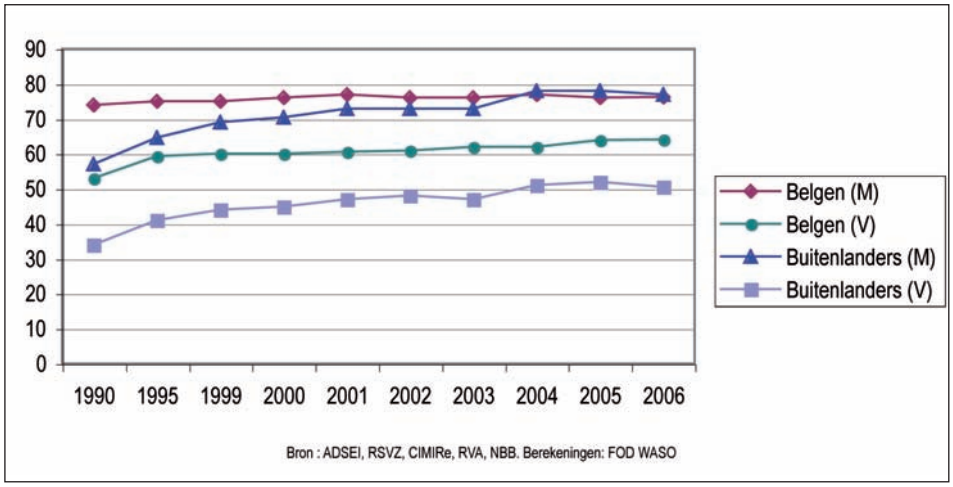

Wanneer we de buitenlandse beroepsbevolking uitsplitsen naar nationaliteit, stellen we vast dat zij voor 67% bestaat uit Europeanen (66% in 2004). De Fransen, Italianen en Nederlanders vormen haast de helft van alle actieve buitenlanders in België (zie tabel 13 hieronder). Het aantal actieve Italianen blijft evenwel dalen (-0,3% tussen 2005 en 2006) in tegenstelling tot het aantal actieve Fransen en Nederlanders dat blijft toenemen met respectievelijk 6,7% en 7,3%. Onder de niet-Europese actieven zijn de Marokkanen en de Turken het talrijkst. Tussen 2005 en 2006 is hun aantal echter gedaald met respectievelijk -4,7% en -6,8%. Het is opvallend dat het aantal Poolse actieven het sterkst is toegenomen (+22,3%).

Tabel 13 : Beroepsbevolking volgens de voornaamste nationaliteiten

				Waarvan vrouwen		
	2005	2006	Evolutie ten opzichte van 2005	2005	2006	% vrouwen in 2006
Italië	83.093	82.858	-0,3 %	31.810	31.494	38,0 %
Frankrijk	81.077	84.239	3,9 %	33.242	34.755	41,3 %
Nederland	40.918	43.469	6,2 %	15.512	16.775	38,6 %
Marokko	38.030	38.599	1,5 %	10.251	10.395	26,9 %
Spanje	21.553	21.517	-0,2 %	9.543	9.639	44,8 %
Turkije	19.333	18.990	-1,8 %	5.952	5.637	29,7 %
Portugal	14.730	15.416	4,7 %	6.025	6.290	40,8 %
Duitsland	11.633	12.456	7,1 %	5.150	5.437	43,6 %
Polen	10.957	12.985	18,5 %	4.476	4.917	37,9 %
Verenigd Koninkrijk	9.603	9.827	2,3 %	3.551	3.620	36,8 %
Kongo (DR)	9.126	9.438	3,4 %	4.116	4.345	46,0 %
Griekenland	6.314	6.260	-0,9 %	2.520	2.520	40,3 %
Algerije	4.505	4.426	-1,8 %	1.080	1.023	23,1 %
Overige	88.819	85.699	-3,5 %	34.750	33.750	39,4 %
Totaal buitenlanders	**439.691**	**446.179**	**1,5 %**	**167.978**	**170.597**	**38,2 %**
Waarvan EU	289.242	297.940	3,0 %	115.918	116.746	39,2 %
België	4.341.347	4.385.863	1,0 %	1.970.065	1.995.486	45,5 %
Algemeen totaal	**4.781.028**	**4.832.042**	**1,1 %**	**2.138.043**	**2.166.083**	**44,8 %**

Bron : RSVZ, CIMIRe, RVA, NBB. Berekeningen: FOD WASO

4.3.4 De binnenlandse werkgelegenheid en de werkzaamheidsgraad[56]

Net zoals de activiteitsgraad, is de "binnenlandse" werkzaamheidsgraad van de vreemdelingen lager dan de Belgische: in 2006 is die met één percent gestegen (51%) voor de buitenlanders én voor de Belgen (63%). De werkzaamheidsgraad van de buitenlanders groeit evenwel sneller dan de Belgische. Tussen 1995 en 2006 steeg de eerste met 11 procent en de tweede met 3 procent. Het verschil tussen de mannelijke en de vrouwelijke werkzaamheidsgraad is opnieuw groter bij de vreemdelingen (25 punten). Tenslotte moet er worden opgemerkt dat hoewel de mannelijke werkzaamheidsgraad van de vreemdelingen nadert op die van de Belgische mannen, hij er nog ver van verwijderd is (6 punten). De tendens van de activiteitsgraad wordt dus niet volledig gevolgd.

56 Berekend op basis van de binnenlandse tewerkstelling (en niet op basis van de tewerkgestelde bevolking).

Grafiek 9 : Werkzaamheidsgraad van de Belgen en de buitenlanders naar geslacht

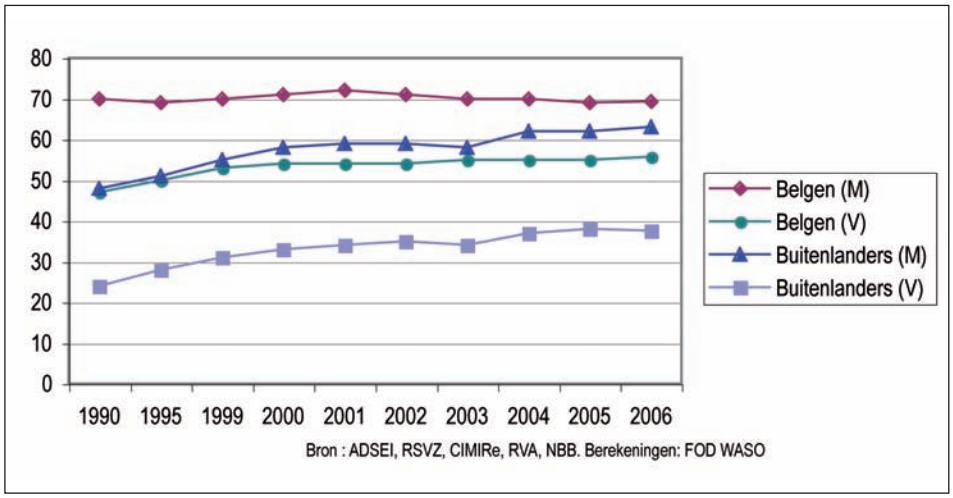

A. De loontrekkenden

In 2006 telt de totale beroepsbevolking 3.566.000 loontrekkenden waaronder 3.270.228 Belgische en 295.772 buitenlandse loontrekkenden[57] waarbij die laatste groep 8,3% van de totale arbeid in loondienst vertegenwoordigt. Tussen 2005 en 2006 is de arbeid in loondienst dus toegenomen en dit zowel bij de totale bevolking (+1,1%), de Belgische bevolking (+0,9%) en de buitenlandse bevolking (+3,9%). De arbeid in loondienst stijgt vooral bij de Europese onderdanen (+4,5%). In 2006 zijn de belangrijkste nationaliteiten dezelfde als die in de beroepsbevolking. Het aandeel van de vrouwen binnen het aantal buitenlandse loontrekkenden bedraagt 38% tegenover 46,3% bij de Belgische loontrekkenden. Beide cijfers stijgen evenwel sedert 1999.

B. De zelfstandigen

Op 31 december 2006 tellen we 57.658 buitenlandse zelfstandigen en helpers en 635.442 Belgische. De buitenlandse zelfstandigen vertegenwoordigden 8,3% van het totale aantal niet-loontrekkende werknemers. In 2006 waren er meer Belgen en buitenlanders die arbeid als niet-loontrekkende uitoefenden. In vergelijking met 2005 is het aantal buitenlandse zelfstandigen gestegen met 6%, terwijl het aantal Belgische slechts met 0,8% steeg. Het aandeel van de vrouwen in de zelfstandige arbeid ligt nog lager dan hun bijdrage aan de arbeid in loondienst aangezien deze 28,2% bedraagt voor de buitenlanders (27,3% in 2005) tegenover 35% voor de Belgen (35,9% in 2005).

We vinden hier dezelfde nationaliteiten terug als bij de loontrekkenden en de beroepsbevolking, maar wel in een andere volgorde. De Europeanen vertegenwoordigen 75% van de buitenlandse zelfstandigen en helpers maar ditmaal gaan de Nederlanders de Italianen en de Fransen vooraf. De Turken en de Marokkanen, de eerste niet-Europese vertegenwoordigers, nemen pas de 10de en de 11de plaats in (tegenover de 6de en de 4de in de buitenlandse beroepsbevolking). Opvallend is de sterke toename van de Poolse (+22%) en Roemeense (+42,9%) zelfstandigen.

57 Zie bijlage 13. Uitsplitsing van de binnenlandse tewerkstelling naar nationaliteit.

Tabel 14 : Binnenlandse niet-loontrekkende werkgelegenheid volgens de voornaamste nationaliteiten

				Waarvan vrouwen	
	2005	2006	Evolutie ten opzichte van 2005	2005	2006
Nederland	10.190	10.568	3,7 %	3.181	3.412
Italië	8.817	8.740	-0,9 %	2.259	2.228
Frankrijk	7.029	7.412	5,4 %	2.734	2.919
Polen	4.516	5.510	22,0 %	838	792
Roemenië	1.666	2.380	42,9 %	511	654
Verenigd Koninkrijk	2.238	2.244	0,3 %	602	604
Duitsland	1.922	2.012	4,7 %	781	814
Portugal	1.847	1.987	7,6 %	387	395
Spanje	1.673	1.669	-0,2 %	541	542
Turkije	1.718	1.633	-4,9 %	310	260
Marokko	1.671	1.567	-6,2 %	238	215
Griekenland	1.242	1.208	-2,7 %	359	352
Bulgarije	885	889	0,5 %	316	294
Overige	5.788	9.839	70,0 %	2.646	2.792
Totaal buitenlanders	**51.202**	**57.658**	**12,6 %**	**15.703**	**16.273**
Waarvan EU	39.404	43.075	9,3 %	12.340	12.691
België	628.798	635.442	1,1 %	224.920	222.167
Algemeen totaal	**680.000**	**693.100**	**1,9 %**	**240.623**	**238.440**

Bron : RSVZ, NBB, ADSEI (EAK). Berekeningen : FOD WASO

4.3.5 Werkloosheid

In juni 2006 zijn 21,4% van de actieve buitenlanders (96.380 personen) werkloos tegenover 10,9% van de actieve Belgen (476.562) en 11,9% van de totale beroepsbevolking. De buitenlandse werkloosheidsgraad is niettemin gedaald met 1,5 punt terwijl de Belgische werkloosheidsgraad 0,1 is toegenomen (zie tabel 15). In 2006 vertegenwoordigen de buitenlandse werklozen 16,8% van de totale werkloosheid (17,7% in 2005).

Het aandeel vrouwen binnen de buitenlandse werklozen bedraagt 45,8% tegenover 54% van de Belgische werklozen. Dat aandeel is in vergelijking met 2005 aan het dalen voor de Belgen (55,1% in 2004) maar het blijft stabiel voor de buitenlanders. Wanneer we grafiek 10 hieronder bekijken, stellen we vast dat de werkloosheidsgraad voor de buitenlandse vrouwen het hoogst is, ook al is die tussen 2005 en 2006 gedaald (van 27,5 naar 25,5%). Zij worden gevolgd door de buitenlandse mannen (19% of –1 punt ten opzichte van 2005), de Belgische vrouwen (13% in 2005 en 2006) en de Belgische mannen (9% in 2005 en 2006). Het verschil qua werkloosheidsgraad tussen mannen en vrouwen is opnieuw groter bij de vreemdelingen (7 procentpunten) dan bij de Belgen (4 procentpunten).

Grafiek 10 : Werkloosheidsgraad van de Belgen en de buitenlanders naar geslacht

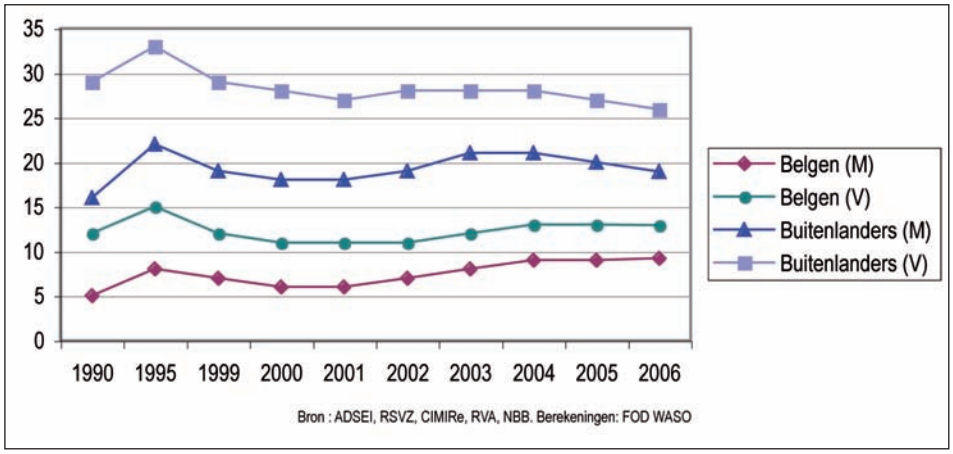

In 2006 vertegenwoordigden de Europeanen slechts 47% (45,5% in 2005) van de buitenlandse werklozen en hun werkloosheidsgraad bedroeg 15,1%. In absolute cijfers komen de Italianen op de eerste plaats, gevolgd door de Marokkanen, de Fransen en de Turken (zie tabel 15).

Wanneer men enkel de werkloosheidsgraad bekijkt, ligt die het hoogst bij de niet-Europeanen: 42,5% en 37,0% bij de Marokkanen en de Turken wat niettemin neerkomt op een daling met respectievelijk 0,6 en 2,3 punten ten opzichte van 2005. Zo is werkloosheidsgraad voor zowel de Kongolezen als de Algerijnen ook zeer hoog, hoewel zich in 2006 een daling voltrok tot 39,4% voor de Kongolezen (tegen 42,5% in 2005) en tot 40,7% voor de Algerijnen (tegen 44,1% in 2005).

Tabel 15 : Werkloosheid volgens de voornaamste nationaliteiten

					Waarvan vrouwen		
	2005	Werkloosheids-graad	2006	Werkloosheids-graad	2005	2006	% vrouwen in 2006
Italië	19.852	23,9 %	19.536	23,6 %	10.180	9.824	50,3 %
Marokko	16.383	43,1 %	15.405	39,9 %	5.354	4.981	32,3 %
Frankrijk	10.679	13,2 %	10.245	12,2 %	5.931	5.655	55,2 %
Turkije	7.601	39,3 %	6.675	35,2 %	2.934	2.548	38,2 %
Kongo (DR)	3.877	42,5 %	3.576	37,9 %	1.965	1.855	51,9 %
Spanje	3.548	16,5 %	3.533	16,4 %	1.853	1.832	51,9 %
Nederland	3.824	9,3 %	4.123	9,5 %	1.996	2.164	52,5 %
Portugal	2.092	14,2 %	2.098	13,6 %	1.082	1.077	51,3 %
Algerije	1.988	44,1 %	1.732	39,1 %	594	512	29,6 %
Griekenland	1.372	21,7 %	1.372	21,9 %	648	627	45,7 %
Duitsland	1.485	12,8 %	1.538	12,3 %	823	806	52,4 %
Polen	1.094	10,0 %	997	7,7 %	775	689	69,1 %
Overige	26.839	27,3 %	25.550	26,7 %	11.923	11.601	45,4 %
Totaal buitenlanders	**100.634**	**22,9 %**	**96.380**	**21,6 %**	**46.058**	**44.171**	**45,8 %**
Waarvan EU	45.699	15,8 %	45.294	15,2 %	24.159	23.604	52,1 %
België	468.394	10,8 %	476.562	10,9 %	257.977	257.460	54,0 %
Algemeen totaal	**569.028**	**11,9 %**	**572.942**	**11,9 %**	**304.035**	**301.631**	**52,6 %**

Bron : ADSEI, RSVZ, CIMIRe, RVA, NBB. Berekeningen: FOD WASO

Sarmentine

5 Werkgelegenheid en werkloosheid van de allochtone werknemers

De voornaamste lacune in de eerder voorgestelde administratieve statistieken is dat het enige identificatiecriterium de nationaliteit is. In het eerste hoofdstuk hebben wij echter gezien dat vele buitenlanders (vooral de niet-Europese) sedert een twintigtal jaar Belg zijn geworden. Aangezien het hebben van een baan wordt beschouwd als de eerste factor die bepalend is voor integratie en omdat die integratie van allochtonen op sommige gebieden een heikel punt blijft, is het interessant zich te buigen over die groep "nieuwe Belgen ", om zo hun arbeidsmarktsituatie beter te vatten. Om die plaats van de allochtonen op de arbeidsmarkt te onderzoeken kunnen wij uitgaan van de gegevens van de enquête naar de arbeidskrachten[58] (EAK).

De enquête naar de arbeidskrachten, die uitgaat van een steekproef van de bevolking (47.840 gezinnen jaarlijks ondervraagd), maakt geen opdeling naar nationaliteit mogelijk zonder dat zulks de representativiteit van de gegevens schaadt. Dus moet er worden gewerkt met de volgende groepen van nationaliteiten: België, Europese Unie (van de 25), Buiten de Europese Unie. Bovendien bevat de enquête de variabele "geboorteland", die het ons mogelijk maakt de situatie in te schatten[59] van de allochtonen die de Belgische nationaliteit hebben verworven en die te vergelijken met de situatie van de personen van buitenlandse nationaliteit. Wij kunnen dan nagaan of de toestand op de arbeidsmarkt van de in het buitenland geboren personen in alle opzichten gunstiger is dan die van de personen van vreemde nationaliteit, wat er ons dan toe in staat stelt besluiten te trekken over de positieve invloed van het verwerven van de Belgische nationaliteit op hun integratie op de arbeidsmarkt.

Bovendien bevat de EAK meer variabelen en biedt zij ons bijkomende analysemogelijkheden : zo kunnen we kijken naar de variabelen « opleidingsniveau » of nog « deeltijdarbeid ».

5.1 Definities

Het gebruik van een andere bron leidt tot verschillen qua definitie. Er moet dus voorzichtig mee worden omgesprongen en het heeft geen zin te proberen de voorgaande gegevens uit administratieve bronnen te vergelijken met wat nu volgt.

Met name het begrip « werkloosheid » krijgt een aanzienlijk verschillende definitie. In de EAK wordt voor de definitie van werkloosheid uitgegaan van het IAB-concept (Internationaal Arbeidsbureau) : " 'werkloos' is (volgens het IAB) wie geen betaalde arbeid heeft gedurende de referteweek, er actief naar op zoek is (m.a.w. ten minste één poging onderneemt in de loop van de vier weken die aflopen met de referteweek) en bereid is om binnen de twee weken te beginnen werken. Of de persoon als werkzoekende geregistreerd is bij de RVA (en de regionale diensten ACTIRIS, FOREM, VDAB) heeft geen belang". De op basis daarvan berekende werkloosheidsgraad ligt in de praktijk in ons land lager dan de administratieve werkloosheidsgraad aangezien er enkel rekening in wordt gehouden met wie "actief" naar werk zoekt.

58 Steekproefenquête, gecoördineerd op Europees vlak en in België georganiseerd door de ADSEI. Voor extra informatie : http://statbel.fgov.be/lfs/

59 Het betreft een raming aangezien de categorie « personen geboren in het buitenland » ook personen omvat van vreemde nationaliteit maar ook Belgen geboren in het buitenland (en met name zij die geboren zijn in voormalig Belgisch-Kongo).

Er moet ook op worden gewezen dat de beroepsbevolking berekend op basis van de EAK precies overeenkomt met de definitie uit punt 4.3.2, maar als volgt luidt: « de beroepsbevolking omvat alle personen van 15 tot 64 jaar aanwezig op de Belgische arbeidsmarkt. Het begrip « beroepsbevolking » omvat slecht de in België verblijvende personen, ongeacht of die in België of in het buitenland werken of werkloos zijn . Uitgesloten zijn dus de werknemers die in het buitenland verblijven en in nationale productie-eenheden zijn tewerkgesteld. »

5.2 De beroepsbevolking

5.2.1 Activiteitsgraad

De activiteitsgraden[60] tonen aan dat er een kloof bestaat tussen de groepen van verschillende nationaliteit of geboorteland : onder de bevolking van vreemde nationaliteit of onder de personen geboren in het buitenland zijn minder beroepsactieven dan onder de Belgische bevolking. De activiteitsgraad bedraagt 67% voor de Belgen en slechts 52% voor de niet- Europese buitenlanders. Als men echter slechts uitgaat van de activiteitsgraad op basis van het geboorteland en niet van de nationaliteit merkt men dat de kloof verkleint, aangezien de activiteitsgraad voor de personen die in België geboren zijn 67% blijft maar toeneemt tot 59% voor zij die buiten de Europese Unie zijn geboren. De zwakste activiteitsgraad (38%) kennen de vrouwen van vreemde nationaliteit (buiten de EU). De toestand van de buiten de EU geboren vrouwen is gunstiger (46%), hoewel die activiteitsgraad nog steeds 15 procentpunten lager ligt dan die van de in België geboren vrouwen.

Tabel 16 : activiteitsgraad volgens nationaliteit en geboorteland in 2006

	Activiteitsgraad volgens nationaliteit	Activiteitsgraad volgens geboorteland
België	**67,0 %**	**67,4 %**
Mannen	73,5 %	73,6 %
Vrouwen	60,4 %	61,1 %
Buitenlanders EU	**66,4 %**	**62,6 %**
Mannen	74,1 %	71,7 %
Vrouwen	57,9 %	54,0 %
Buitenlanders niet-EU	**52,0 %**	**59,0 %**
Mannen	67,3 %	72,5 %
Vrouwen	37,8 %	46,2 %
Bron: ADSEI (EAK)		

5.2.2 Samenstelling van de beroepsbevolking

De totale beroepsbevolking bedroeg in België in 2006 4.615.890 personen, onder wie 8,3 % van vreemde nationaliteit, terwijl 12,4% van hen in het buitenland waren geboren. Daar waar het percentage van de Europese onderdanen overeenkomt met het percentage van de in de EU geboren personen (5,8%, zie onderstaande tabel 17), merkt men dat het aandeel van de in derde landen geboren beroepsactieven (6,6%) veel hoger ligt dan het aandeel van de beroepsactieven van buiten-Europese nationaliteit (2,5%). Deze vaststelling vloeit rechtstreeks voort uit het groot aantal niet-Europese buitenlanders die de jongste 20 jaar de Belgische nationaliteit hebben verworven.

60 Een synthese van de diverse percentages (activiteits- , werkzaamheids- en werkloosheidsgraad) per nationaliteit, geboorteland en geslacht is beschikbaar in bijlage 16.

Tabel 17 : Verdeling van de totale beroepsbevolking volgens nationaliteit en geboorteland in 2006

		Brussels hoofdstedelijk gewest	Vlaams gewest	Waals gewest	Land
Nationaliteit	Belgen	72,7 %	95,2 %	90,8 %	91,7 %
	Buitenlanders EU	16,2 %	3,1 %	1,5 %	5,8 %
	Buitenlanders niet-EU	11,1 %	1,7 %	7,6 %	2,5 %
Geboorteland	België	59,1 %	92,3 %	87,5 %	87,6 %
	Buitenland EU	15,0 %	3,6 %	7,1 %	5,8 %
	Buitenland niet-EU	25,9 %	4,1 %	5,4 %	6,6 %

Bron: ADSEI (EAK)

Deze verdeling van de beroepsbevolking per nationaliteit en per land van geboorte varieert sterk van het ene gewest tot het andere. Zo vertegenwoordigt de beroepsbevolking in het Vlaamse gewest haast 60% van de beroepsactieve Belgische bevolking en bedraagt het aandeel van de beroepsactieven van vreemde nationaliteit er 4,8% tegen 7,7% voor de beroepsactieven geboren in het buitenland. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest daarentegen zijn die verhoudingen respectievelijk 27,3 en 40,9%. Dat verschillende aandeel in Brussel van de beroepsactieve buitenlanders of in het buitenland geboren personen is weeral uitsluitend toe te schrijven aan het gewicht van de buitenlanders van buiten de Unie die er 11,1% vertegenwoordigen (als men uitgaat van de nationaliteit) en 25,9% (uitgaande van het geboorteland). In het Waals gewest, tenslotte, bedraagt het aandeel van de beroepsactieve buitenlanders 9,2%, en dat van de beroepsactieven geboren in het buitenland 12,5%.

De verdeling per geslacht van de beroepsbevolking varieert volgens de nationaliteit of het land van geboorte (tabel 18) : het aandeel van de vrouwen onder de beroepsactieven is groter onder de Belgen (44,9%) dan onder de buitenlanders, EU-onderdanen (41,5%) of niet-EU-burgers (37,8%). Op basis van het geboorteland is het aandeel van de vrouwen onder de in België of in de EU geboren beroepsactieven grotendeels gelijkwaardig (44,8% en 44,5%) maar blijft het lager onder de buiten de EU geboren beroepsactieven (40%).

Tabel 18 : Verdeling naar geslacht van de totale beroepsbevolking volgens nationaliteit en geboorteland in 2006

		Mannen	Vrouwen
Nationaliteit	Belgen	55,1 %	44,9 %
	Buitenlanders EU	58,5 %	41,5 %
	Buitenlanders niet-EU	62,2 %	37,8%
Geboorteland	België	55,2 %	44,8 %
	Buitenland EU	55,5 %	44,5 %
	Buitenland niet-EU	60,0 %	40,0 %

Bron: ADSEI (EAK)

Aan de hand van de EAK kunnen we ook het scholingsniveau[61] van de beroepsactieven onderzoeken. Grafiek 11 leert ons dat de beroepsactieve buitenlanders van buiten-Europese nationaliteit een groter aandeel vertegenwoordigen van de laaggeschoolden

61 De gegevens zijn opgedeeld op basis van drie scholingsniveaus volgend het laatst behaalde diploma: de diploma's van de lagere cyclus van het secundair onderwijs komen overeen met een lage scholingsgraad, de diploma's van het hoger secundair of postsecundair niet-hoger onderwijs komen overeen met een gemiddelde scholingsgraad en de hogere diploma's (universitair of niet) komen overeen met een hoge scholingsgraad.

(41%) dan de Belgen (24%) of de Europeanen (33%). Uitgaande van het geboorteland valt het op dat de kloof tussen de diverse landen van oorsprong enigszins verkleint : 36% van de buiten Europa geboren beroepsactieven hebben een lage scholing, tegen 24% van de in België geboren beroepsactieven en 32% van zij die Europa zijn geboren. De verhoudingen zijn omgekeerd voor zij met een gemiddelde tot hogere kwalificatie : zo heeft 37% van de Belgen een diploma van het hoger onderwijs tegen 26% van de niet-Europese buitenlanders[62].

Grafiek 11 : Verdeling van de beroepsbevolking naar scholingsniveau in 2006

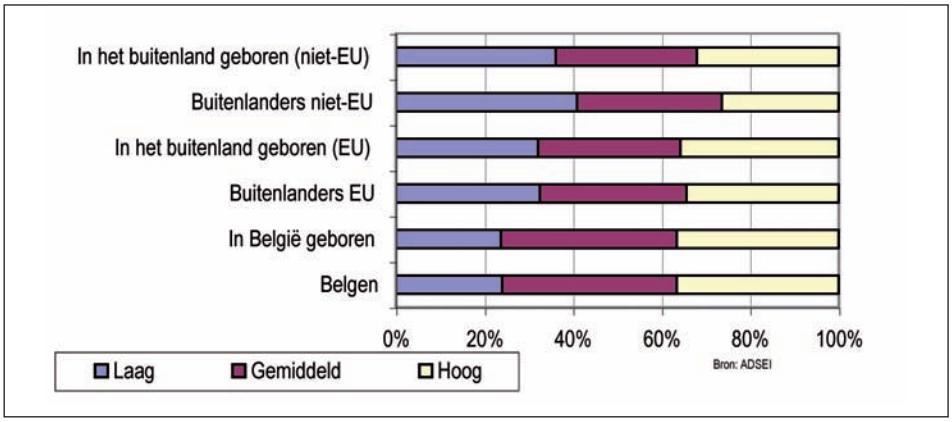

5.3 De niet-werkende beroepsbevolking

5.3.1 Werkloosheidsgraad

De werkloosheidsgraad van de buitenlanders is hoger dan die van de Belgen : terwijl de werkloosheidsgraad van de personen met de Belgische nationaliteit 7,5% is, bedraagt die 11,4% van de Europese staatsburgers en 31,1%[63] voor de onderdanen van derde landen. Ook al is de toestand van de in het buitenland geboren personen beter, toch met een werkloosheidsgraad van 23,4% voor de buiten de EU geboren personen blijft die ruimschoots slechter dan voor de in België geboren personen (werkloosheidsgraad 7%). Voor de vrouwen is de werkloosheidsgraad, ongeacht hun nationaliteit of hun geboorteland, steeds hoger dan die voor de mannen en het zijn dan ook de vrouwen van niet-Europese nationaliteit die de hoogste werkloosheidsgraad kennen (34,5%).

Tabel 19 : Werkloosheidsgraad per gewest naar nationaliteit en geboorteland in 2006

		Brussels hoofdstedelijk gewest	Vlaams gewest	Waals gewest	Land
Nationaliteit	**Belgen**	16,3 %	4,6 %	11,1 %	7,5 %
	Buitenlanders EU	33,1 %	24,4 %	40,8 %	31,1 %
	Verschil niet EU/B	*16,8*	*19,8*	*29,7*	*23,6*
Geboorteland	**België**	14,8 %	4,2 %	11,1 %	7,0 %
	Buitenland EU	28,3 %	19,4 %	22,0 %	23,4 %
	Verschil niet EU/B	*13,5*	*15,2*	*10,9*	*16,4*
Bron: ADSEI (EAK)					

62 Bijlage 17 geeft de gedetailleerde percentages per nationaliteit, geboorteland en geslacht.

63 Bijlage 18 Werkloosheidsgraad per gewest volgens nationaliteit en geboorteland.

Op gewestelijk vlak neemt men in het Waals gewest de hoogste werkloosheidsgraad waar onder de niet-Europese buitenlanders (40,8%, zie tabel 19) en nog in het Waals gewest is de kloof tussen de werkloosheidsgraad van de buiten-Europese onderdanen en die van de Belgen het grootst (29,7 percentpunten). Als men daarentegen gaat kijken naar het geboorteland, is de werkloosheidsgraad met de personen geboren buiten de EU het hoogst in Brussel (28,3%), terwijl in Vlaanderen de kloof tussen de werkloosheidsgraad van de personen geboren buiten de EU en die van zij die geboren zijn in België het grootst is (15,2 percentpunten).

5.3.2 Werkloosheidsgraad en scholingsniveau

De personen van vreemde nationaliteit hebben dus een hogere werkloosheidsgraad dan de Belgen. Bovendien hebben we vastgesteld dat de buitenlanders een lagere scholingsniveaus hadden en het is geweten dat personen met een lagere scholingsgraad een hogere werkloosheidsgraad kennen. Er dient dus te worden nagetrokken of hun hogere werkloosheidsgraad geen gevolg is van hun lagere scholingsgraad. Daaruit blijkt dat zelfs als de buitenlandse beroepsactieven (niet-EU), eenzelfde verdeling over de diverse scholingsniveaus zouden kennen als de Belgen, dan nog zou hun werkloosheidspercentage 29% bedragen (in plaats van 31%), of een verschil van 21,5 procentpunten in vergelijking met het werkloosheidspercentage van de Belgen.

Uitgaande van onderstaande grafiek 12 zien we trouwens dat ongeacht hun scholingsniveau de werkloosheidsgraad van de buitenlanders hoger blijft dan die van de Belgen : de werkloosheidsgraad van de niet-Europese buitenlanders met een hoog scholingsniveau bedraagt 22%, wat lager is dan de werkloosheidsgraad van diezelfde buitenlanders met laag scholingsniveau (37%) maar aanzienlijk hoger dan het werkloosheidsniveau van de Belgen met een hoge opleiding (4%) ! De toestand is gelijkaardig voor de buiten de EU geboren personen ook al is de kloof daar minder uitgesproken : de werkloosheidsgraad voor de buiten de EU geboren personen bedraagt 14% onder de hoger geschoolden tegen 4% onder de hooggeschoolde Belgen

Grafiek 12 : Werkloosheidsgraad volgens scholingsniveau in 2006

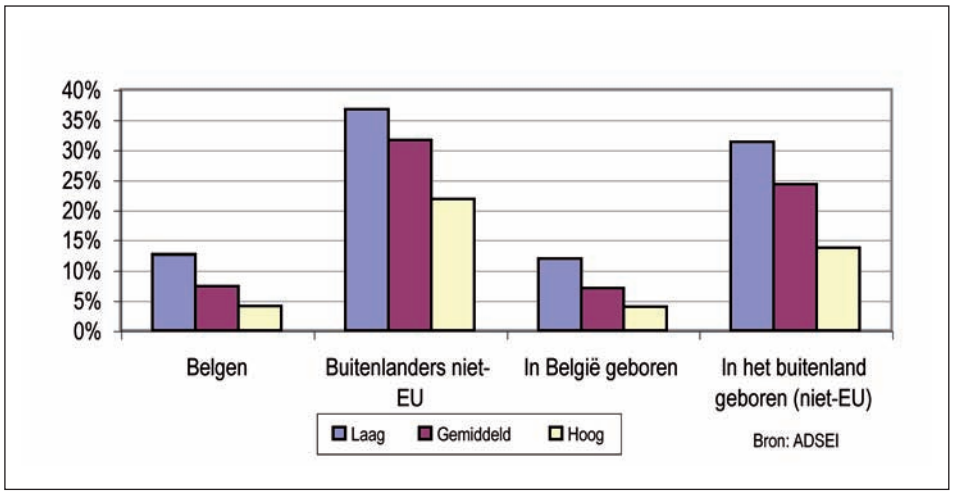

5.3.3 Langdurige werkloosheid[64]

Het aandeel van de langdurig werklozen schommelt ook volgens de nationaliteit of het geboorteland: over het gehele land genomen, zijn het de niet-Europese buitenlanders die , in verhouding tot het aantal beroepsactieven, de meeste langdurig werklozen tellen (16,3%) terwijl slechts 3,7% van de Belgische bevolking in hetzelfde geval verkeert. Onder de buiten de EU geboren beroepsactieven is dat aandeel lichtjes lager (13,6%).

Tabel 20 : Langdurige werkloosheid naar nationaliteit en geboorteland in 2006 - In % van de beroepsactieve bevolking

		Brussels hoofdstedelijk gewest	Vlaams gewest	Waals gewest	Land
Nationaliteit	Belgen	9,0 %	1,9 %	6,0 %	3,7 %
	Buitenlanders EU	7,6 %	n.s.	8,7 %	6,5 %
	Buitenlanders niet-EU	18,2 %	11,0 %	23,0 %	16,3 %
	Verschil niet-EU/B	*9,2*	*9,1*	*17,0*	*12,6*
Geboorteland	België	7,5 %	1,7 %	6,0 %	3,4 %
	Buitenland EU	n.s.	n.s.	7,7 %	5,5 %
	Buitenland niet-EU	17,4 %	9,7 %	13,9 %	13,6 %
	Verschil niet-EU/B	*9,9*	*8,0*	*7,9*	*10,2*
	Totaal	9,8 %	2,1 %	6,5 %	4,2 %

n.s. : niet significant

Bron: ADSEI (EAK)

Op gewestelijk vlak is het aandeel van de langdurig werklozen in Wallonië het grootst onder de niet-Europese buitenlanders (23%) maar voor de buiten EU geboren beroepsactieven is dat het geval in Brussel (17,4%).

5.4 De werkende beroepsbevolking

5.4.1 Werkzaamheidsgraad

Waarnemingen op de Belgische arbeidsmarkt bevestigen de ongunstige positie die de werkende buitenlandse beroepsactieven er innemen. De werkzaamheidsgraad van de beroepsactieven van buiten-Europese nationaliteit bedraagt 35,8% en is 26,2 percentpunten lager dan die van de Belgen (zie onderstaande tabel 21). De werkzaamheidsgraad van de niet-Europese vrouwen[65] is de laagste (24,8%), of 30,5 percentpunten lager dan de Belgische vrouwen. Weeral stelt men vast dat de balans voor de buiten de EU geboren personen beter is maar wel slechter dan die van de in België geboren personen : de werkzaamheidsgraad van eerstgenoemden bedraagt 45,2% en de kloof met de werkzaamheidsgraad van de in België geboren personen bedraagt 17,5 procentpunten.

64 Komt overeen met een zoektijd naar werk van 12 maanden of méér .

65 Bijlage20. Werkzaamheidsgraad per gewest volgens nationaliteit en geboorteland in 2006

Tabel 21 : Werkzaamheidsgraad per gewest naar nationaliteit en geboorteland in 2006

		Brussels hoofdstedelijk gewest	Vlaams gewest	Waals gewest	Land
Nationaliteit	Belgen	55,1 %	65,6 %	57,0 %	62,0 %
	Buitenlanders niet-EU	34,9 %	41,3 %	27,7 %	35,8 %
	Verschil niet-EU/B	*-20,2*	*-24,3*	*-29,3*	*-26,2*
Geboorteland	België	56,8 %	66,1 %	57,3 %	62,7 %
	Buitenland niet-EU	41,7 %	48,1 %	46,3 %	45,2 %
	Verschil niet-EU/B	*-15,1*	*-18,0*	*-11,0*	*-17,5*
Bron: ADSEI (EAK)					

Wat de niet-Europese onderdanen betreft, is het in het Waals gewest dat hun werkzaamheidsgraad het laagst is (27,7%) en in het Vlaams gewest dat die het hoogst is (41,3%). Als men uitgaat van het land van geboorte , is werkzaamheidsgraad van de buiten de EU geboren personen het laagst in Brussel (41,7%) en het hoogst in Vlaanderen (48,1%) Maar in Vlaanderen is de kloof tussen hun werkzaamheidsgraad en die van de in België geboren personen wel het grootst (18 procentpunten).

5.4.2 Werkzaamheidsgraad en scholingsniveau

Het is interessant om na te gaan in welke mate de verschillen qua scholingsniveau mee verantwoordelijk zijn voor het ontstaan van een werkzaamheidskloof : indien men de structuur van de opleidingsniveaus van de Belgen toepast op de niet-Europese buitenlanders, zou de werkzaamheidsgraad van deze laatsten nog steeds maar 39,6% bedragen (tegen 35,8% in werklelijkheid), dus nog 22,4 procentpunten lager dan die van de Belgen. Ook indien men de structuur per opleidingsniveau van de in België geboren personen gaat toepassen op de personen geboren buiten de EU, krijgt men een werkzaamheidsgraad van 48,6% voor deze laatsten ,of amper 3,4 procentpunten meer dan in werkelijkheid. Hieruit kan dus worden afgeleid dat de verschillen qua verdeling over de scholingsniveaus de werkzaamheidskloof tussen de Belgen en de niet-Europese buitenlanders en tussen de in België geboren personen en zij die in het buitenland zijn geboren slechts in zeer beperkt mate verklaart .

Op grond van de onderstaande tabel 22[66] stellen wij trouwens vast dat hoewel de werkzaamheidsgraad toeneemt met het scholingsniveau (ongeacht de nationaliteit of het geboorteland), het verschil tussen werkzaamheidsgraad van de niet-Europese buitenlanders en die van de Belgen lijkt toe te nemen met het scholingsniveau : voor een hoog scholingsniveau, bedraagt de kloof inzake werkzaamheidsgraad van de niet-Europese buitenlanders 29,2 procentpunten, terwijl die 14,8 is voor de personen met een lage scholingsgraad. De personen geboren buiten de EU kennen een gunstigere situatie, vooral zij die een hogere opleiding hebben gekregen, van wie de werkzaamheidsgraad 69% bedraagt (tegen 54% bij de hoger opgeleide buitenlanders van niet-Europese nationaliteit). De verschillen in werkzaamheidsgraad van de personen geboren buiten de EU en die geboren in België zijn trouwens minder uitgesproken, met een kloof van 14,8 procentpunten voor de hooggeschoolden, en het is onder de gemiddeld geschoolden dat de kloof het grootst is (17,1 procentpunten).

Tabel 22 : Werkzaamheidsgraad per scholingsniveau volgens de nationaliteit en het geboorteland in 2006

		Laag	Gemiddeld	Hoog
Nationaliteit	**Belgen**	40,6 %	65,9 %	83,3 %
	Buitenlanders niet-EU	25,8 %	41,5 %	54,1 %
	Verschil niet-EU /B	*-14,8*	*-24,4*	*-29,2*
Geboorteland	**België**	41,1 %	66,6 %	83,7 %
	Buitenland niet-EU	30,7 %	49,5 %	68,9 %
	Verschil niet-EU /B	*-10,4*	*-17,1*	*-14,8*
Bron: ADSEI (EAK)				

5.4.3 Beroepsstatuut[67]

Naar nationaliteit of geboorteland ziet de opdeling van de beroepsactieven in de diverse beroepsstatuten er anders uit. Wij merken in de eerste plaats (onderstaande grafiek 13) dat de beroepsactieven van buiten-Europese nationaliteit vaker banen van arbeider bekleden (54% van de werkende niet-Europese beroepsactieven) dan de Belgen (26% van de werkende beroepsactieve Belgen), maar minder banen van bediende (22% werkende niet-Europese beroepsactieven tegen 35% werkende beroepsactieve Belgen).Statutaire overheidsbanen blijven nog overwegend voorbehouden voor de Belgen en, in mindere mate , voor de EU-onderdanen[68] aangezien 17% de werkende beroepsactieve Belgen en

66 Meer details zijn te vinden in bijlage 21. Werkzaamheidsgraad per scholingsniveau volgens de nationaliteit en het geboorteland in 2006

67 Bijlage 22. Beroepsstatuut van de werkende beroepsactieven volgens hun nationaliteit en geboorteland (2006)

68 Wat logisch is aangezien de statutaire betrekkingen bij de overheid niet toegankelijk zijn voor onderdanen uit derde landen behalve in de besturen van het Brussels Hoofdstedelijk gewest en in de diensten de Franse Gemeenschapscommissie.

10% van de werkende Europese beroepsactieven een dergelijke baan bekleden, tegen slechts 3% van de werkende niet-Europese beroepsactieven. Tot slot zijn er meer zelfstandigen onder de werkende Europese (18%) en Belgische (15%) beroepsactieven dan onder de werkende niet-Europese beroepsactieven (13%).

Grafiek 13: Beroepsstatuut van de werkende beroepsactieven volgens hun nationaliteit in 2006

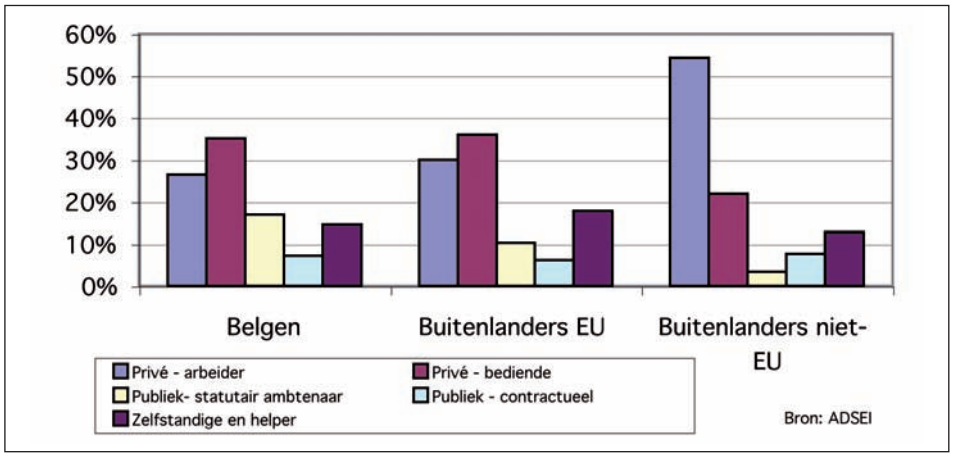

Uitgaande van onderstaande grafiek 14 merken wij dezelfde trends als wij uitgaan van het geboorteland maar met minder uitgesproken verschillen tussen de werkende in België geboren beroepsactieven en zij die geboren zijn buiten de EU. De werkende buiten de EU geboren beroepsactieven zijn vaker arbeiders (42%) dan de werkende in België geboren beroepsactieven (26%) maar dat aandeel is 12 procentpunten kleiner dan dat van de arbeiders onder de werkende niet-Europese beroepsactieven. De bedienden en statutaire ambtenaren zijn ook talrijker onder de buiten de EU geboren beroepsactieven (respectievelijk 28% en 7%) dan onder de onderdanen van derde landen. Tenslotte is het percentage zelfstandigen lichtjes hoger onder de buiten de EU geboren beroepsactieven (16%) dan onder de in België geboren beroepsactieven (14%).

Grafiek 14 : Beroepsstatuut van de werkende beroepsactieven volgens hun geboorteland in 2006

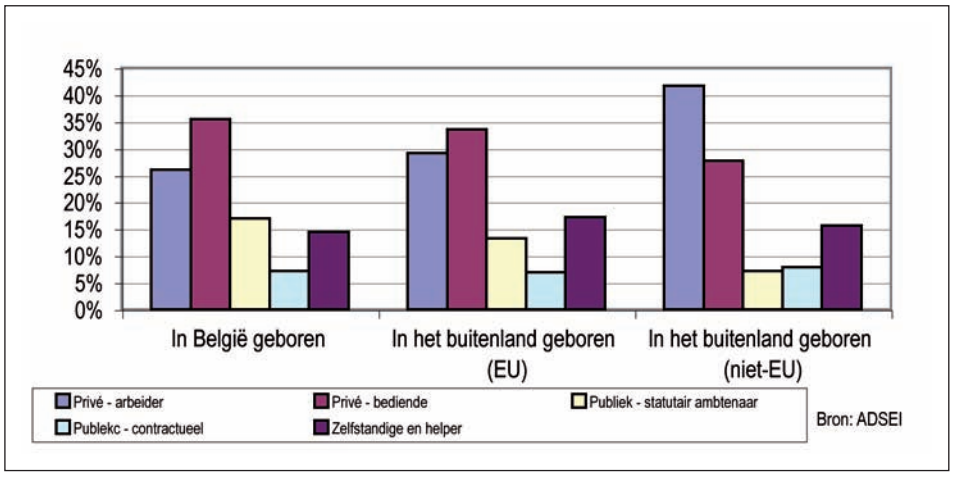

5.4.4 Deeltijdarbeid

De analyse van het soort arbeidsovereenkomst dat de werknemers bindt, leert ons ook veel over de respectievelijke posities van de Belgen en van de buitenlanders op de arbeidsmarkt . Bijlage 23 geeft met name het percentage werknemers die deeltijds werken. Opnieuw stellen wij een ongelijkheid vast tussen de Belgische en de buitenlandse werknemers (zij die zich in de slechtste positie bevinden zijn de niet-Europese werknemers). Ook al is het aandeel van de deeltijdwerkers (mannen en vrouwen) ongeveer gelijk ongeacht hun nationaliteit, toch bestaat er een aanzienlijk verschil bij de mannelijke werknemers : terwijl 7,5% van de werknemers onder de Belgen deeltijdwerk verrichten, bedraagt dat cijfer voor de niet-Europese werknemers 17,1%. Idem onder de mannelijke werknemers geboren buiten de EU, van wie 13,8% deeltijds werkt (tegen 7,4% van zij die in België geboren zijn). Bovendien blijkt uit onderstaande tabel 23 dat laatstgenoemden veel vaker wel genoopt zijn deeltijdarbeid « te aanvaarden »: zulks is het geval voor 52,3% van de buiten de EU geboren mannelijke deeltijdwerkers tegen 17,7% van zij die in België geboren zijn. Die laatste vaststelling geldt trouwens ook voor de vrouwen, maar in mindere mate, aangezien het deeltijdwerk slechts onvrijwillig is voor 29,8% van de vrouwen geboren buiten de EU (tegen 13,1% van de in België geboren vrouwen).

Tabel 23 : Onvrijwillige deeltijdarbeid (ODA) naar nationaliteit en naar geboorteland in 2006 - In % van het aantal deetijdwerkers

	ODA naar nationaliteit	ODA naar geboorteland
België	**14,5 %**	**13,9 %**
Mannen	19,6 %	17,7 %
Vrouwen	13,5 %	13,1 %
Buitenlanders EU	**23,6 %**	**20,0 %**
Mannen	n.s.	n.s.
Vrouwen	21,9 %	18,3 %
Buitenlanders niet-EU	**n.s.**	**36,9 %**
Mannen	n.s.	52,3 %
Vrouwen	43,9 %	29,8 %
n.s. : niet significant		
Bron ADSEI (EAK)		

5.4.5 Tijdelijk werk

Bijlage 23 geeft ook het percentage werknemers die tijdelijk werken of werken met een arbeidsovereenkomst van bepaalde duur : terwijl 8,3% van de Belgen een tijdelijke baan hebben, verkeren 11,4% van de Europese onderdanen in dat geval en 21,8% van de niet-Europeanen. Onder de vrouwen van buiten-Europese nationaliteit ligt dat aandeel het hoogst aangezien 23,4% van de niet-Europese vrouwen dat soort werk verrichten. Opnieuw merken we dezelfde trend als we kijken naar het geboorteland, maar dan met een minder groot verschil : het aandeel tijdelijke banen bedraagt 8,2% voor de werknemers geboren in België , 10,9% onder zij die in de EU zijn geboren en 15,1% voor de werknemers geboren buiten de EU.

Zo werken ook verhoudingsgewijs meer buitenlandse werknemers (EU : 5,8%, niet-EU : 8,6%) met een arbeidsovereenkomst van bepaalde duur dan Belgen (3,8%).

5.4.6 Toestand van de personen die een baan bekleedden één jaar vóór de enquête

Grafiek 15 : Toestand van de personen die een baan bekleedden één jaar vóór de enquête

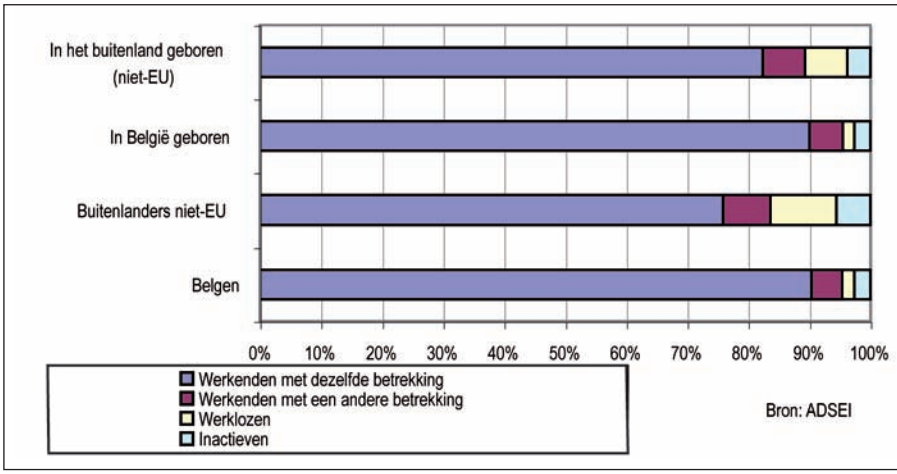

Het statuut in 2006 van het statuut van de personen die een baan hadden één jaar vóór de enquête[69] kunnen wij bevestigen dat de buitenlanders of in het buitenland geboren personen op de arbeidsmarkt kwetsbaarder zijn: het percentage personen dat zijn of haar baan heeft weten te houden is kleiner onder de niet-Europese buitenlanders (75,9%) dan onder de Belgen (89,8%). Parallel daarmee zijn zij ook vaker (10,8%) in de tussentijd werkloos geworden dan de Belgen (2%). De situatie van de personen geboren buiten de Europese Unie is gunstiger, aangezien zij voor 82% hun baan nog steeds bekleden en slechts van hen 6,9% werkloos zijn geworden.

69 Bijlage24. Toestand van de personen die een baan hadden één jaar vóór de enquête

6 Werkzaamheid en werkloosheid van de buitenlandse werknemers: besluiten[70]

Uit de in de laatste twee hoofdstukken voorgestelde gegevens blijkt dat de toestand van de buitenlanders en de in het buitenland geboren personen op de Belgische arbeidsmarkt in vele opzichten minder gunstig is dan die van de Belgen of van de in België geboren personen : lagere werkzaamheidsgraad en hogere werkloosheidsgraad dan de Belgen, vaker werkend in zogenaamd "precaire" jobs (deeltijdarbeid, tijdelijke arbeid…) of nog een oververtegenwoordiging onder de arbeiders. Wij hebben gemerkt dat sommige groepen zich op de arbeidsmarkt beter uit de slag weten te trekken dan andere : zulks geldt voor de EU-onderdanen, die haast even goed scoren als de Belgen, en hun situatie is meestal gunstiger in Vlaanderen dan in Brussel of in Wallonië. Bovendien scoren in de het buitenland geboren personen beter dan de personen van buitenlandse nationaliteit. Daar kan men uit afleiden dat het verwerven van de nationaliteit, door de autoriteiten naar voren geschoven als middel tot integratie, inderdaad een positieve rol speelt.

Internationaal maakt België onder de OESO-landen deel uit van de groep van landen waar de verschillen op de arbeidsmarkt tussen de migranten en de ingezetenen het meest uitgesproken is. Dat is geen recent verschijnsel, aangezien de werkzaamheidsgraad van de buitenlanders al ten minste een twintigtal jaar ruimschoots onder die van de Belgen ligt. Die toestand is voornamelijk een gevolg van de wegdeemstering, sedert de jaren 1970, van de geïndustrialiseerde regio's, vooral in Wallonië, waarin de meeste van de migranten in de naoorlogse periode waren tewerkgesteld.

Ondanks die historische verschillen is België slechts vanaf de jaren 1990 een echt integratie- en anti-discriminatiebeleid gaan voeren. Hoewel het is vast komen te staan dat er discriminaties zijn op de arbeidsmarkt in België, kunnen ook andere factoren worden naar voren geschoven ter verklaring van de ongelijkheden . Zo kan een verklaring voor de gebrekkige integratie van de migranten op de arbeidsmarkt erin bestaan dat zij met name minder uitgebreide relatienetwerken hebben of minder of anders informatie krijgen dan de Belgen . De maatregelen om daaraan te verhelpen (peterschap, stages…) zijn zeldzaam.

70 Besluiten op basis van het OESO-onderzoek " Labour Market Integration in Belgium", gepubliceerd in hun novembernummer 2008 : « Jobs for Immigrants (Vol. 2): Labour Market Integration in Belgium, France, Portugal and the Netherlands ».

Ook hebben wij kunnen vaststellen dat de buitenlanders minder hoog geschoold zijn dan de Belgen en kan het interessant zijn hun opleidingsniveau te verhogen, ook al vormt dit aspect slecht ten dele een verklaring voor de ongelijkheid, . Parallel daarmee zou een betere erkenning van de in het buitenland behaalde diploma's en verworven kennis de integratie gunstig kunnen beïnvloeden, met name van de uit derde landen afkomstige vrouwen, van wie de toestand zorgwekkend is. Slechts één derde van de vrouwen van niet-Europese nationaliteit werkt, waardoor zij het slechtst af zijn . Die ongunstige situatie is inzonderheid een gevolg van hun lage scholing en het feit dat hun diploma's hier vaak niet worden erkend waardoor zij (gelet op de lage lonen waar zij aanspraak op kunnen maken) vaak het slachtoffer worden van werkloosheidsvallen of in de inactiviteit verzeilen).

De op de arbeidsmarkt vastgestelde ongelijkheden zijn dan ook een gevolg van een reeks factoren waarvan het , jammer genoeg, niet altijd mogelijk is de respectievelijke betekenis te evalueren. De OESO-aanbevelingen[71] leggen de vinger op een veelheid van oorzaken aangezien de OESO-experts de Belgische overheid ertoe oproepen niet te volstaan met de onontbeerlijk strijd tegen discriminaties of de bevordering van de integratie. Zij stellen met name voor een actieve opleiding te verzorgen, partnerschappen en stages te organiseren of personen tijdelijk te plaatsen, de erkenning van in het buitenland of op een ander niveau verworven kennis en vaardigheden te verbeteren, de coördinatie tussen de diverse betrokken beleidsniveaus te versterken en vaker evaluaties van de verschillende maatregelen uit te voeren.

71 Zie bovenstaande nota.

Bibliografie

- CGVS, "Asielstatistieken. Overzicht 2006".
- Fedasil, "Jaarverslag 2006", 2007.
- Federaal Ministerie van Werkgelegenheid en arbeid, "De beroepsbevolking in België. Het land: situatie op 30 juni 1999", 2001.
- FOD WASO, "De immigratie in België. Aantallen, stromen en arbeidsmarkt" 2001, 2006 en 2007.

Bijlagen

Bijlage 1.	Bijlage 1. Evolutie van de Belgische en buitenlandse bevolking
Bijlage 2.	Verdeling van de buitenlandse bevolking volgens nationaliteit (mannen + vrouwen)
Bijlage 2bis.	Verdeling van de buitenlandse bevolking volgens nationaliteit (vrouwen)
Bijlage 3.	Evolutie van de geboorten van Belgen en buitenlanders
Bijlage 4.	In het buitenland geboren bevolking volgens geboorteland
Bijlage 5.	Immigraties volgens nationaliteit (mannen + vrouwen)
Bijlage 5bis.	Immigraties volgens nationaliteit (vrouwen)
Bijlage 6.	Emigraties volgens nationaliteit
Bijlage 7.	In België ingediende asielaanvragen naar nationaliteit
Bijlage 8.	Arbeidskaarten A en B afgeleverd aan werknemers volgens nationaliteit (mannen + vrouwen)
Bijlage 8bis.	Arbeidskaarten A en B afgeleverd aan werknemers volgens nationaliteit (vrouwen)
Bijlage 9.	Arbeidskaarten C afgeleverd volgens nationaliteit
Bijlage 10.	In de loop van het jaar gestarte zelfstandigen en helpers
Bijlage 11.	Raming van de beroepsbevolking1 volgens nationaliteit
Bijlage 12.	Activiteitsgraad, werkzaamheidsgraad en werkloosheidgraad van de Belgische en de buitenlandse bevolking
Bijlage 13.	Verdeling van de binnenlandse arbeid als loontrekkende naar nationaliteit
Bijlage 14.	Verdeling van de binnenlandse arbeid als niet loontrekkende naar nationaliteit
Bijlage 15.	Verdeling van de werkloosheid1 naar nationaliteit
Bijlage 16.	Graad van activiteit, werkzaamheid en werkloosheid volgens nationaliteit en geboorteland in 2006
Bijlage 17.	Verdeling van de beroepsbevolking volgens scholingsniveau naar nationaliteit en geboorteland
Bijlage 18.	Werkloosheidsgraad per gewest naar nationaliteit en geboorteland
Bijlage 19.	Werkloosheidsgraad per scholingsniveau naar nationaliteit en geboorteland in 2006
Bijlage 20.	Werkzaamheidsgraad per gewest naar nationaliteit en geboorteland in 2006
Bijlage 21.	Werkzaamheidsgraad per scholingsniveau per gewest naar nationaliteit en geboorteland in 2006
Bijlage 22.	Beroepsstatut van de werkende bereoepsactieven naar nationaliteit en geboorteland (2006)
Bijlage 23.	Werknemers met atypische arbeidsovereenkomst naar nationaliteit en geboorteland (2006)
Bijlage 24.	Toestand in 2006van de personen die een baan bekleedden één jaar voor de enquête

Bijlage 1. Evolutie van de Belgische en buitenlandse bevolking

	Bevolking in het begin van het jaar			Natuurlijke aangroei			Migratiesaldo			Netto aantal personen die de nationaliteit verkregen	Statistische aanpassing[1]	Bevolking in het einde van het jaar			
	Totaal	Belgen	Buiten-landers	**Totaal**	Belgen	Buiten-landers	**Totaal**	Belgen	Buiten-landers			**Totaal**	Belgen	Buitenlan-ders	Buiten-landers/ totaal (%)
1983	**9.858.017**	8.966.773	891.244	**2.581**	-10.506	13.087	**-7.575**	-3.435	-4.140	9.318	..	**9.853.023**	8.962.150	890.873	9,04
1984	**9.853.023**	8.962.150	890.873	**5.213**	-7.717	12.930	**-515**	-2.833	2.318	8.491	..	**9.857.721**	8.960.091	897.630	9,11
1985	**9.857.721**	8.960.091	897.630	**1.592**	-6.505	8.097	**-418**	-4.997	4.579	63.824	..	**9.858.895**	9.012.413	846.482	8,59
1986	**9.858.895**	9.012.413	846.482	**5.600**	-2.181	7.781	**256**	-7.205	7.461	8.477	..	**9.864.751**	9.011.504	853.247	8,65
1987	**9.864.751**	9.011.504	853.247	**11.608**	3.799	7.809	**-643**	-6.578	5.935	8.341	..	**9.875.716**	9.017.066	858.650	8,69
1988	**9.875.716**	9.017.066	858.650	**14.213**	6.420	7.793	**-34**	-5.991	5.957	8.330	37.717	**9.927.612**	9.058.855	868.757	8,75
1989	**9.927.612**	9.058.855	868.757	**13.218**	5.580	7.638	**10.628**	-5.456	16.084	8.768	-3.676	**9.947.782**	9.066.970	880.812	8,85
1990	**9.947.782**	9.066.970	880.812	**19.009**	11.023	7.986	**19.683**	-3.744	23.427	8.612	501	**9.986.975**	9.082.447	904.528	9,06
1991	**9.986.975**	9.082.447	904.528	**21.189**	13.346	7.843	**14.146**	-4.672	18.818	8.418	-313	**10.021.997**	9.099.495	922.502	9,20
1992	**10.021.997**	9.099.495	922.502	**20.441**	14.952	5.489	**25.389**	-1.545	26.934	46.308	492	**10.068.319**	9.159.054	909.265	9,03
1993	**10.068.319**	9.159.054	909.265	**13.227**	7.799	5.428	**18.938**	-2.909	21.847	16.348	147	**10.100.631**	9.180.063	920.568	9,11
1994	**10.100.631**	9.180.063	920.568	**11.795**	6.753	5.042	**17.634**	-4.240	21.874	25.766	514	**10.130.574**	9.208.236	922.338	9,10
1995	**10.130.574**	9.208.236	922.338	**9.636**	5.433	4.203	**13.379**	-6.630	20.009	26.109	-10.542	**10.143.047**	9.233.278	909.769	8,97
1996	**10.143.047**	9.233.278	909.769	**11.074**	7.191	3.883	**12.714**	-6.746	19.460	24.552	3.391	**10.170.226**	9.258.305	911.921	8,97
1997	**10.170.226**	9.258.305	911.921	**12.062**	8.092	3.970	**6.041**	-8.641	14.682	31.598	3.935	**10.192.264**	9.289.144	903.120	8,86
1998	**10.192.264**	9.289.144	903.120	**9.693**	6.220	3.473	**6.740**	-7.696	14.436	33.918	5.055	**10.213.752**	9.321.772	891.980	8,73
1999	**10.213.752**	9.321.772	891.980	**8.565**	5.447	3.118	**12.252**	-9.088	21.340	24.119	4.516	**10.239.085**	9.341.975	897.110	8,76
2000	**10.239.085**	9.341.975	897.110	**9.980**	7.322	2.658	**12.137**	-9.590	21.727	61.878	2.212	**10.263.414**	9.401.729	861.685	8,40
2001	**10.263.414**	9.401.729	861.685	**10.725**	8.332	2.393	**24.887**	-9.888	34.775	62.881	10.699	**10.309.725**	9.462.991	846.734	8,21
2002	**10.309.725**	9.462.991	846.734	**5.583**	4.208	1.375	**31.092**	-8.092	39.184	46.314	9.444	**10.355.844**	9.505.767	850.077	8,21
2003	**10.355.844**	9.505.767	850.077	**5.110**	3.449	1.661	**27.790**	-7.089	34.879	33.633	7.677	**10.396.421**	9.536.134	860.287	8,27
2004	**10.396.421**	9.536.134	860.287	**13.672**	11.460	2.212	**27.036**	-7.682	34.718	34.659	8.723	**10.445.852**	9.574.990	870.862	8,34
2005	**10.445.852**	9.574.990	870.862	**14.724**	12.128	2.596	**30.922**	-8.030	38.952	31.412	19.884	**10.511.382**	9.610.909	900.473	8,57
2006	**10.511.382**	9.610.909	900.473	**19.795**	16.354	3.441	**37.040**	-7.039	44.079	31.860	16.317	**10.584.534**	9.652.373	932.161	8,81

Bron: ADSEI

1 De statistische aanpassing met inbegrip van de laattijdig geregistreerde wijzigingen (na de maand maart van het volgende jaar) maar inzonderheid de "registerwijzigingen" , met name de personen die zich reeds in België hadden aangeboden zonder in het bevolkingsregister te zijn ingeschreven: zo worden de asielzoekers ingeschreven in een wachtregister en niet in het bevolkingsregister tot zij erkend zijn als vluchteling.

Bijlage 2. Verdeling van de buitenlandse bevolking volgens nationaliteit (mannen + vrouwen)											
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Italië	208.215	205.782	202.645	200.281	195.586	190.792	187.021	183.021	179.015	175.498	171.918
Frankrijk	101.749	103.563	105.113	107.240	109.322	111.146	113.037	114.943	117.349	120.600	125.061
Nederland	80.597	82.300	84.213	85.763	88.813	92.561	96.643	100.700	104.978	110.492	116.970
Marokko	138.252	132.831	125.082	121.984	106.822	90.642	83.631	81.763	81.279	80.602	80.579
Spanje	47.933	47.415	46.635	45.917	43.356	44.958	44.460	43.802	43.200	42.907	42.765
Turkije	78.532	73.818	70.701	69.183	56.172	45.866	42.562	41.336	39.885	39.664	39.419
Duitsland	32.700	33.320	34.044	34.321	34.579	34.660	35.087	35.530	36.324	37.007	37.621
Portugal	24.904	25.276	25.507	25.560	25.634	25.753	26.033	26.802	27.373	27.975	28.724
Verenigd Koninkrijk	26.151	26.095	25.902	26.156	26.600	26.363	26.247	26.183	25.982	25.697	25.139
Polen	5.718	6.034	6.319	6.319	6.319	8.884	10.354	11.570	13.996	18.026	23.212
Griekenland	19.520	19.216	18.832	18.386	17.954	17.578	17.288	17.096	16.588	16.325	15.742
Kongo (DR)	12.037	12.130	12.428	..	11.337	12.974	13.572	13.823	13.171	13.454	14.216
Verenigde Staten	12.287	12.592	12.394	12.235	11.852	11.814	11.709	11.582	11.476	11.180	11.149
Roemenië	2.178	2.150	2.063	2.311	2.391	3.315	4.012	4.617	5.585	7.535	10.195
China	3.463	3.428	3.454	3.604	3.845	4.472	6.011	6.883	7.283	7.452	7.845
Algerije	9.220	8.878	8.452	8.313	7.685	7.216	7.221	7.336	7.363	7.481	7.776
Rusland	..	..	..	..	2.542	2.930	3.343	3.655	4.028	5.469	6.408
India	2.982	3.059	3.156	3.309	3.400	3.589	3.944	4.363	4.750	5.300	5.714
Japan	3.605	3.590	3.545	3.704	3.733	3.391	3.776	3.958	4.192	4.277	4.468
Zweden	3.465	3.946	4.165	4.284	4.391	4.282	4.404	4.437	4.414	4.374	4.357
Luxemburg	4.521	4.480	4.396	4.353	4.283	4.269	4.299	4.312	4.290	4.295	4.340
Kameroen	..	..	..	..	1.689	1.896	2.207	2.432	2.711	3.265	3.906
Bulgarije	..	..	..	..	1.044	1.507	1.888	2.214	2.653	3.279	3.900
Pakistan	..	..	..	..	1.921	2.016	2.375	2.621	2.931	3.430	3.762
Tunisië	5.080	4.655	4.243	4.159	3.615	3.324	3.263	3.328	3.299	3.407	3.486
Ierland	3.301	3.336	3.350	3.295	3.356	3.394	3.453	3.466	3.425	3.433	3.412
Brazilië	..	..	..	..	1.718	1.840	2.024	2.160	2.412	2.721	3.338
Denemarken	3.250	3.324	3.300	3.240	3.274	3.353	3.370	3.394	3.275	3.279	3.171
Andere landen	78.619	77.730	73.822	86.024	73.681	76.961	83.019	93.121	94.549	105.657	123.568
Totaal	**911.921**	**903.120**	**891.980**	**897.110**	**861.685**	**846.734**	**850.077**	**860.287**	**870.862**	**900.473**	**932.161**
Waarvan vrouwen	431.894	430.256	427.146	431.207	415.777	408.619	410.425	417.648	425.152	441.403	457.726
Waarvan EU	559.612	562.096	562.534	534.328	533.366	564.172	566.665	569.011	591.404	603.383	617.250
Belgen	9.258.305	9.289.144	9.321.772	9.342.100	9.401.700	9.462.991	9.505.767	9.536.134	9.574.990	9.610.909	9.652.373
Waarvan vrouwen	4.766.552	4.779.336	4.792.888	4.801.864	4.829.618	4.858.818	4.878.534	4.891.597	4.909.375	4.926.158	4.945.400
Totaal	**10.170.226**	**10.192.264**	**10.213.752**	**10.239.850**	**10.263.414**	**10.309.725**	**10.355.844**	**10.396.421**	**10.445.852**	**10.511.382**	**10.584.534**

Bron : ADSEI

Bijlage 2bis. Verdeling van de buitenlandse bevolking volgens nationaliteit (vrouwen)

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	% vrouwen in 2006
Italië	92.017	90.883	90.089	88.250	86.297	84.819	83.145	81.498	80.071	78.536	45,7%
Frankrijk	53.251	54.195	55.449	56.669	57.585	58.479	59.545	60.944	62.710	65.067	52,0%
Nederland	36.540	37.605	38.369	39.928	41.707	43.762	45.790	47.812	50.551	53.805	46,0%
Marokko	62.022	58.587	57.017	50.061	41.856	38.410	38.127	38.662	38.789	39.319	48,8%
Spanje	22.855	22.598	22.348	22.219	22.183	22.038	21.777	21.554	21.476	21.399	50,0%
Turkije	36.692	35.460	34.875	28.475	23.173	21.470	20.767	20.050	19.998	19.896	50,5%
Duitsland	16.187	16.606	16.811	16.973	17.077	17.376	17.748	18.198	18.608	18.922	50,3%
Portugal	12.481	12.598	12.683	12.710	12.807	12.873	13.207	13.577	13.856	14.089	49,0%
Polen	4.028	4.149	4.415	4.501	5.591	6.373	6.988	8.119	9.908	11.943	51,5%
Verenigd Koninkrijk	11.962	11.849	11.880	12.018	11.924	11.828	11.743	11.594	11.474	11.259	44,8%
Griekenland	8.938	8.749	8.597	8.430	8.295	8.179	8.118	7.927	7.873	7.657	48,6%
Kongo (DR)	5.978	..	..	5.562	6.379	6.624	6.842	6.545	6.761	7.214	50,7%
Verenigde Staten	6.391	6.295	6.204	5.982	5.998	5.924	5.840	5.791	5.671	5.614	50,4%
Roemenië	1.240	1.243	1.421	1.440	1.849	2.308	2.676	3.215	4.223	5.472	53,7%
China	1.771	..	..	2.088	2.372	3.097	3.603	3.867	4.025	4.207	53,6%
Rusland	..	..	..	1.554	1.789	2.071	2.328	2.554	3.342	3.888	60,7%
Algerije	3.996	3.815	3.773	3.493	3.162	3.091	3.084	3.133	3.151	3.274	42,1%
Japan	1.780	1.795	1.902	1.921	1.921	2.003	2.093	2.228	2.278	2.400	53,7%
India	1.258	1.313	1.363	1.428	1.386	1.452	1.675	1.871	2.186	2.365	41,4%
Zweden	2.048	2.162	2.250	2.309	2.240	2.321	2.343	2.336	2.311	2.324	53,3%
Bulgarije	..	..	..	632	876	1.085	1.279	1.537	1.882	2.211	56,7%
Brazilië	..	..	..	1.152	1.244	1.351	1.452	1.595	1.757	2.157	64,6%
Kameroen	..	..	..	796	871	1.011	1.167	1.323	1.617	1.987	50,9%
Luxemburg	1.886	1.858	1.844	1.807	1.809	1.818	1.833	1.824	1.838	1.879	43,3%
Ierland	1.886	1.870	1.804	1.853	1.869	1.871	1.873	1.830	1.803	1.789	52,4%
Denemarken	1.782	1.773	1.720	1.736	1.759	1.758	1.773	1.738	1.742	1.690	53,3%
Pakistan	..	..	..	721	701	707	771	921	1.238	1.471	39,1%
Tunisië	1.803	1.661	1.622	1.397	1.255	1.165	1.212	1.209	1.263	1.303	37,4%
Andere landen	39.120	47.186	54.771	37.346	42.388	45.162	48.911	50.145	56.329	64.589	52,3%
Totaal	**430.256**	**427.146**	**431.207**	**415.777**	**408.619**	**410.425**	**417.648**	**425.152**	**441.403**	**457.726**	**49,1%**
Waarvan EU	264.068	265.237	266.550	267.745	268.449	269.139	271.926	285.673	292.305	299.141	48,5%
Belgen	..	4.792.888	4.801.864	4.829.618	4.858.818	4.878.534	4.891.597	4.909.375	4.926.158	4.945.400	51,2%
Totaal	**..**	**5.220.034**	**5.233.071**	**5.245.395**	**5.267.437**	**5.288.959**	**5.309.245**	**5.334.527**	**5.367.561**	**5.403.126**	**51,0%**

Bron: ADSEI

Bijlage 3. Evolutie van de geboorten van Belgen en buitenlanders

	Totaal	Belgen	Buitenlanders	Aandeel buitenlanders
1981	**124 827**	105 454	19 373	15,5%
1982	**120 382**	101 833	18 549	15,4%
1983	**117 395**	100 126	17 269	14,7%
1984	**115 790**	98 624	17 166	14,8%
1985	**114 283**	101 918	12 365	10,8%
1986	**117 271**	105 064	12 207	10,4%
1987	**117 448**	105 260	12 188	10,4%
1988	**118 764**	106 477	12 287	10,3%
1989	**120 550**	108 371	12 179	10,1%
1990	**123 554**	111 007	12 547	10,2%
1991	**125 412**	112 743	12 669	10,1%
1992	**124 182**	113 823	10 359	8,3%
1993	**119 828**	109 618	10 210	8,5%
1994	**115 361**	105 441	9 920	8,6%
1995	**114 226**	104 882	9 344	8,2%
1996	**115 214**	106 174	9 040	7,8%
1997	**115 864**	106 599	9 265	8,0%
1998	**114 276**	105 579	8 697	7,6%
1999	**113 469**	104 929	8 540	7,5%
2000	**114.883**	106.660	8.223	7,2%
2001	**114.172**	106.243	7.929	6,9%
2002	**111.225**	104.284	6.941	6,2%
2003	**112.149**	104.947	7.202	6,4%
2004	**115.618**	107.895	7.723	6,7%
2005	**118.002**	109.881	8.121	6,9%
2006	**121.382**	112.343	9.039	7,4%

Bron: ADSEI

Bijlage 4. In het buitenland geboren bevolking volgens geboorteland

								Waarvan vrouwen						
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Frankrijk	150.301	151.892	152.518	153.010	154.215	156.192	159.326	85.791	86.335	86.452	86.616	87.244	88.198	89.648
Marokko	107.276	118.764	126.504	134.248	141.291	147.937	155.126	47.919	53.064	56.814	61.127	65.210	68.763	72.629
Italië	135.226	132.223	130.466	128.737	126.745	125.059	123.589	64.547	63.540	62.867	62.171	61.301	60.674	60.005
Nederland	92.267	97.813	101.252	104.402	107.679	111.561	115.757	48.156	50.467	51.982	53.417	54.751	56.573	58.645
Turkije	66.528	71.631	78.575	78.574	81.010	83.847	86.411	32.049	34.606	38.009	38.009	39.239	40.698	41.932
Duitsland	83.714	83.434	80.135	83.346	83.491	83.567	83.634	47.216	46.847	44.674	46.662	46.609	46.563	46.450
Kongo (DR)	46.762	50.771	52.696	53.814	66.842	68.468	70.513	23.778	26.052	27.132	27.914	34.798	35.831	37.019
Spanje	37.335	36.962	36.642	36.207	35.739	35.508	35.387	19.769	19.794	19.720	19.566	19.401	19.373	19.334
Polen	18.398	20.437	21.927	23.037	25.242	28.966	33.715	12.183	13.539	14.444	15.090	16.174	17.895	19.782
Servië en Montenegro	21.462	20.851	23.177	25.827	27.558	29.829	31.764	10.276	10.094	11.171	12.470	13.373	14.569	15.545
Rusland	..	..	..	14.612	17.594	25.104	29.800	..	..	..	9.638	11.411	15.367	18.014
Verenigd Koninkrijk	26.148	26.089	25.909	25.634	25.286	24.875	24.209	13.299	13.133	12.947	12.726	12.453	12.211	11.835
Portugal	21.189	21.331	21.657	22.324	22.795	23.337	24.005	10.831	10.910	11.012	11.300	11.615	11.866	12.067
Algerije	14.014	15.121	16.027	16.956	17.730	18.467	19.373	6.164	6.694	7.056	7.433	7.823	8.159	8.559
Roemenië	6.216	7.662	8.718	9.459	10.628	12.628	15.322	3.468	4.281	4.857	5.341	6.040	7.122	8.436
Griekenland	15.362	15.129	15.069	15.081	14.811	14.694	14.452	7.325	7.276	7.276	7.267	7.188	7.187	7.133
Verenigde Staten	14.134	14.045	14.107	14.071	14.250	14.237	14.358	7.312	7.292	7.294	7.256	7.316	7.302	7.347
India	8.779	9.778	10.515	11.158	11.739	12.477	13.076	4.730	5.102	5.341	5.673	5.923	6.305	6.588
China	5.569	7.125	8.986	10.138	10.959	11.535	12.373	3.087	4.016	5.008	5.744	6.315	6.780	7.273
Luxemburg	10.402	10.502	10.597	10.811	10.988	11.169	11.457	5.915	5.915	5.934	6.005	6.073	6.134	6.270
Tunisië	7.463	8.148	8.576	8.975	9.260	9.619	10.039	2.420	2.679	2.811	3.000	3.118	3.294	3.461
Ruanda	5.818	6.918	7.469	8.033	8.695	9.371	10.016	3.129	3.687	3.988	4.309	4.702	5.077	5.425
Vietnam	7.004	7.215	7.382	7.536	7.586	7.643	7.685	3.559	3.747	3.863	3.975	4.056	4.099	4.163
Filippijne	5.073	5.846	6.306	6.600	6.829	7.061	7.402	3.891	4.455	4.834	5.065	5.233	5.412	5.688
Pakistan	3.768	4.359	5.005	5.437	5.990	6.720	7.272	1.124	1.342	1.469	1.615	1.861	2.250	2.572
Andere landen	141.195	161.172	173.272	182.866	180.781	195.335	203.241	74.446	84.758	91.006	95.939	95.259	102.865	108.001
Totaal	**1.058.797**	**1.112.158**	**1.151.799**	**1.185.456**	**1.220.062**	**1.268.915**	**1.319.302**	**548.300**	**575.598**	**595.119**	**613.713**	**632.786**	**658.525**	**683.821**
In % van de totale bevolking	10,3%	10,8%	11,1%	11,4%	11,7%	12,1%	12,5%							
Waarvan EU	551.658	591.425	590.619	595.813	630.174	638.900	649.701	293.133	313.446	312.203	315.026	335.931	340.273	344.898

Bron: ADSEI

Bijlage 5. Immigraties volgens nationaliteit (mannen + vrouwen)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Frankrijk	6.579	7.022	7.386	7.933	8.108	8.040	8.135	8.191	9.521	10.378	11.570
Nederland	7.835	6.287	6.242	6.201	7.178	8.167	8.404	8.547	8.789	10.109	11.488
Marokko	4.007	3.880	4.327	4.936	5.667	7.072	8.495	8.444	8.014	7.106	7.488
Polen	946	1.063	1.118	1.151	1.134	2.928	2.427	2.086	3.481	4.816	6.694
Duitsland	3.189	3.114	3.206	3.070	3.037	2.884	2.966	2.942	3.308	3.250	3.290
Roemenië	324	384	387	587	650	966	994	998	1.438	2.322	3.059
Turkije	2.491	1.436	2.447	2.216	2.812	2.982	3.872	3.828	3.234	3.387	2.999
Italië	2.731	2.767	2.503	2.603	2.600	2.439	2.310	2.293	2.301	2.464	2.613
Verenigde Staten	2.956	3.127	2.829	2.888	2.794	2.891	2.701	2.483	2.603	2.408	2.553
Portugal	1.795	1.618	1.386	1.313	1.324	1.347	1.567	1.823	1.907	1.934	2.030
Verenigd Koninkrijk	2.812	2.704	2.722	3.019	3.225	2.660	2.543	2.496	2.366	2.213	2.015
Spanje	1.020	1.162	1.141	1.163	1.355	1.528	1.503	1.545	1.591	1.827	1.848
India	523	435	536	561	662	852	959	1.101	1.213	1.339	1.516
China	595	590	663	698	815	1.272	2.125	1.575	1.393	1.222	1.469
Kongo (DR)	801	633	680	816	813	1.425	1.325	1.134	1.147	1.105	1.068
Brazilië	326	279	296	323	416	487	472	451	584	737	1.022
Japan	807	797	872	956	890	798	820	938	1.083	1.027	999
Bulgarije	119	180	197	227	269	425	474	498	706	853	797
Rusland	711	630	502	537	579	645	594	610	595	647	760
Algerije	369	320	357	425	466	673	710	732	768	725	736
Andere landen	10.948	10.812	10.896	16.161	12.501	15.493	16.834	16.085	16.404	17.542	17.419
Totaal buitenlanders	**51.884**	**49.240**	**50.693**	**57.784**	**57.295**	**65.974**	**70.230**	**68.800**	**72.446**	**77.411**	**83.433**
Waarvan UE	28.707	27.583	27.362	28.022	29.604	29.689	30.225	30.457	37.205	41.311	45.717
Belgen	9.638	9.609	10.573	10.682	11.321	11.610	12.425	13.113	12.932	12.953	12.857
Aandeel-EU/ buiten-landers (%)	55,3%	56,0%	54,0%	48,5%	51,7%	45,0%	43,0%	44,3%	51,4%	53,4%	54,8%

Bron: ADSEI

Bijlage 5bis. Immigraties volgens nationaliteit (vrouwen)									
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	% vrouwen in 2006
Frankrijk	3.996	4.071	4.008	4.071	4.160	4.865	5.254	5.871	50,7%
Nederland	2.813	3.328	3.758	3.892	3.977	4.037	4.801	5.442	47,4%
Marokko	2.127	2.651	2.906	4.035	4.506	4.383	3.782	3.987	53,2%
Polen	793	744	1.717	1.441	1.211	1.830	2.289	2.680	40,0%
Duitsland	1.592	1.520	1.458	1.533	1.571	1.698	1.700	1.650	24,6%
Roemenië	406	403	554	579	648	862	1.302	1.566	23,4%
Turkije	1.077	1.428	1.445	1.936	1.928	1.641	1.761	1.533	46,6%
Italië	1.164	1.193	1.178	1.105	1.109	1.053	1.134	1.189	38,9%
Verenigde Staten	1.502	1.492	1.542	1.418	1.318	1.374	1.276	1.344	44,8%
Portugal	609	571	579	630	802	958	880	866	33,9%
Verenigd Koninkrijk	1.336	1.475	1.262	1.163	1.117	1.037	1.040	945	37,0%
Spanje	673	753	854	840	871	894	985	985	48,5%
India	233	276	320	331	469	486	575	562	27,9%
China	395	460	648	1.062	874	738	668	718	38,9%
Kongo (DR)	438	414	754	668	642	620	613	548	36,1%
Brazilië	210	235	271	293	297	363	428	629	42,8%
Japan	504	420	399	428	465	537	508	504	50,5%
Bulgarije	153	163	247	289	313	435	448	452	56,7%
Rusland	341	382	408	405	449	412	463	552	72,6%
Algerije	207	246	283	329	374	415	347	377	51,2%
Andere landen	8.707	6.985	8.405	9.116	9.076	9.338	9.905	10.006	57,4%
Totaal buitenlanders	**29.276**	**29.210**	**32.996**	**35.564**	**36.177**	**37.976**	**40.159**	**42.406**	**50,8%**
Waarvan UE	13.700	14.421	14.491	14.718	15.007	18.633	20.534	21.946	48,0%
Belgen	5.000	5.290	5.441	5.785	6.113	6.194	6.115	5.941	46,2%
Aandeel-EU/ buiten-landers (%)	46,8%	49,4%	43,9%	41,4%	41,5%	49,1%	51,1%	51,8%	
Bron: ADSEI									

Bijlage 6. Emigraties volgens nationaliteit

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Frankrijk	4.274	4.548	5.251	5.251	5.315	5.145	5.383	5.488	6.270	6.454	6.418
Nederland	4.080	4.412	4.182	4.436	3.736	3.925	3.837	4.182	4.134	4.349	4.837
Duitsland	2.296	2.447	2.566	2.729	2.591	2.608	2.429	2.347	2.438	2.524	2.570
Verenigd Koninkrijk	2.633	2.777	2.892	2.764	2.802	2.677	2.458	2.406	2.458	2.421	2.489
Verenigde Staten	2.707	2.952	3.196	3.180	3.316	2.922	2.742	2.552	2.549	2.652	2.478
Italië	1.939	2.208	2.708	2.299	2.211	2.243	2.260	1.990	2.381	2.292	2.218
Spanje	1.117	1.424	1.642	1.645	1.503	1.551	1.756	1.753	1.775	1.683	1.558
Polen	336	469	482	412	474	327	411	641	801	887	1.520
Portugal	1.011	1.365	1.312	1.453	1.270	1.137	1.176	1.041	1.249	1.286	1.266
China	433	481	462	454	425	347	372	523	835	906	888
India	235	229	337	291	291	285	273	489	659	605	879
Japan	922	861	938	831	885	859	734	780	863	962	845
Turkije	483	491	570	559	419	327	286	481	683	642	727
Griekenland	668	676	781	849	604	560	551	533	757	715	685
Marokko	759	725	765	824	573	351	427	586	737	803	634
Zweden	521	462	530	550	633	629	438	496	551	548	547
Canada	360	373	363	430	364	425	469	478	526	553	439
Finland	274	310	346	393	377	402	389	465	453	352	407
Denemarken	355	330	420	452	382	318	367	317	390	340	401
Roemenië	161	150	175	147	232	128	123	235	270	283	368
Andere landen	5.418	5.437	4.979	5.067	5.930	3.008	2.787	4.682	5.259	5.386	7.180
Totaal buitenlanders	**32.424**	**34.558**	**36.257**	**36.444**	**35.568**	**31.199**	**31.046**	**33.921**	**37.728**	**38.459**	**39.354**
Waarvan UE	19.727	21.599	23.332	23.551	21.753	21.378	21.671	21.659	25.116	25.195	26.405
Belgen	14.664	15.846	16.331	16.927	17.965	21.498	20.517	20.202	20.614	20.983	19.896
Aandeel-EU/ buiten-landers (%)	60,8%	62,5%	64,4%	64,6%	61,2%	68,5%	69,8%	63,9%	66,6%	65,5%	67,1%

Bron: ADSEI

Bijlage 7. In België ingediende asielaanvragen naar nationaliteit					
	2002	2003	2004	2005	2006
Rusland	1.156	1.680	1.361	1.438	1.582
Kongo DR	1.789	1.778	1.471	1.272	843
Servië-Montenegro	1.451	1.198	1.294	1.203	778
Irak	461	282	388	903	695
Iran	743	1.153	512	497	631
Guinee	515	354	565	643	413
Armenië	340	316	477	706	381
Turkije	970	618	561	453	380
Ruanda	487	450	427	565	370
Afghanistan	326	329	287	253	365
Overige	10.567	8.782	8.014	8.024	5.149
Totaal	**18.805**	**16.940**	**15.357**	**15.957**	**11.587**
Bron : Dienst Vreemdelingenzaken					

Bijlage 8. Arbeidskaarten A en B afgeleverd aan werknemers volgens nationaliteit (mannen + vrouwen)

	1999		2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006	
	Totaal	Waarvan eerste arbeids-kaarten[1]	Totaal	Waarvan eerste arbeids-kaarten	Totaal	Waarvan eerste arbeids-kaarten	Totaal	Waarvan eerste arbeids-kaarten	Totaal	Waarvan eerste arbeids-kaarten	Totaal	Waarvan eerste arbeids-kaarten B	Totaal	Waarvan eerste arbeids-kaarten B	Totaal	Waarvan eerste arbeids-kaarten B
Afrika totaal	**3.396**	**2.578**	**2.826**	**1.997**	**2.546**	**1.642**	**2.489**	**1.437**	**1.252**	**573**	**807**	**241**	**908**	**370**	**939**	**416**
Zuid-Afrika	155	117	156	82	161	77	169	80	123	50	93	29	122	59	117	59
Kongo (DR)	1.054	872	655	1.997	424	282	348	231	133	68	89	21	101	44	120	50
Marokko	923	729	856	639	884	664	858	557	368	182	198	55	208	73	212	75
Amerika totaal	**2.402**	**1.292**	**2.457**	**1.322**	**2.560**	**1.299**	**2.240**	**1.023**	**1.792**	**733**	**1.807**	**816**	**1.921**	**932**	**2.068**	**1.017**
Brazilië	131	74	223	157	184	79	140	68	122	40	176	114	178	101	192	99
Canada	281	149	368	222	390	200	372	169	300	102	288	107	268	103	290	120
Verenigde Staten	1.648	833	1.455	686	1.574	807	1.331	591	1.106	467	1.103	504	1.181	590	1.231	607
Azië totaal	**2.992**	**1.637**	**3.078**	**1.652**	**3.185**	**1.645**	**3.472**	**1.757**	**2.979**	**1.391**	**3.041**	**1.419**	**3.574**	**1.734**	**4.144**	**2.126**
China	442	239	493	266	499	266	558	268	393	193	300	131	419	219	555	298
India	578	378	675	413	821	512	1.049	686	642	194	1.167	666	1.324	793	1.656	1.084
Japan	1.025	393	976	350	1.025	395	1.090	417	1.022	383	1.063	406	1.195	466	1.234	399
Europa totaal	**3.550**	**2.455**	**3.510**	**2.375**	**3.611**	**2.290**	**12.554**	**2.283**	**3.499**	**1.852**	**3.406**	**1.778**	**5.448**	**3.200**	**13.447**	**8.855**
Bulgarije	155	75	193	100	219	120	226	93	236	99	194	68	217	96	225	105
Estland	9	6	11	7	10	3	9	5	10	4	10	5	12	8	27	21
Hongarije	130	81	158	107	150	82	357	245	145	67	157	91	162	95	306	190
Letland	14	11	12	11	13	7	17	8	21	11	20	14	24	7	28	13
Litouwen	14	7	28	24	29	23	33	25	20	11	31	26	35	27	80	56
Polen	450	314	420	296	498	350	597	383	851	582	1.425	1.046	3.132	2.125	10.391	7.212
Tsjechië	113	77	148	78	181	126	163	104	256	154	136	61	165	99	255	159
Roemenië	334	233	285	165	392	248	408	183	398	169	367	105	492	211	687	339
Rusland	355	190	378	191	368	168	428	164	319	89	271	71	277	111	290	126
Slovakije	104	78	100	60	141	82	221	148	148	87	120	60	143	80	407	294
Slovenië	52	27	253	198	246	226	243	187	205	151	11	6	22	16	20	9
Turkije	476	347	447	336	436	282	415	252	290	135	240	95	349	182	407	207
Oceanie totaal	**163**	**104**	**168**	**96**	**189**	**121**	**177**	**71**	**163**	**74**	**151**	**66**	**155**	**67**	**149**	**55**
Australië	125	78	126	70	141	87	135	61	130	60	123	54	125	52	123	48
Overige	698	304	34	25	23	22	214	104	6	4	1	1	5	2	4	3
Totaal	**13.201**	**8.670**	**12.073**	**7.467**	**12.114**	**7.019**	**12.554**	**6.675**	**9.691**	**4.627**	**9.213**	**4.321**	**12.011**	**6.305**	**20.751**	**12.472**

Bron : FOD WASO

1 Tot 1 april 2003 kon een arbeidskaart A een eerste arbeidskaart zijn aangezien zij kon worden afgegeven aan een vreemdeling die nooit in België had gewerkt maar die ,bij voorbeeld, wel al sedert 5 jaar in België verbleef. Sedert 1 april 2003 echter mag een arbeidskaart A geen eerste arbeidskaart meer zijn aangezien zij slechts wordt afgegeven aan vreemdelingen die reeds in België sedert 3 of 4 jaar hebben gewerkt met een arbeidskaart B (terwijl de overige categorieën vreemdelingen die voor een arbeidskaart A in aanmerking kwamen op grond van hun verblijf, hun verwantschapsbanden, …thans zijn vrijgesteld van welke arbeidskaart ook).

Bijlage 8bis. Arbeidskaarten A en B afgeleverd aan werknemers volgens nationaliteit (vrouwen)

	1999		2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006	
	Totaal	Waarvan eerste arbeids-kaarten	Totaal	Waarvan eerste arbeids-kaarten	Totaal	Waarvan eerste arbeids-kaarten	Totaal	Waarvan eerste arbeids-kaarten	Totaal	Waarvan eerste arbeids-kaarten	Totaal	Waarvan eerste arbeids-kaarten B	Totaal	Waarvan eerste arbeids-kaarten B	Totaal	Waarvan eerste arbeids-kaarten B
Afrika totaal	**1.129**	**942**	**857**	**680**	**759**	**527**	**727**	**483**	**341**	**184**	**227**	**80**	**278**	**122**	**328**	**163**
Zuid-Afrika	54	47	43	31	36	16	40	21	36	19	29	12	35	14	44	27
Kongo (DR)	476	411	310	257	201	136	166	118	65	37	40	10	50	25	59	26
Marokko	262	217	204	161	219	167	232	170	99	57	62	22	70	29	67	27
Amerika totaal	**602**	**353**	**615**	**343**	**644**	**373**	**619**	**289**	**473**	**218**	**451**	**200**	**522**	**271**	**575**	**288**
Brazilië	37	21	34	17	35	16	39	20	24	6	26	13	46	28	54	29
Canada	61	32	83	49	103	70	97	46	77	39	76	35	74	35	94	47
Verenigde Staten	378	212	349	177	361	197	342	143	274	120	258	106	281	141	283	133
Azië totaal	**522**	**343**	**516**	**319**	**553**	**311**	**557**	**285**	**487**	**244**	**437**	**214**	**544**	**265**	**662**	**364**
China	122	84	118	71	144	87	181	93	140	70	87	40	100	41	162	81
India	61	43	77	54	90	55	98	53	104	52	121	74	153	98	177	120
Japan	94	42	99	31	102	42	91	33	99	43	90	29	116	43	111	35
Europa totaal	**1.413**	**1.149**	**1.020**	**714**	**1.042**	**688**	**3.183**	**678**	**966**	**500**	**1.063**	**619**	**1.924**	**1.192**	**4.473**	**2.916**
Bulgarije	76	44	80	45	92	56	106	54	109	42	88	37	125	60	150	75
Estland	6	5	4	3	5	2	5	3	6	2	5	3	6	4	13	11
Hongarije	47	37	49	32	58	35	63	25	44	19	42	26	69	49	128	83
Letland	11	9	3	3	2	2	12	7	14	7	10	5	11	3	14	6
Litouwen	4	3	20	18	18	13	26	21	12	9	11	10	15	11	23	16
Polen	286	238	111	62	187	139	261	165	235	164	449	346	1.057	737	3.186	2.186
Tsjechië	46	44	35	25	47	34	39	22	39	22	32	22	72	52	96	61
Roemenië	186	148	108	64	135	93	165	86	151	77	165	61	250	124	442	242
Rusland	80	61	94	57	93	48	143	70	98	33	78	24	98	48	103	54
Slovakije	54	48	32	22	47	31	58	27	36	15	27	16	34	19	123	88
Slovenië	4	3	2	1	3	2	5	4	3	0	3	3	9	7	11	7
Turkije	139	115	129	104	119	80	115	82	74	39	56	29	78	38	39	37
Oceanie totaal	**44**	**28**	**58**	**33**	**57**	**39**	**57**	**24**	**50**	**22**	**49**	**25**	**54**	**22**	**58**	**26**
Australië	28	17	40	24	41	27	41	18	37	17	40	21	44	18	48	23
Overige	255	230	15	12	6	5	10	7	2	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	**3.965**	**3.045**	**3.081**	**2.101**	**3.061**	**1.943**	**3.183**	**1.766**	**2.319**	**1.168**	**2.227**	**1.138**	**3.322**	**1.872**	**6.096**	**3.757**

Bron: FOD WASO

Bijlage 9. Arbeidskaarten C afgeleverd volgens nationaliteit

					Waarvan vrouwen			
	2003	2004	2005	2006	2003	2004	2005	2006
Afrika totaal	**11.663**	**13.150**	**13.591**	**13.361**	**3.592**	**4.478**	**4.749**	**4.881**
Algerije	528	411	372	328	82	82	76	79
Burundi	336	417	428	399	159	202	218	207
Kameroen	1.053	1.219	1.461	1.621	358	443	532	622
Kongo (DR)	2.341	3.092	3.133	2.882	1.059	1.456	1.510	1.439
Ivoorkust	360	522	622	622	69	108	123	147
Guinee	677	648	805	882	121	163	234	257
Marokko	2.170	2.306	2.022	1.966	397	570	476	480
Ruanda	908	1.031	875	905	444	483	425	455
Togo	447	591	764	756	92	142	184	195
Amerika totaal	**520**	**773**	**735**	**766**	**244**	**394**	**406**	**425**
Centraal en zuid Amerika	456	648	578	623	217	333	321	335
Azië totaal	**5.586**	**7.745**	**7.163**	**6.956**	**1.774**	**2.753**	**2.525**	**2.502**
Armenië	286	436	429	521	123	198	196	233
China	1.058	1.983	2.010	1.831	461	928	991	870
Irak	406	653	696	735	76	108	77	83
Iran	804	1.246	1.015	854	253	413	347	300
Nepal	240	407	578	667	38	78	91	128
Europa totaal	**6.270**	**7.680**	**5931**	**5192**	**2655**	**3385**	**2.748**	**2.540**
Albanië	449	484	343	289	202	221	157	148
Bulgarije	216	254	225	219	125	155	158	141
Estland	4	11	11	6	4	8	7	4
Hongarije	30	36	53	52	19	32	43	37
Letland	10	19	18	26	7	16	13	22
Litouwen	12	17	17	27	9	13	13	21
Polen	172	292	360	416	120	220	278	335
Tsjechië	27	43	37	50	21	34	30	43
Roemenië	188	288	289	335	134	196	196	234
Rusland	2.725	3.456	2.237	1.396	1.131	1.437	932	584
Slovakije	33	71	65	84	23	43	41	51
Slovenië	2	3	9	5	2	3	7	4
Turkije	660	789	708	693	184	231	206	195
Servie-Montenegro	1.126	1.223	209	172	400	456	72	65
Oceanie totaal	**16**	**19**	**14**	**21**	**8**	**10**	**11**	**15**
Overige	88	181	178	232	30	86	67	77
Totaal	24.143	29.548	27.612	26.528	8.303	11.106	10.506	10.440

Bron : FOD WASO

Bijlage 10. In de loop van het jaar gestarte zelfstandigen en helpers											
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Polen	108	194	238	180	200	285	365	537	1.206	1.880	2.411
Nederland	1.954	1.768	1.173	1.006	990	1.036	876	1.041	1.258	1.505	1.752
Frankrijk	1.379	1.489	1.045	737	819	801	764	871	911	1.028	1.269
Roemenië	40	38	32	23	44	53	134	186	423	750	1.009
Italië	1.671	1.983	1.224	799	825	746	734	762	802	769	865
Portugal	400	400	324	149	142	237	244	382	336	316	453
Turkije	406	496	357	317	330	265	267	324	383	448	427
Marokko	400	431	331	298	315	313	300	398	447	430	415
Duitsland	315	369	294	186	203	187	199	201	275	287	317
Verenigd Koninkrijk	393	438	275	300	306	294	270	251	313	298	279
Spanje	328	394	236	213	138	187	162	173	186	207	180
Pakistan	90	135	133	83	108	115	130	171	233	205	177
China	68	66	57	41	73	62	78	107	97	124	137
Griekenland	237	246	175	121	134	110	103	93	125	98	101
India	39	52	62	50	45	34	64	82	84	120	98
Verenigde Staten	78	77	62	47	57	51	41	72	57	66	71
Kongo (DR)	79	102	64	70	69	77	55	65	55	66	45
Zweden	47	66	45	34	42	38	30	25	32	23	38
Algerije	42	43	41	36	37	37	29	46	35	45	37
Tunisië	26	41	32	20	27	15	15	16	16	26	37
Denemarken	29	39	22	35	29	26	26	20	23	36	33
Ierland	42	67	36	25	31	29	31	24	30	36	33
Luxemburg	46	37	34	23	34	23	26	26	30	34	26
Oostenrijk	22	22	33	18	20	14	13	16	22	19	23
Finland	17	33	19	12	19	18	15	17	11	12	22
Vluchtelingen en Staatlozen	12	16	19	10	6	7	9	3	8	10	12
Andere landen	824	939	704	585	706	597	761	951	1.318	1.489	1.524
Totaal buitenlanders	**9.092**	**9.981**	**7.067**	**5.418**	**5.749**	**5.657**	**5.741**	**6.860**	**8.716**	**10.327**	**11.791**
België	58.421	70.880	53.969	49.008	48.358	46.452	43.581	48.161	51.522	56.082	60.082
Algemeen totaal	**67.513**	**80.861**	**61.036**	**54.426**	**54.107**	**52.109**	**49.322**	**55.021**	**60.238**	**66.409**	**71.873**
Bron: RSVZ											

Bijlage 11. Raming van de beroepsbevolking[1] volgens nationaliteit

												Waarvan vrouwen							
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
België[2]	4.054.991	4.059.058	4.070.383	4.104.428	4.143.223	4.188.873	4.206.696	4.255.973	4.286.895	4.341.347	4.382.232	1.824.377	1.826.511	1.838.122	1.858.198	1.903.041	1.919.060	1.970.065	1.992.987
EU																			
Duitsland	8.560	9.073	9.365	9.182	9.236	9.222	9.572	9.848	10.902	11.633	12.397	3.806	3.884	3.890	4.114	4.323	4.776	5.150	5.408
Oostenrijk	355	445	535	562	576	581	629	641	708	715	730	250	267	268	285	294	336	340	359
Denemarken	610	616	660	681	742	730	746	732	790	796	814	348	394	362	351	352	377	383	389
Spanje	22.926	23.299	23.581	23.000	22.589	22.188	21.981	21.418	21.736	21.553	21.222	9.683	9.594	9.535	9.531	9.283	9.640	9.543	9.430
Finland	291	383	417	449	496	516	568	539	565	586	629	267	303	303	348	327	350	360	397
Frankrijk	54.327	57.304	60.794	63.337	68.788	71.233	71.686	73.015	77.667	81.077	86.539	25.097	26.962	28.285	28.730	29.361	31.712	33.242	35.272
Griekenland	7.107	7.093	7.190	7.123	7.013	6.831	6.636	6.377	6.502	6.314	6.061	2.790	2.787	2.730	2.608	2.521	2.566	2.520	2.414
Ierland	977	985	1.011	1.042	1.072	1.071	1.109	1.146	1.195	1.205	1.184	553	569	556	555	567	589	582	567
Italië	101.551	103.990	104.528	97.076	94.431	91.399	88.932	86.092	86.297	84.093	82.826	34.688	34.327	33.584	32.846	31.910	32.456	31.810	31.576
Luxemburg	1.504	1.506	1.559	1.460	1.460	1.448	1.398	1.400	1.418	1.446	1.471	543	561	554	530	549	554	581	596
Nederland	32.174	33.627	34.417	33.624	34.029	34.246	34.439	35.110	37.952	40.918	43.887	11.610	11.986	12.328	12.447	12.803	14.156	15.512	17.051
Portugal	11.260	11.919	12.179	12.334	12.341	12.442	12.700	13.346	14.192	14.730	15.036	4.968	5.001	5.047	5.144	5.369	5.814	6.025	6.185
Verenigd Koninkrijk	8.405	8.652	8.827	8.873	9.154	9.229	9.348	9.060	9.578	9.603	9.514	3.266	3.366	3.404	3.447	3.334	3.530	3.551	3.513
Zweden	883	1.003	1.122	1.057	1.105	1.119	1.122	1.105	1.208	1.231	1.275	413	449	439	463	460	505	521	585
Nieuwe EU lidstaten																			
Cyprus	..	..	..	..	..	..	..	..	44	45	48	..	..	..	..	..	24	24	27
Estland	..	..	..	..	..	..	..	..	63	59	74	..	..	..	..	..	49	41	53
Hongarije	..	..	..	270	335	334	339	491	598	582	645	159	203	198	206	282	329	325	354
Letland	..	..	..	..	..	..	..	..	113	102	121	..	..	..	..	..	88	39	90
Litouwen	..	..	..	..	..	..	..	..	175	210	234	..	..	..	..	..	108	128	131
Malta	..	..	..	..	..	..	..	..	48	49	48	..	..	..	..	..	21	22	23
Polen	..	..	..	2.819	3.220	4.024	4.759	5.608	7.745	10.957	13.404	1.515	1.711	2.123	2.418	2.660	3.444	4.476	5.020
Tsjechië	..	..	..	..	..	..	..	..	483	583	617	..	..	..	..	..	296	325	300
Slowakije	..	..	..	..	..	..	..	..	523	681	971	..	..	..	..	..	291	372	484
Slovenië	..	..	..	..	..	..	..	..	81	75	82	..	..	..	..	..	50	47	43
Niet EU																			
Algerije	3.173	3.367	3.429	3.405	3.332	3.647	3.809	4.117	4.272	4.505	4.255	1.033	1.007	1.023	958	1.001	1.044	1.080	996
Bulgarije	..	..	..	..	..	..	..	..	1.469	1.778	2.179	..	..	..	..	..	670	819	1.088
Kongo (DR)	3.966	4.182	4.608	4.914	5.389	6.307	7.004	7.005	8.712	9.126	9.075	2.121	2.299	2.688	3.017	2.934	3.887	4.116	4.132
Marokko	44.627	44.485	46.077	43.390	41.338	40.230	38.604	36.802	39.907	38.030	36.256	11.918	11.287	10.789	10.390	9.912	10.806	10.251	9.888
Roemenië	..	..	..	..	..	..	..	1.771	2.461	3.394	5.014	..	..	..	..	760	1.089	1.450	2.266
Tunisië	2.289	2.216	2.171	1.971	1.957	1.919	1.857	1.869	2.223	2.130	2.106	416	439	413	381	367	429	474	477
Turkije	30.468	30.082	31.561	26.598	23.979	21.905	20.952	20.246	21.129	19.333	18.024	9.988	8.908	7.973	7.263	6.832	6.959	5.952	5.482
Andere nationaliteiten	35.426	36.237	40.835	39.507	45.357	51.844	55.753	58.273	67.080	72.143	73.073	14.136	16.359	18.924	20.600	20.476	24.408	27.918	28.501
Totaal buitenlanders	**370.879**	**380.464**	**394.866**	**382.674**	**387.939**	**392.465**	**393.943**	**396.012**	**427.836**	**439.681**	**449.810**	**139.568**	**142.663**	**145.416**	**146.632**	**146.676**	**161.353**	**167.978**	**173.096**
Waarvan EU	250.930	259.895	266.185	259.800	263.032	262.255	260.866	259.830	280.583	289.242	299.828	98.282	100.450	101.285	101.399	101.453	112.063	115.918	120.266
Algemeen totaal	**4.425.870**	**4.439.522**	**4.465.249**	**4.487.102**	**4.531.162**	**4.581.338**	**4.600.639**	**4.651.985**	**4.714.731**	**4.781.028**	**4.832.042**	**1.963.945**	**1.969.174**	**1.983.538**	**2.004.830**	**2.049.717**	**2.080.413**	**2.138.043**	**2.166.083**

Bron : ADSEI (EAK), RSVZ, CIMIRe, RVA, NBB. Berekeningen: FOD WASO

1 Uitgezonderd het saldo van de grensarbeid, de beroepsbevolking wordt immers berekend aan de hand van de binnenlandse arbeid.
2 De berekening van binnenlandse werkgelegenheid van de Belgen gebeurt aan de hand van een raming van de Nationale Bank van België. De verdeling naar geslacht wordt geraamd op grond van de cijfers van de arbeidskrachtenenquête.

Bijlage 12. Activiteitsgraad, werkzaamheidsgraad en werkloosheidgraad van de Belgische en de buitenlandse bevolking

		Bevolking van 15 tot 64 jaar	Beroepsbevolking[1]	Werklozen	Activiteitsgraad	Werkzaamheidsgraad	Werkloosheidsgraad
1999	**Belgen**	**6.042.924**	**3.717.229**	**387.199**	**67,9%**	**61,5%**	**9,4%**
	Mannen	3.027.857	2.118.419	160.528	75,3%	70,0%	7,0%
	Vrouwen	3.015.067	1.598.810	208.066	59,9%	53,0%	11,5%
	Buitenlanders	**672.204**	**294.771**	**87.903**	**56,9%**	**43,9%**	**23,0%**
	Mannen	354.074	196.062	47.044	68,7%	55,4%	19,4%
	Vrouwen	318.130	98.709	40.859	43,9%	31,0%	29,3%
	Totaal	**6.715.128**	**4.012.000**	**475.102**	**66,8%**	**59,7%**	**10,6%**
	Mannen	3.381.931	2.314.481	208.676	74,6%	68,4%	8,3%
	Vrouwen	3.333.197	1.697.519	266.426	58,9%	50,9%	13,6%
2000	**Belgen**	**6.060.773**	**3.788.433**	**354.790**	**68,4%**	**62,5%**	**8,6%**
	Mannen	3.037.666	2.169.988	146.724	76,3%	71,4%	6,3%
	Vrouwen	3.023.107	1.618.445	208.066	60,4%	53,5%	11,4%
	Buitenlanders	**663.125**	**303.567**	**84.358**	**58,5%**	**45,8%**	**21,7%**
	Mannen	347.960	200.670	44.601	70,5%	57,7%	18,2%
	Vrouwen	315.165	102.897	39.757	45,3%	32,6%	27,9%
	Totaal	**6.723.898**	**4.092.000**	**439.148**	**67,4%**	**60,9%**	**9,7%**
	Mannen	3.385.626	2.370.658	191.325	75,7%	70,0%	7,5%
	Vrouwen	3.338.272	1.721.342	247.823	59,0%	51,6%	12,6%
2001	**Belgen**	**6.094.672**	**3.842.587**	**346.286**	**68,7%**	**63,0%**	**8,3%**
	Mannen	3.055.581	2.204.630	146.121	76,9%	72,2%	6,2%
	Vrouwen	3.039.091	1.637.957	200.165	60,5%	53,9%	10,9%
	Buitenlanders	**648.667**	**307.413**	**85.042**	**60,5%**	**47,4%**	**21,7%**
	Mannen	339.851	201.771	45.274	72,7%	59,4%	18,3%
	Vrouwen	308.816	105.642	39.768	47,1%	34,2%	27,3%
	Totaal	**6.743.339**	**4.150.000**	**431.328**	**67,9%**	**61,5%**	**9,4%**
	Mannen	3.395.432	2.406.401	191.395	76,5%	70,9%	7,4%
	Vrouwen	3.347.907	1.743.599	239.933	59,2%	52,1%	12,1%
2002	**Belgen**	**6.126.761**	**3.839.178**	**367.518**	**68,7%**	**62,7%**	**8,7%**
	Mannen	3.071.947	2.186.537	161.961	76,4%	71,2%	6,9%
	Vrouwen	3.054.814	1.652.641	205.557	60,8%	54,1%	11,1%
	Buitenlanders	**647.661**	**305.822**	**88.108**	**60,8%**	**47,2%**	**22,4%**
	Mannen	339.503	199.592	47.712	72,8%	58,8%	19,3%
	Vrouwen	308.158	106.230	40.396	47,6%	34,5%	27,6%
	Totaal	**6.774.422**	**4.145.000**	**455.626**	**67,9%**	**61,2%**	**9,9%**
	Mannen	3.411.450	2.386.129	209.673	76,1%	69,9%	8,1%
	Vrouwen	3.362.972	1.758.871	245.953	59,6%	52,3%	12,3%
2003	**Belgen**	**6.151.296**	**3.842.849**	**413.124**	**69,2%**	**62,5%**	**9,7%**
	Mannen	3.084.505	2.167.284	185.648	76,3%	70,3%	7,9%
	Vrouwen	3.066.792	1.675.565	227.476	62,1%	54,6%	12,0%
	Buitenlanders	**653.513**	**302.151**	**93.847**	**60,6%**	**46,2%**	**23,7%**
	Mannen	341.629	196.728	52.604	73,0%	57,6%	21,1%
	Vrouwen	311.884	105.423	41.243	47,0%	33,8%	28,1%
	Totaal	**6.804.809**	**4.145.000**	**506.971**	**68,4%**	**60,9%**	**10,9%**
	Mannen	3.426.134	2.364.012	238.252	76,0%	69,0%	9,2%
	Vrouwen	3.378.675	1.780.988	268.719	60,7%	52,7%	13,1%
2004	**Belgen**	**6.174.832**	**3.843.599**	**443.296**	**69,4%**	**62,2%**	**10,3%**
	Mannen	3.096.936	2.166.689	201.146	76,5%	70,0%	8,5%
	Vrouwen	3.077.896	1.676.910	242.150	62,3%	54,5%	12,6%
	Buitenlanders	**660.346**	**328.401**	**99.426**	**64,8%**	**49,7%**	**23,2%**
	Mannen	343.142	211.705	54.777	77,7%	61,7%	20,6%
	Vrouwen	317.205	116.696	44.649	50,9%	36,8%	27,7%
	Totaal	**6.835.178**	**4.172.000**	**542.722**	**69,0%**	**61,0%**	**11,5%**
	Mannen	3.440.078	2.378.394	255.923	76,6%	69,1%	9,7%
	Vrouwen	3.395.101	1.793.606	286.799	61,3%	52,8%	13,8%
2005	**Belgen**	**6.205.139**	**3.872.953**	**468.394**	**70,0%**	**62,4%**	**10,8%**
	Mannen	3.112.259	2.160.865	210.417	76,2%	69,4%	8,9%
	Vrouwen	3.092.880	1.712.088	257.977	63,7%	55,4%	13,1%
	Buitenlanders	**673.740**	**339.047**	**100.634**	**65,3%**	**50,3%**	**22,9%**
	Mannen	348.255	217.127	54.576	78,0%	62,3%	20,1%
	Vrouwen	325.486	121.920	46.058	51,6%	37,5%	27,4%
	Totaal	**6.878.879**	**4.212.000**	**569.028**	**69,5%**	**61,2%**	**11,9%**
	Mannen	3.460.513	2.377.992	264.993	76,4%	68,7%	10,0%
	Vrouwen	3.418.366	1.834.008	304.035	62,5%	53,7%	14,2%
2006	**Belgen**	**6.246.374**	**3.905.670**	**476.562**	**70,2%**	**62,5%**	**10,9%**
	Mannen	3.132.684	2.170.143	219.102	76,3%	69,3%	9,2%
	Vrouwen	3.113.690	1.735.527	257.460	64,0%	55,7%	12,9%
	Buitenlanders	**695.129**	**353.430**	**96.380**	**64,7%**	**50,8%**	**21,4%**
	Mannen	358.208	224.505	52.209	77,2%	62,7%	18,9%
	Vrouwen	336.921	128.925	44.171	51,4%	38,3%	25,5%
	Totaal	**6.941.503**	**4.259.100**	**572.942**	**69,6%**	**61,4%**	**11,9%**
	Mannen	3.490.892	2.394.648	271.311	76,4%	68,6%	10,2%
	Vrouwen	3.468.396	1.864.452	301.631	62,5%	53,8%	13,9%

Bron :ADSEI (EAK), RSVZ, CIMIRe, RVA, NBB. Berekeningen: FOD WASO

1 Uitgezonderd het saldo van de grensarbeid, de beroepsbevolking wordt immers berekend aan de hand van de binnenlandse arbeid.

Bijlage 13.Verdeling van de binnenlandse arbeid als loontrekkende naar nationaliteit

												Waarvan vrouwen							
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
België[1]	2.944.995	2.958.551	3.008.141	3.065.444	3.140.773	3.199.722	3.201.326	3.210.589	3.215.437	3.242.380	3.270.228	1.344.845	1.382.349	1.409.525	1.422.665	1.441.917	1.455.825	1.487.168	1.513.361
EU																			
Duitsland	5.382	5.782	6.149	6.275	6.446	6.497	6.750	6.963	7.739	8.226	8.847	2.509	2.640	2.686	2.855	3.030	3.327	3.546	3.788
Oostenrijk	201	279	349	382	393	417	453	440	485	486	489	169	183	196	214	208	234	247	255
Denemarken	413	421	461	480	541	528	550	532	574	569	585	252	298	276	276	275	295	288	301
Spanje	16.752	17.178	17.809	17.815	17.845	17.567	17.187	16.475	16.567	16.332	16.020	7.233	7.372	7.350	7.276	7.017	7.234	7.149	7.056
Finland	192	264	295	343	369	395	433	394	450	478	481	209	225	235	268	253	288	308	315
Frankrijk	36.690	39.633	43.412	47.296	53.609	56.158	56.633	57.174	60.618	63.369	68.882	17.113	19.362	20.635	21.206	21.567	23.369	24.577	26.698
Griekenland	3.818	3.851	4.053	4.136	4.187	4.196	4.040	3.786	3.813	3.700	3.481	1.609	1.666	1.692	1.615	1.526	1.553	1.513	1.435
Ierland	727	717	738	767	801	795	827	860	887	873	855	439	460	450	446	460	471	456	441
Italië	62.816	65.168	68.209	65.330	64.578	63.239	61.082	57.661	57.373	55.424	54.550	20.655	20.847	20.801	20.510	19.484	19.812	19.371	19.524
Luxemburg	862	886	972	977	982	978	945	936	939	935	953	366	386	386	372	383	388	397	401
Nederland	19.561	20.520	21.456	22.320	22.840	22.907	23.126	23.212	25.144	26.904	29.196	7.607	8.008	8.233	8.464	8.644	9.543	10.335	11.475
Portugal	7.793	8.307	8.589	8.885	9.186	9.262	9.459	9.720	10.271	10.791	10.951	3.736	3.839	3.861	3.942	4.068	4.364	4.556	4.713
Verenigd Koninkrijk	5.446	5.700	5.972	6.147	6.430	6.475	6.553	6.249	6.629	6.568	6.488	2.323	2.477	2.518	2.560	2.461	2.613	2.594	2.582
Zweden	536	629	740	752	786	820	814	790	884	912	939	320	340	348	363	357	399	401	447
Nieuwe EU lidstaten																			
Cyprus	..	..	..	8	10	17	16	25	38	35	29	4	4	9	9	16	23	23	18
Estland	..	..	..	19	18	14	18	36	50	48	56	9	9	9	14	28	37	32	37
Hongarije	..	..	..	187	242	267	277	321	397	360	425	116	148	165	171	195	231	209	239
Letland	..	..	..	18	31	31	38	56	89	78	81	8	18	20	29	41	68	19	61
Litouwen	..	..	..	13	31	32	41	64	106	106	128	8	20	23	30	48	77	69	76
Malta	..	..	..	15	16	19	23	28	41	38	37	5	6	7	6	9	18	17	17
Polen	..	..	..	1.564	1.805	2.311	2.659	2.997	4.039	5.347	6.897	955	1.075	1.370	1.584	1.720	2.296	2.863	3.539
Tsjechië	..	..	..	104	154	181	224	298	362	336	386	58	93	108	127	175	223	201	220
Slowakije	..	..	..	70	146	198	231	305	378	407	644	33	69	96	118	168	208	214	302
Slovenië	..	..	..	25	33	31	30	50	67	57	59	8	10	7	10	28	39	34	31
Niet EU																			
Algerije	1.661	1.646	1.815	1.812	1.787	1.917	2.004	2.049	2.379	2.316	2.344	468	438	432	414	379	450	429	442
Bulgarije	..	..	..	..	..	..	..	684	834	890	969	..	..	..	..	359	467	502	588
Kongo (DR)	2.372	2.334	2.644	2.968	3.351	3.637	3.785	3.880	4.855	4.900	5.202	1.189	1.333	1.494	1.538	1.513	2.011	2.062	2.198
Marokko	23.986	23.268	25.257	23.323	22.112	21.548	19.804	17.745	20.467	19.976	19.284	4.939	4.493	4.368	4.157	3.813	4.586	4.659	4.692
Roemenië	..	..	..	..	..	..	..	1.288	1.578	1.718	1.969	..	..	..	..	595	819	931	1.198
Tunesië	1.245	1.220	1.270	1.118	1.125	1.180	1.162	1.093	1.290	1.270	1.277	235	253	233	220	205	240	253	275
Turkije	16.442	15.938	17.807	13.412	11.570	10.813	9.933	9.125	10.241	10.014	9.716	4.425	3.611	3.254	2.834	2.600	2.854	2.708	2.674
Andere nationaliteiten	18.110	18.708	21.862	20.995	24.803	27.848	30.577	32.147	41.391	41.157	43.552	7.421	8.690	9.867	10.940	11.445	15.452	15.254	16.614
Totaal buitenlanders	**225.005**	**232.449**	**249.859**	**247.556**	**256.227**	**260.278**	**259.674**	**255.411**	**278.563**	**284.620**	**295.772**	**84.421**	**88.373**	**91.129**	**92.568**	**92.116**	**102.703**	**106.217**	**112.652**
Waarvan EU	161.189	169.335	179.204	181.905	188.993	190.234	188.852	185.192	197.940	202.379	211.459	64.540	68.103	69.667	70.367	69.733	77.110	79.419	83.971
Algemeen totaal	**3.170.000**	**3.191.000**	**3.258.000**	**3.313.000**	**3.397.000**	**3.460.000**	**3.461.000**	**3.466.000**	**3.494.000**	**3.527.000**	**3.566.000**	**1.429.266**	**1.470.722**	**1.500.654**	**1.515.233**	**1.534.033**	**1.558.528**	**1.593.385**	**1.626.013**

Bron : ADSEI (EAK), CIMIRe, NBB. Berekeningen: FOD WASO.

1 De berekening van binnenlandse werkgelegenheid van de Belgen gebeurt aan de hand van een raming van de Nationale Bank van België. De verdeling naar geslacht wordt geraamd op grond van de cijfers van de arbeidskrachtenenquête.

Bijlage 14. Verdeling van de binnenlandse arbeid als niet loontrekkende naar nationaliteit

												Waarvan vrouwen							
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
België[1]	658.552	654.812	648.326	651.785	647.660	642.865	637.852	632.260	628.162	630.573	635.442	253.966	236.096	228.433	229.976	233.648	221.085	224.920	222.167
EU																			
Duitsland	1.991	2.051	2.100	1.823	1.794	1.814	1.803	1.736	1.872	1.922	2.012	693	693	709	704	657	743	781	814
Oostenrijk	125	132	150	149	148	144	150	153	159	156	163	61	63	61	58	60	63	58	63
Denemarken	142	158	154	167	164	161	156	152	166	168	178	71	68	57	53	49	53	61	60
Spanje	1.988	2.020	1.993	1.739	1.692	1.698	1.696	1.658	1.688	1.673	1.669	562	550	571	551	514	530	541	542
Finland	73	89	98	84	91	100	105	99	87	89	96	45	54	57	63	54	44	43	48
Frankrijk	7.902	7.864	7.824	6.799	6.837	6.826	6.750	6.649	6.867	7.029	7.412	2.810	2.822	2.844	2.763	2.613	2.654	2.734	2.919
Griekenland	1.563	1.512	1.512	1.428	1.406	1.356	1.322	1.246	1.283	1.242	1.208	415	398	394	364	340	357	359	352
Ierland	192	199	212	222	227	230	238	234	240	257	255	80	84	84	86	83	85	96	91
Italië	12.832	12.882	12.785	9.714	9.657	9.459	9.196	8.909	8.941	8.817	8.740	2.653	2.672	2.592	2.456	2.280	2.290	2.259	2.228
Luxemburg	377	366	368	293	296	281	282	273	279	285	287	90	91	81	83	82	85	88	88
Nederland	9.848	10.495	10.727	9.243	9.315	9.429	9.228	9.264	9.723	10.190	10.568	2.818	2.874	2.975	2.833	2.759	2.925	3.181	3.412
Portugal	1.776	1.762	1.765	1.700	1.606	1.624	1.616	1.790	1.829	1.847	1.987	319	319	329	304	340	360	387	395
Verenigd Koninkrijk	2.154	2.193	2.198	2.096	2.161	2.169	2.146	2.125	2.216	2.238	2.244	622	615	597	573	546	563	602	604
Zweden	322	341	350	279	279	272	269	258	256	250	259	80	84	78	79	77	75	80	91
Nieuwe EU lidstaten																			
Cyprus	..	..	..	..	..	..	..	4	5	7	13	..	..	..	..	0	0	0	4
Estland	..	..	..	..	..	..	..	1	4	5	8	..	..	..	..	0	3	5	8
Hongarije	..	..	..	..	..	..	..	75	103	125	114	..	..	..	..	32	39	57	49
Letland	..	..	..	..	..	..	..	7	3	7	13	..	..	..	..	3	1	6	10
Litouwen	..	..	..	..	..	..	..	35	56	80	78	..	..	..	..	15	21	38	34
Malta	..	..	..	..	..	..	..	5	4	5	7	..	..	..	..	1	0	2	4
Polen	309	382	559	773	872	1.068	1.302	1.736	2.738	4.516	5.510	247	285	314	295	344	457	838	792
Tsjechië	..	..	..	..	..	..	..	16	41	173	156	..	..	..	..	6	15	70	26
Slowakije	..	..	..	..	..	..	..	39	47	76	85	..	..	..	..	22	26	50	53
Slovenië	..	..	..	..	..	..	..	0	6	8	14	..	..	..	..	0	4	5	5
Niet EU																			
Algerije	246	240	229	208	208	192	176	190	177	201	179	44	55	53	43	53	45	57	42
Bulgarije	..	..	..	..	..	..	..	..	634	885	889	..	..	..	..	..	202	316	294
Kongo (DR)	308	339	358	370	392	402	369	370	334	349	297	123	127	119	97	92	81	89	79
Marokko	1.933	1.936	1.896	1.831	1.692	1.627	1.500	1.529	1.523	1.671	1.567	338	321	300	236	214	195	238	215
Roemenië	..	..	..	..	..	..	..	471	875	1.666	2.380	..	..	..	..	156	263	511	654
Tunesië	283	264	247	202	189	158	146	139	222	135	127	22	19	18	19	16	15	23	20
Turkije	1.694	1.754	1.760	1.772	1.742	1.557	1.412	1.398	1.435	1.718	1.633	480	457	380	303	253	236	310	260
Andere nationaliteiten	6.390	6.209	6.389	6.323	6.572	6.568	6.286	6.177	6.025	6.638	7.511	1.715	1.873	1.900	1.699	1.646	1.563	1.819	2.018
Totaal buitenlanders	**52.448**	**53.188**	**53.674**	**47.215**	**47.340**	**47.135**	**46.148**	**46.740**	**49.838**	**54.427**	**57.658**	**14.288**	**14.524**	**14.513**	**13.662**	**13.307**	**13.993**	**15.703**	**16.273**
Waarvan EU	41.285	42.064	42.236	35.736	35.673	35.563	34.957	34.547	38.613	41.164	43.075	11.319	11.387	11.429	10.970	10.454	11.395	12.340	12.691
Algemeen totaal	**711.000**	**708.000**	**702.000**	**699.000**	**695.000**	**690.000**	**684.000**	**679.000**	**678.000**	**685.000**	**693.100**	**268.254**	**250.620**	**242.946**	**243.638**	**246.955**	**235.078**	**240.623**	**238.440**

Bron : ADSEI (EAK), RSVZ, NBB. Berekeningen: FOD WASO

1 De berekening van binnenlandse werkgelegenheid van de Belgen gebeurt aan de hand van een raming van de Nationale Bank van België. De verdeling naar geslacht wordt geraamd op grond van de cijfers van de arbeidskrachtenenquête.

Bijlage 15. Verdeling van de werkloosheid[1] naar nationaliteit

												Waarvan vrouwen							
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
België	451.444	445.695	413.916	387.199	354.790	346.286	367.518	413.124	443.296	468.394	476.562	225.567	208.066	200.165	205.557	227.476	242.150	257.977	257.460
EU																			
Duitsland	1.187	1.240	1.116	1.084	996	911	1.019	1.149	1.291	1.485	1.538	604	551	495	555	636	706	823	806
Oostenrijk	29	34	36	31	35	20	26	48	64	73	78	20	21	11	13	26	39	35	41
Denemarken	55	37	45	34	37	41	40	48	50	59	51	25	28	29	22	28	29	34	28
Spanje	4.186	4.101	3.779	3.446	3.052	2.923	3.098	3.285	3.481	3.548	3.533	1.888	1.672	1.614	1.704	1.752	1.876	1.853	1.832
Finland	26	30	24	22	36	21	30	46	28	19	52	13	24	11	17	20	18	9	34
Frankrijk	9.735	9.807	9.558	9.242	8.342	8.249	8.303	9.192	10.182	10.679	10.245	5.174	4.778	4.806	4.761	5.181	5.689	5.931	5.655
Griekenland	1.726	1.730	1.625	1.559	1.420	1.279	1.274	1.345	1.406	1.372	1.372	766	723	644	629	655	656	648	627
Ierland	58	69	61	53	44	46	44	52	68	75	74	34	25	22	23	24	33	30	35
Italië	25.903	25.940	23.534	22.032	20.196	18.701	18.654	19.522	19.983	19.852	19.536	11.380	10.808	10.191	9.880	10.146	10.354	10.180	9.824
Luxemburg	265	254	219	190	182	189	171	191	200	226	231	87	84	87	75	84	81	96	107
Nederland	2.765	2.612	2.234	2.061	1.874	1.910	2.085	2.634	3.085	3.824	4.123	1.185	1.104	1.120	1.150	1.400	1.688	1.996	2.164
Portugal	1.691	1.850	1.825	1.749	1.549	1.556	1.625	1.836	2.092	2.092	2.098	913	843	857	898	961	1.090	1.082	1.077
Verenigd Koninkrijk	805	759	657	630	563	585	649	686	733	797	782	321	274	289	314	327	354	355	327
Zweden	25	33	32	26	40	27	39	57	68	69	77	13	25	13	21	26	31	40	47
Nieuwe EU lidstaten																			
Cyprus	..	..	..	..	..	..	..	..	1	3	6	..	..	..	..	..	1	1	5
Estland	..	..	..	..	..	..	..	..	9	6	10	..	..	..	..	..	9	4	8
Hongarije	99	94	96	83	93	67	62	95	98	97	106	43	55	33	35	55	59	59	66
Letland	..	..	..	..	..	..	..	..	21	17	27	..	..	..	..	..	19	14	19
Litouwen	..	..	..	..	..	..	..	..	13	24	28	..	..	..	..	..	10	21	21
Malta	..	..	..	..	1	1	1	3	3	6	4	..	1	1	1	3	3	3	2
Polen	397	439	453	482	543	645	798	875	968	1.094	997	313	351	439	539	596	691	775	689
Tsjechië	..	..	..	..	..	..	..	..	80	74	75	..	..	..	..	..	58	54	54
Slowakije	..	..	..	..	..	..	..	..	98	198	242	..	..	..	..	..	57	108	129
Slovenië	..	..	..	..	..	..	..	..	8	10	9	..	..	..	..	..	7	8	7
Niet EU																			
Algerije	1.266	1.481	1.385	1.385	1.337	1.538	1.629	1.878	1.716	1.988	1.732	521	514	538	501	569	549	594	512
Bulgarije	..	..	..	..	1	1	0	2	1	3	321	..	1	0	0	1	1	1	206
Kongo (DR)	1.286	1.509	1.606	1.576	1.646	2.268	2.850	2.755	3.523	3.877	3.576	809	839	1.075	1.382	1.329	1.795	1.965	1.855
Marokko	18.708	19.281	18.924	18.236	17.534	17.055	17.300	17.528	17.917	16.383	15.405	6.641	6.473	6.121	5.997	5.885	6.025	5.354	4.981
Roemenië	..	..	..	..	13	9	13	12	8	10	665	..	8	6	6	9	7	8	414
Tunesië	761	732	654	651	643	581	549	637	711	725	702	159	167	162	142	146	174	198	182
Turkije	12.332	12.390	11.994	11.414	10.667	9.535	9.607	9.723	9.453	7.601	6.675	5.083	4.840	4.339	4.126	3.979	3.869	2.934	2.548
Andere nationaliteiten	10.121	10.405	11.476	11.917	13.528	16.894	18.255	20.262	22.076	24.348	22.010	4.867	5.557	6.871	7.611	7.415	8.679	10.845	9.869
Totaal buitenlanders	**93.426**	**94.827**	**91.333**	**87.903**	**84.372**	**85.052**	**88.121**	**93.861**	**99.435**	**100.634**	**96.380**	**40.859**	**39.766**	**39.774**	**40.402**	**41.253**	**44.657**	**46.058**	**44.171**
Waarvan EU	48.456	48.496	44.745	42.159	38.366	36.458	37.057	40.091	44.030	45.699	45.294	22.423	20.960	20.189	20.062	21.266	23.558	24.159	23.604
Algemeen totaal	**544.870**	**540.522**	**505.249**	**475.102**	**439.162**	**431.338**	**455.639**	**506.985**	**542.731**	**569.028**	**572.942**	**266.426**	**247.832**	**239.939**	**245.959**	**268.729**	**286.807**	**304.035**	**301.631**

Bron : RVA

1 Niet werkende werkzoekenden : Uitkeringsgerechtigde volledig werklozen + Andere verplicht ingeschrevenen (niet werkende) + Vrij ingeschreven werkzoekenden (niet werkende)

Bijlage 16. Graad van activiteit, werkzaamheid en werkloosheid volgens nationaliteit en geboorteland in 2006

		Bevolking van 15 tot 64 jaar	Werkenden	Werklozen	Activiteits-graad	Werk-zaamheids-graad	Werkloos-heidsgraad
Nationaliteit	Belgen	6.314.923	3.916.474	316.149	67,0%	62,0%	7,5%
	Mannen	3.172.945	2.178.821	154.773	73,5%	68,7%	6,6%
	Vrouwen	3.141.978	1.737.653	161.376	60,4%	55,3%	8,5%
	Buitenlanders EU	400.878	235.806	30.475	66,4%	58,8%	11,4%
	Mannen	210.049	140.703	15.018	74,1%	67,0%	9,6%
	Vrouwen	190.829	95.103	15.456	57,9%	49,8%	14,0%
	Buitenlanders niet-EU	224.870	80.503	36.337	52,0%	35,8%	31,1%
	Mannen	107.911	51.533	21.097	67,3%	47,8%	29,0%
	Vrouwen	116.959	28.970	15.240	37,8%	24,8%	34,5%
	Totaal	6.940.671	4.232.783	382.960	66,5%	61,0%	8,3%
	Mannen	3.490.905	2.371.057	190.888	73,4%	67,9%	7,5%
	Vrouwen	3.449.766	1.861.726	192.072	59,5%	54,0%	9,4%
Geboorteland	België	5.998.568	3.760.259	284.301	67,4%	62,7%	7,0%
	Mannen	3.032.594	2.092.616	138.688	73,6%	69,0%	6,2%
	Vrouwen	2.965.974	1.667.642	145.614	61,1%	56,2%	8,0%
	Buitenland EU	423.959	238.293	27.127	62,6%	56,2%	10,2%
	Mannen	205.284	135.120	12.158	71,7%	65,8%	8,3%
	Vrouwen	218.675	103.173	14.969	54,0%	47,2%	12,7%
	Buitenland niet-EU	518.144	234.232	71.532	59,0%	45,2%	23,4%
	Mannen	253.026	143.321	40.042	72,5%	56,6%	21,8%
	Vrouwen	265.118	90.911	31.490	46,2%	34,3%	25,7%
	Totaal	6.940.671	4.232.783	382.960	66,5%	61,0%	8,3%
	Mannen	3.490.905	2.371.057	190.888	73,4%	67,9%	7,5%
	Vrouwen	3.449.766	1.861.726	192.072	59,5%	54,0%	9,4%

Bron : ADSEI (EAK)

Bijlage 17. Verdeling van de beroepsbevolking volgens scholingsniveau naar nationaliteit en geboorteland

		Laag	Gemiddeld	Hoog
Nationalieit	Belgen	24,1%	39,4%	36,5%
	Mannen	27,0%	40,6%	32,5%
	Vrouwen	20,6%	37,9%	41,5%
	Buitenlanders EU	32,6%	33,0%	34,4%
	Mannen	36,3%	32,2%	31,5%
	Vrouwen	27,5%	34,1%	38,4%
	Buitenlanders niet-EU	40,9%	32,7%	26,4%
	Mannen	44,6%	31,2%	24,2%
	Vrouwen	34,9%	35,1%	30,0%
	Totaal	25,0%	38,8%	36,2%
	Mannen	28,0%	39,8%	32,2%
	Vrouwen	21,3%	37,6%	41,1%
Geboorteland	België	23,7%	39,8%	36,5%
	Mannen	26,8%	41,0%	32,2%
	Vrouwen	20,0%	38,3%	41,7%
	Buitenland EU	32,2%	32,1%	35,8%
	Mannen	35,1%	31,6%	33,4%
	Vrouwen	28,6%	32,7%	38,7%
	Buitenland niet-EU	36,1%	31,9%	32,1%
	Mannen	37,7%	31,7%	30,6%
	Vrouwen	33,5%	32,1%	34,4%
	Totaal	25,0%	38,8%	36,2%
	Mannen	28,0%	39,8%	32,2%
	Vrouwen	21,3%	37,6%	41,1%

Bron : ADSEI (EAK)

Bijlage 18. Werkloosheidsgraad per gewest naar nationaliteit en geboorteland

		Brussels hoofdstedelijk gewest	Vlaams gewest	Waals gewest	Land
Nationaliteit	Belgen	16,3%	4,6%	11,1%	7,5%
	Mannen	15,8%	3,9%	9,8%	6,6%
	Vrouwen	17,0%	5,4%	12,7%	8,5%
	Buitenlanders EU	13,3%	7,1%	13,6%	11,4%
	Mannen	n.s.	n.s.	10,6%	9,6%
	Vrouwen	n.s.	n.s.	18,4%	14,0%
	Buitenlanders niet-EU	33,1%	24,4%	40,8%	31,1%
	Mannen	31,5%	22,5%	n.s.	29,0%
	Vrouwen	35,9%	n.s.	n.s.	34,5%
	Totaal	17,7%	5,0%	11,8%	8,3%
	Mannen	17,3%	4,3%	10,4%	7,5%
	Vrouwen	18,2%	5,8%	13,5%	8,4%
Geboorteland	België	14,8%	4,2%	11,1%	7,0%
	Mannen	14,1%	3,7%	9,8%	6,2%
	Vrouwen	15,6%	4,9%	12,8%	8,0%
	Buitenland EU	10,7%	8,2%	11,9%	10,2%
	Mannen	n.s.	n.s.	9,0%	8,3%
	Vrouwen	n.s.	n.s.	15,7%	12,7%
	Buitenland niet-EU	28,3%	19,4%	22,0%	23,4%
	Mannen	27,1%	16,6%	21,1%	21,8%
	Vrouwen	30,5%	23,2%	23,2%	25,7%
	Totaal	17,7%	5,0%	11,8%	8,3%
	Mannen	17,3%	4,3%	10,4%	7,5%
	Vrouwen	18,2%	5,8%	13,5%	8,4%

n.s. : niet significant
Bron : ADSEI (EAK)

Bijlage 19. Werkloosheidsgraad per scholingsniveau naar nationaliteit en geboorteland in 2006

		Laag	Gemmideld	Hoog
Nationaliteit	Belgen	12,6%	7,4%	4,1%
	Mannen	10,9%	6,1%	3,7%
	Vrouwen	15,4%	9,2%	4,5%
	Buitenlanders EU	17,1%	11,5%	6,0%
	Mannen	14,8%	n.s.	n.s.
	Vrouwen	21,4%	15,2%	n.s.
	Buitenlanders niet-EU	36,7%	31,6%	21,8%
	Mannen	36,9%	26,2%	n.s.
	Vrouwen	36,3%	39,4%	n.s.
	Totaal	14,0%	8,2%	4,5%
	Mannen	12,4%	6,7%	4,1%
	Vrouwen	16,6%	10,1%	5,0%
Geboorteland	België	11,9%	7,0%	3,9%
	Mannen	10,5%	5,6%	3,4%
	Vrouwen	14,3%	8,9%	4,2%
	Buitenland EU	14,5%	11,1%	5,6%
	Mannen	12,7%	n.s.	n.s.
	Vrouwen	17,4%	15,6%	n.s.
	Buitenland niet-EU	31,3%	24,2%	13,6%
	Mannen	28,4%	23,6%	11,9%
	Vrouwen	36,3%	25,1%	16,0%
	Totaal	14,0%	8,2%	4,5%
	Mannen	12,4%	6,7%	4,1%
	Vrouwen	16,6%	10,1%	5,0%

n.s. : niet significant
Bron : ADSEI (EAK)

Bijlage 20. Werkzaamheidsgraad per gewest naar nationaliteit en geboorteland in 2006

		Brussels hoofdstedelijk gewest	Vlaams gewest	Waals gewest	Land
Nationaliteit	Belgen	55,1%	65,6%	57,0%	62,0%
	Mannen	61,3%	71,9%	64,2%	68,7%
	Vrouwen	48,9%	59,1%	49,8%	55,3%
	Buitenlanders EU	63,0%	62,7%	53,7%	58,8%
	Mannen	n.s.	n.s.	63,1%	67,0%
	Vrouwen	n.s.	n.s.	42,9%	49,8%
	Buitenlanders niet-EU	34,9%	41,3%	27,7%	35,8%
	Mannen	46,9%	54,2%	n.s.	57,8%
	Vrouwen	23,6%	n.s.	n.s.	24,8%
	Totaal	53,4%	65,0%	56,1%	61,0%
	Mannen	60,5%	71,5%	63,6%	67,9%
	Vrouwen	46,6%	58,3%	48,6%	54,0%
Geboorteland	België	56,8%	66,1%	57,3%	62,7%
	Mannen	61,4%	72,2%	64,4%	69,0%
	Vrouwen	52,3%	59,8%	50,3%	56,2%
	Buitenland EU	61,1%	58,7%	49,9%	56,2%
	Mannen	72,1%	69,1%	60,0%	65,8%
	Vrouwen	57,4%	48,8%	40,1%	47,2%
	Buitenland niet-EU	41,7%	48,1%	46,3%	45,2%
	Mannen	53,7%	60,1%	56,3%	56,6%
	Vrouwen	29,7%	36,8%	37,3%	34,3%
	Totaal	53,4%	65,0%	56,1%	61,0%
	Mannen	60,5%	71,5%	63,6%	67,9%
	Vrouwen	46,6%	58,3%	48,6%	54,0%

n.s. : niet significant
Bron : ADSEI (EAK)

Bijlage 21. Werkzaamheidsgraad per scholingsniveau per gewest naar nationaliteit en geboorteland in 2006

		Laag	Gemmideld	Hoog
Nationaliteit	Belgen	40,6%	65,9%	83,3%
	Mannen	49,9%	73,7%	86,5%
	Vrouwen	30,9%	57,6%	80,4%
	Buitenlanders EU	43,5%	62,1%	78,2%
	Mannen	53,2%	71,5%	84,1%
	Vrouwen	31,8%	52,2%	72,2%
	Buitenlanders niet-EU	25,8%	41,5%	54,1%
	Mannen	37,7%	54,4%	62,7%
	Vrouwen	15,6%	29,2%	45,0%
	Totaal	40,1%	65,1%	82,4%
	Mannen	49,6%	73,2%	85,8%
	Vrouwen	30,1%	56,6%	79,2%
Geboorteland	België	41,1%	66,6%	83,7%
	Mannen	50,0%	74,2%	86,8%
	Vrouwen	31,4%	58,4%	80,9%
	Buitenland EU	41,4%	57,6%	77,0%
	Mannen	51,9%	68,8%	84,2%
	Vrouwen	31,3%	47,4%	70,3%
	Buitenland niet-EU	30,7%	49,5%	68,9%
	Mannen	43,7%	60,2%	75,0%
	Vrouwen	19,7%	39,1%	61,9%
	Totaal	40,1%	65,1%	82,4%
	Mannen	49,6%	73,2%	85,8%
	Vrouwen	30,1%	56,6%	79,2%

Bron : ADSEI (EAK)

Bijlage 22. Beroepsstatut van de werkende bereoepsactieven naar nationaliteit en geboorteland (2006)

		Privé - arbeider	Privé - bediende	Publiek - statutair ambtenaar	Publiek - contractueel	Zelfstandige en helper	Totaal
Nationaliteit	**Belgen**	**26,4%**	**35,1%**	**16,8%**	**7,2%**	**14,5%**	**100,0%**
	Mannen	34,3%	29,3%	15,2%	4,4%	16,8%	100,0%
	Vrouwen	16,5%	42,4%	18,8%	10,8%	11,5%	100,0%
	Buitenlanders EU	**30,0%**	**35,9%**	**10,3%**	**6,1%**	**17,7%**	**100,0%**
	Mannen	37,5%	28,7%	9,1%	2,8%	21,9%	100,0%
	Vrouwen	19,1%	46,5%	12,0%	10,8%	11,6%	100,0%
	Buitenlanders niet-EU	**54,3%**	**21,9%**	**3,4%**	**7,6%**	**12,8%**	**100,0%**
	Mannen	60,2%	16,9%	n.s.	n.s.	13,9%	100,0%
	Vrouwen	43,0%	31,4%	n.s.	n.s.	n.s.	100,0%
	Totaal	**27,1%**	**34,9%**	**16,2%**	**7,2%**	**14,6%**	**100,0%**
	Mannen	35,0%	29,0%	14,5%	4,4%	17,1%	100,0%
	Vrouwen	16,9%	42,5%	18,3%	10,8%	11,5%	100,0%
Geboorteland	**België**	**26,0%**	**35,5%**	**16,9%**	**7,2%**	**14,4%**	**100,0%**
	Mannen	34,1%	29,5%	15,3%	4,3%	16,8%	100,0%
	Vrouwen	15,9%	42,9%	19,1%	10,7%	11,4%	100,0%
	Buitenland EU	**29,1%**	**33,6%**	**13,2%**	**6,9%**	**17,2%**	**100,0%**
	Mannen	35,7%	27,8%	12,8%	3,5%	20,2%	100,0%
	Vrouwen	20,5%	41,3%	13,6%	11,5%	13,1%	100,0%
	Buitenland niet-EU	**41,6%**	**27,7%**	**7,2%**	**7,9%**	**15,6%**	**100,0%**
	Mannen	47,3%	22,4%	6,1%	6,0%	18,2%	100,0%
	Vrouwen	32,7%	36,1%	8,9%	10,8%	11,5%	100,0%
	Totaal	**27,1%**	**34,9%**	**16,2%**	**7,2%**	**14,6%**	**100,0%**
	Mannen	35,0%	29,0%	14,5%	4,4%	17,1%	100,0%
	Vrouwen	16,9%	42,5%	18,3%	10,8%	11,5%	100,0%

n.s. : niet significant
Bron :ADSEI (EAK)

Bijlage 23. Werknemers met atypische arbeidsovereenkomst naar nationaliteit en geboorteland (2006)

in % van het aantal loontrekkenden

		Deeltijdarbeid	Tijdelijk werk	Arbeidsovereenkomst van bepaalde duur
Nationaliteit	**Belgen**	**24,5%**	**8,3%**	**3,8%**
	Mannen	7,5%	6,4%	2,8%
	Vrouwen	44,4%	10,5%	5,0%
	Buitenlanders EU	**22,8%**	**11,4%**	**5,8%**
	Mannen	8,5%	9,1%	n.s.
	Vrouwen	41,2%	14,3%	7,7%
	Buitenlanders niet-EU	**25,8%**	**21,8%**	**8,6%**
	Mannen	17,1%	20,9%	n.s.
	Vrouwen	41,9%	23,4%	n.s.
	Totaal	**24,4%**	**8,7%**	**4,0%**
	Mannen	7,8%	6,9%	3,0%
	Vrouwen	44,2%	10,8%	5,2%
Geboorteland	**België**	**24,4%**	**8,2%**	**3,7%**
	Mannen	7,4%	6,4%	2,7%
	Vrouwen	44,4%	10,3%	4,9%
	Buitenland EU	**22,9%**	**10,9%**	**5,6%**
	Mannen	7,4%	8,6%	n.s.
	Vrouwen	41,7%	13,6%	7,3%
	Buitenland niet-EU	**25,9%**	**15,1%**	**6,6%**
	Mannen	13,8%	13,4%	6,1%
	Vrouwen	43,7%	17,5%	7,3%
	Totaal	**24,4%**	**8,7%**	**4,0%**
	Mannen	7,8%	6,9%	3,0%
	Vrouwen	44,2%	10,8%	5,2%

n.s. : niet significant

Bron :ADSEI (EAK)

Bijlage 24. Toestand in 2006van de personen die een baan bekleedden één jaar voor de enquête

		Werkenden	Met dezelfde betrekking	Werklozen	Inactieven
Nationaliteit	**Belgen**	**94,8%**	**89,8%**	**2,0%**	**2,6%**
	Mannen	95,3%	89,7%	2,0%	2,4%
	Vrouwen	95,3%	89,9%	2,0%	3,0%
	Buitenlanders EU	**93,6%**	**87,7%**	**3,1%**	**3,1%**
	Mannen	94,1%	88,3%	n.s.	n.s.
	Vrouwen	92,9%	86,6%	n.s.	n.s.
	Buitenlanders niet-EU	**83,6%**	**75,9%**	**10,8%**	**n.s.**
	Mannen	84,6%	76,3%	12,1%	n.s.
	Vrouwen	81,8%	75,0%	n.s.	n.s.
	Totaal	**95,0%**	**89,4%**	**2,2%**	**2,7%**
	Mannen	95,3%	89,3%	2,2%	2,4%
	Vrouwen	94,6%	89,5%	2,2%	3,1%
Geboorteland	**België**	**95,5%**	**90,0%**	**1,9%**	**2,6%**
	Mannen	95,8%	89,9%	1,8%	2,4%
	Vrouwen	95,1%	90,2%	1,9%	2,8%
	Buitenland EU	**93,2%**	**87,1%**	**2,9%**	**3,8%**
	Mannen	94,1%	88,1%	n.s.	n.s.
	Vrouwen	91,9%	85,8%	n.s.	n.s.
	Buitenland niet-EU	**88,9%**	**82,0%**	**6,9%**	**3,8%**
	Mannen	89,8%	82,1%	7,4%	n.s.
	Vrouwen	97,4%	81,8%	6,0%	n.s.
	Totaal	**95,0%**	**89,4%**	**2,2%**	**2,7%**
	Mannen	95,3%	89,3%	2,2%	2,4%
	Vrouwen	94,6%	89,5%	2,2%	3,1%

n.s. : niet significant
Bron : ADSEI (EAK)